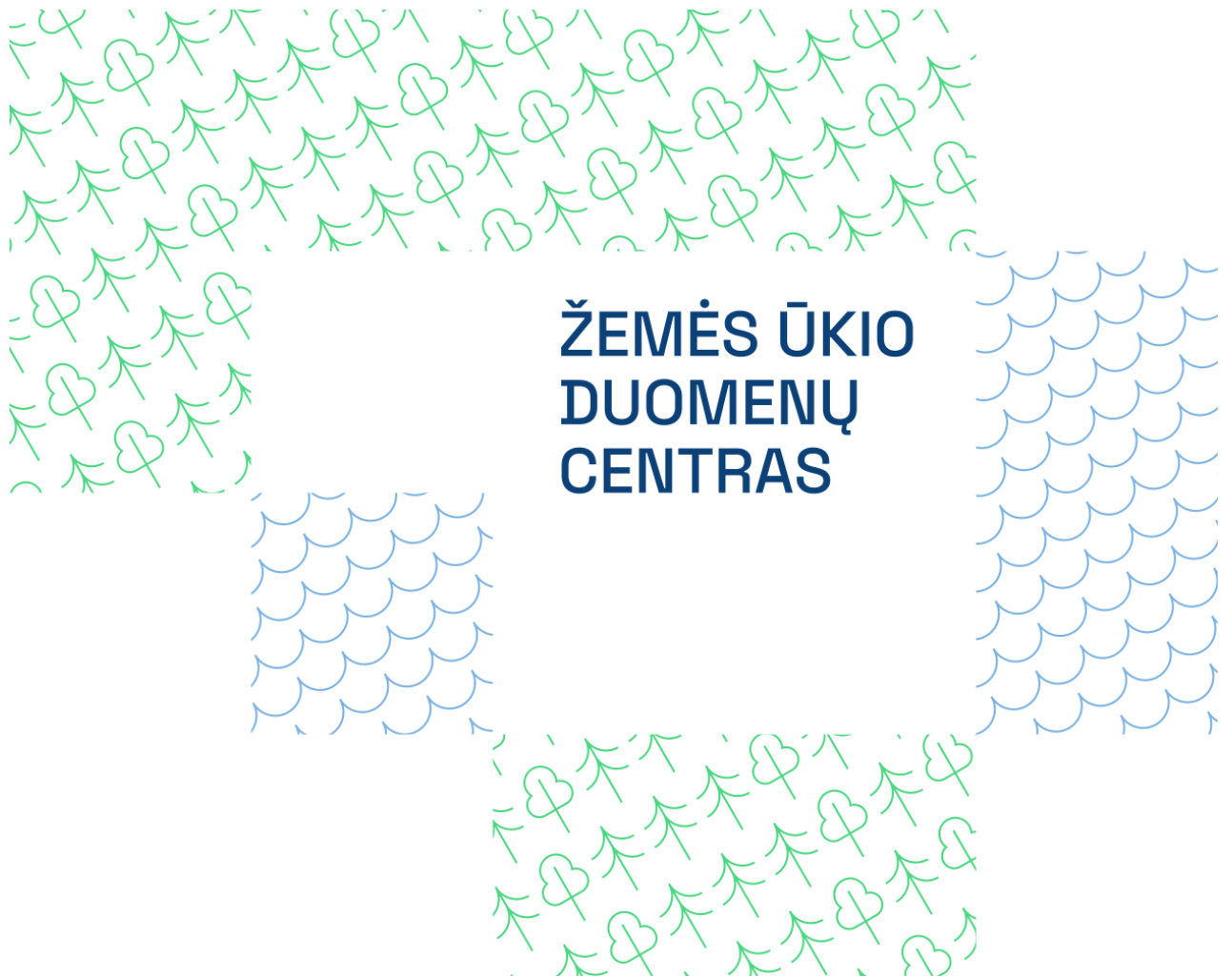

**VALSTYBĖS ĮMONĖS
ŽEMĖS ŪKIO DUOMENŲ CENTRO
2025 METŲ VADOVYBĖS ATASKAITA**

2026 metai

Turinys

GENERALINIO DIREKTORIAUS PRANEŠIMAS	4
1. INFORMACIJA APIE ŽŪDC	5
1.1. ŽŪDC statusas.....	5
1.2. Organizacinė struktūra	6
1.3. Valdymo organai	1
1.4. ŽŪDC padaliniai	2
1.5. Teikiamų paslaugų rinka.....	2
1.6. Veikla	5
1.7. Teikiamų paslaugų prieinamumas. Duomenų teikimas iš ŽŪDC informacinių sistemų	9
1.8. Paslaugų kainodara	13
2. ŽŪDC STRATEGIJA IR JOS ĮGYVENDINIMAS	13
2.1. Veiklos strategija	13
3. ŽŪDC VEIKLOS PLANAS IR PROGNOZĖS.....	16
4. ĮVYKIAI, TURĖJĘ ESMINĘ REIKŠMĘ ŽŪDC VEIKLAI. 2025 M. PAGRINDINIAI ĮVYKIAI	20
5. ŽŪDC 2025 M. VYKDYTA VEIKLA	21
5.1. ŽŪDC dalyvavimas įgyvendinant Ministerijos strateginį veiklos planą	21
5.2. Informacinių sistemų administravimas ir kita Įmonės veikla.....	21
5.3. Naudotojų apklausa.....	50
5.4. Procesų tobulinimas.....	52
5.5. Mokymai.....	52
5.6. Vykdomi projektai	53
5.7. ŽŪDC darbuotojų dalyvavimas tarptautinėje veikloje	54
5.8. Informacijos saugumas (duomenų apsauga ir kibernetinis saugumas).....	55
5.9. ISO standartai	56
6. AUDITAS	57
7. ŽŪDC 2025 M. FINANSINĖ INFORMACIJA	59
7.1. ŽŪDC veiklos finansavimo šaltiniai.....	59
7.2. ŽŪDC 2025–2023 m. finansiniai rezultatai	60
7.3. Finansinė rizika ir jos valdymas	63
7.4. ŽŪDC ūkinės-finansinės veiklos rodikliai	63
8. RIZIKOS VEIKSNIAI IR JŲ VALDYMAS	64
9. ADMINISTRACINĖ IR TECHNOLOGINĖ ŽŪDC KONTROLĖS IR STEBĖJIMO SISTEMA	66
10. DARBUOTOJAI	66
10.1. ŽŪDC darbuotojų valdymo politika ir priemonės.....	66
10.2. Darbo užmokestis.....	68
11. TVARUMAS IR ATSAKINGA VEIKLA	68

12. INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ II–III SKYRIŲ NUOSTATŲ LAIKYMĄSI	73
12.1. Informacijos atskleidimas.....	73
12.2. ŽŪDC veiklos ataskaitos turinys	73
12.3. ŽŪDC apskaitos tvarkymas ir finansinių ataskaitų rinkiniai.....	73

GENERALINIO DIREKTORIAUS PRANEŠIMAS

Gerbiami Darbuotojai, Klientai, Partneriai,

2025 metai Žemės ūkio duomenų centrui buvo iššūkių, atsakomybės ir nuoseklus darbo metai. Jie dar kartą parodė mūsų veiklos svarbą – nuo patikimai veikiančių informacinių sistemų, kokybiškų duomenų ir sklandžių paslaugų priklauso kasdieniai žemės ūkio sektoriaus, valstybės institucijų, savivaldybių, verslo ir visuomenės sprendimai.

Praėjusiais metais daugiausia dėmesio skyrėme tam, kas svarbiausia – administruojamų sistemų stabilumui, duomenų kokybei, paslaugų tęstinumui ir naudotojų poreikiams. Pasiėktus rezultatus lėmė kryptingas komandos darbas: sistemų parengimas ir tobulinimas, mokymai, konsultacijos bei gebėjimas greitai atliepti kasdienius poreikius.

Didelį dėmesį skyrėme ir klientų aptarnavimo kokybei. Per metus sulaukėme daugiau kaip 20 tūkst. telefoninių užklausų, o klientų apklausų rezultatai patvirtino aukštą pasitenkinimo lygį. Tai rodo, kad ŽŪDC klientams svarbus ne tik kaip informacinių sistemų tvarkytojas, bet ir kaip patikimas, profesionalus bei aiškiai komunikuojantis partneris.

Svarbią ŽŪDC veiklos dalį sudarė ir komercinės paslaugos. Teikdami geodezijos, žemėtvarkos, teritorijų planavimo, kadastro duomenų nustatymo ir kitas paslaugas, siekėme prasmingai panaudoti sukauptas kompetencijas, stiprinti organizacijos finansinį tvarumą ir kurti papildomą vertę klientams. Ši veikla mums svarbi kaip viena iš ilgalaikio stabilumo, augimo ir nuoseklus kokybės stiprinimo prielaidų.

Praėję metai buvo svarbūs ir organizacijos atsparumo stiprinimo požiūriu. Stiprinome informacijos ir kibernetinio saugumo priemones, tobulinome procesus, investavome į darbuotojų pasirengimą ir technologinį patikimumą. Tai ypač svarbu organizacijai, kurios veikla glaudžiai susijusi su valstybei svarbia informacine infrastruktūra.

2025 metais toliau stiprinome ŽŪDC ekspertinį vaidmenį. Viešojoje erdvėje daug dėmesio sulaukė mūsų rengiamos rinkos apžvalgos, informacija apie deklaravimą, paramos administravimo aktualijas, žemės, melioracijos ir erdviųjų duomenų klausimus. Mums svarbu ne tik kaupti ir administruoti duomenis, bet ir padėti juos suprasti, paaiškinti jų reikšmę bei kurti didesnę vertę sprendimų priėmėjams ir visuomenei.

Ir svarbiausia mūsų stiprybė – žmonės. 2025 metais toliau stiprinome vidinę komunikaciją, organizacinę kultūrą, darbuotojų kompetencijas ir bendradarbiavimą. Esu įsitikinusi, kad tik stipri, atsakinga ir profesionali komanda gali užtikrinti ilgalaikį veiklos patikimumą ir kurti sprendimus, kuriais pasitikima.

Nuoširdžiai dėkoju visiems ŽŪDC darbuotojams už profesionalumą, susitelkimą ir kasdienį darbą. Ypatingą padėką skiriu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai už pasitikėjimą, konstruktyvų bendradarbiavimą ir nuoseklų dėmesį žmonės veiklos kryptims. Taip pat dėkoju klientams, partneriams, savivaldybėms, valstybės institucijoms ir socialiniams partneriams už bendrą darbą bei pasitikėjimą. Esu įsitikinusi, kad ir toliau kartu auginsime ŽŪDC kaip modernią, kompetentingą ir patikimą organizaciją.

Lina Zinkevičienė
Administravimo departamento direktorė,
atliekanti generalinio direktoriaus funkcijas

1. INFORMACIJA APIE ŽŪDC

Valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro 2025 metų veiklos ataskaitos laikotarpis – nuo 2025 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d. visi duomenys pateikti 2025 m. gruodžio 31 d., jeigu nenurodyta kitaip. Toliau valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras vadinamas ŽŪDC arba Įmone.

Įmonės pavadinimas	Žemės ūkio duomenų centras
<i>Teisinė-organizacinė forma</i>	valstybės įmonė
<i>Steigėja ir savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija</i>	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija
<i>Įregistravimo data</i>	2023 m. sausio 3 d.
<i>Įmonės kodas</i>	306205513
<i>Įmonės registras</i>	Juridinių asmenų registras
<i>Buveinės adresas</i>	Vinco Kudirkos g. 18-1, LT-03105 Vilnius
<i>Telefono numeris</i>	(0 5) 266 0601
<i>Fakso numeris</i>	(0 5) 266 0609
<i>Elektroninio pašto adresas</i>	info@zudc.lt
<i>Interneto svetainės adresas</i>	www.zudc.lt

1.1. ŽŪDC statusas

ŽŪDC yra iš valstybės turto įsteigta įmonė, nuosavybės teise priklausanti Lietuvos Respublikai. Įmonė jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja patikėjimo teise, laikydamosi skaidrumo, atskaitomybės ir tvarumo principų. Įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – Ministerija).

Įmonės veiklos pradžia yra 2023 m. sausio 3 d. jai perėmus visas sujungimo būdu reorganizuotų valstybės įmonių: valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro, valstybės įmonės Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS-Centras“ ir valstybės įmonės Valstybės žemės fondo teisės ir pareigas.

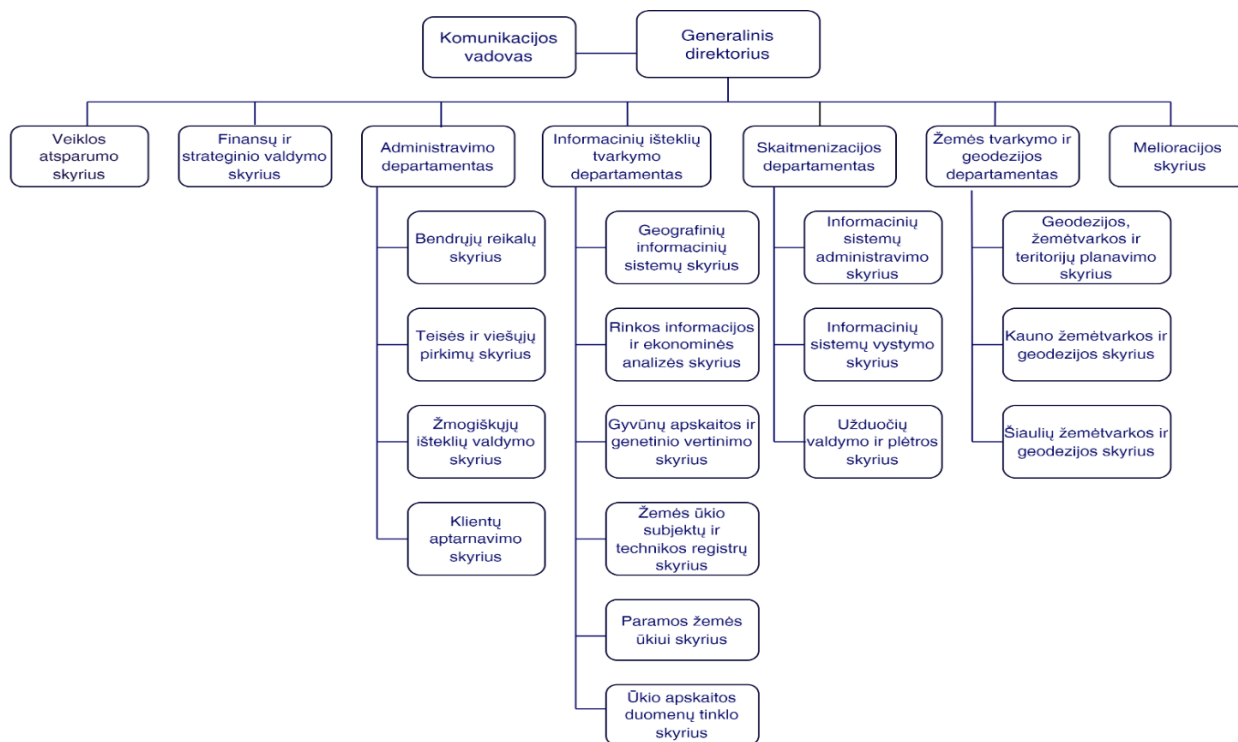
ŽŪDC pagrindinė veikla yra strategiškai orientuota į valstybės įpareigojimų tinkamą įgyvendinimą bei komercinės veiklos vykdymą bei jos plėtrą. Įmonės pagrindinė veikla įgyvendinant valstybės įpareigojimus – užtikrinti efektyvų, saugų ir nepertraukiamą tvarkomų registrų informacinių sistemų ir kitų informacinių sistemų (toliau – IS, informacinės sistemos), duomenų bazių saugų ir nepertraukiamą veikimą, efektyvų duomenų panaudojimą bei aukštos kokybės paslaugų teikimą administruojant Europos Sąjungos (toliau - ES) paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai priemones, teikti informaciją, statistinius duomenis, geodezijos, žemėtvarkos, žemės ir kito nekilnojamojo turto kadastro duomenų nustatymo bei teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir kitas paslaugas valstybės ir savivaldybių institucijoms, socialiniams partneriams. Organizuoti Valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių ir (ar) sistemų rekonstravimo ir projektavimo bei apleistų žemės plotų mažinimo pavestus darbus. Taip pat tvarkyti erdvinius žemės, dirvožemio, melioracijos duomenis, būtinus tvarios žemės ūkio politikos planavimui, efektyviam žemės naudojimui ir vietos plėtos sprendimams bei aplinkosaugos užtikrinimui.

Be valstybės deleguotų funkcijų, ŽŪDC plečia komercinių paslaugų spektrą geodezijos, žemėtvarkos, žemės ir kito nekilnojamojo turto kadastro duomenų nustatymo, teritorijų planavimo, dirvožemio tyrimų ir melioracijos duomenų srityse, siekdama didinti veiklos efektyvumą, skaitmeninimą ir viešosios vertės kūrimą.

1.2. Organizacinė struktūra

Nuo veiklos pradžios 2023 m. sausio 3 d. ŽŪDC nuosekliai optimizuoja organizacinę struktūrą, siekdamas pašalinti besidubliuojančias funkcijas, skatinti veiklos skaitmeninimą, perduoti dalį funkcijų kitoms institucijoms ir užtikrinti sklandų bei efektyvų valdymą. Todėl ŽŪDC organizacinė struktūra yra nuolat peržiūrima ir tobulinama (ŽŪDC struktūra koreguota 2023 m. balandžio 3 d.; 2024 m. sausio 1 d.; 2024 m. vasario 1 d.; 2024 m. spalio 1 d.).

2025 m. gruodžio 31 d. duomenimis, ŽŪDC dirbo 324 darbuotojai. Personalas apima įvairių sričių specialistus, užtikrinančius įstaigos veiklos tęstinumą ir kompetencijų įvairovę – nuo informacinių išteklių tvarkymo, skaitmeninių sistemų vystymo, geodezijos ir žemėtvarkos srities iki administracinių funkcijų įgyvendinimo.

1 pav. ŽŪDC organizacinė struktūra (Valdybos patvirtinta., įsigaliojusi 2024 m. spalio 1 d.)

1.3. Valdymo organai

- Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Ministerija.
- Kolegialus valdymo organas – Valdyba.
- Vienasmenis valdymo organas – Įmonės vadovas (generalinis direktorius).

1.3.1. Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija

Ministerijos kompetencija nustatyta Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme ir kituose teisės aktuose.

1.3.2. Valdyba

Įmonės Valdyba, kurią sudarė: Paulius Martinkus – valdybos pirmininkas, nariai: Nerijus Adomaitis, Kristina Indriošienė, Dangirutis Janušas ir ŽŪDC darbuotojų atstovė Elena Banevičienė, buvo atšaukta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2025 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. 3D-228 „Dėl Valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro valdybos narių atšaukimo ir Žemės ūkio ministro 2022 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 3D-864 „Dėl Valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro valdybos sudarymo“ pripažinimo netekusiu galios“.

2025 m. buvo sušaukti 4 valdybos posėdžiai, kurių lankomumas buvo 100 proc. ŽŪDC valdyba veikė pagal ŽŪDC valdybos posėdžio 2023 m. sausio 13 d. protokolo Nr. 6VP-1 sprendimu patvirtintą Valdybos darbo reglamentą.

Pagrindinės Valdybos funkcijos:

- Tvirtina ŽŪDC strateginius tikslus, pagrindinius projektus ir investicijų planus.
- Vertina įmonės veiklos rezultatus bei užtikrina efektyvumo, skaidrumo ir gero valdymo principų įgyvendinimą.
- Prižiūri strategijos įgyvendinimą ir priima sprendimus dėl ilgalaikės veiklos krypties.

Už veiklą Valdyboje jos nariams atlyginta Įmonės lėšomis teisės aktų nustatyta tvarka.

1 lentelė. ŽŪDC Valdybos narių darbo atlygis už veiklą 2025 m.

Vardas, pavardė	Atlygis (bruto), Eur
Paulius Martinkus	4 400,00
Nerijus Adomaitis	3 666,67
Ričardas Bagdonavičius	3 666,67
Elena Banevičienė	3 666,67
Kristina Indrošienė	3 666,67
Dangirutis Janušas	3 666,67

1.3.3. Įmonė vadovas (generalinis direktorius)

Įmonės vadovo teisės ir pareigos, atsakomybė, kompetencija yra nustatyti Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme, Civiliniame kodekse, Įmonė įstatuose ir kituose teisės aktuose.

Įmonės generalinio direktoriaus funkcijas nuo 2025 m. balandžio 18 d. atlieka ŽŪDC administravimo departamento direktorė Lina Zinkevičienė (žr. dalį „Įvykiai, turėję esminę reikšmę ŽŪDC veiklai. Pagrindiniai įvykiai“).

1.4. ŽŪDC padaliniai

ŽŪDC neturi oficialių filialų ar atstovybių tinklo, tačiau veiklą efektyviai vykdo per keliolikoje Lietuvos savivaldybių įkurtus savo padalinius. Įmonės veiklos vietos yra išsidėsčiusios didžiuosiuose šalies miestuose – Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje – bei regionuose: Alytuje, Anykščiuose, Skuode ir Utenoje.

Po 2023 m. įvykusios reorganizacijos Įmonės struktūra tapo labiau decentralizuota, atsižvelgiant į suderintas veiklos kryptis ir optimizuojant infrastruktūrą, efektyviai naudojant sujungtų Įmonių patalpas.

2 lentelė. Informacija apie ŽŪDC patalpas

Patalpų / pastato adresas	Bendras plotas (kv. m.)	Valdymo pagrindas
V. Kudirkos g. 18-1, Vilnius	1 747,45	Patikėjimo
V. Kudirkos g. 18-2, Vilnius	617,08	Patikėjimo
Konstitucijos pr. 23, Vilnius	769,01	Patikėjimo
K. Donelaičio 33, Kaunas	1 314,17	Patikėjimo
Respublikos g. 63, Panevėžys	504,39	Patikėjimo
S. Šimkaus g. 19, Klaipėda	190,50	Patikėjimo
Tilžės g. 170, Šiauliai	451,57	Patikėjimo
J. Biliūno g. 28-2, Anykščiai	55,72	Patikėjimo
Vilniaus g. 13, Skuodas	22,59	Nuomos
Maironio g. 4, Utena	47,00	Nuomos

Užtikrinant optimalų fizinių darbo vietų poreikį, dalis Įmonės darbuotojų dirba nuotoliu arba mišriuoju būdu. Po 2024 m. atliktos patalpų optimizacijos, 2025 m. reikšmingų patalpų išlaikymo kaštų pokyčių nefiksuota – kaštų lygis išliko stabilus, užtikrinant pasiektą optimizavimo sprendimų tęstinumą.

1.5. Teikiamų paslaugų rinka

Įmonė, siekdama kokybiškai ir laiku vykdyti funkcijas, kurdamą, administruodama ir tobulindama Ministerijos reguliavimo srities informacinės sistemas, teikė administracines, komercines, elektronines ir kitas paslaugas.

ŽŪDC, siekdamas išsiaiškinti naudotojų poreikius ir pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis lygį, atlieka paslaugoms keliamų reikalavimų vertinamąją analizę, inicijuoja susitikimus su paslaugų naudotojais, socialiniais partneriais. Pagal naudotojų užpildytas anketas ir atsiliepimus tobulinami ŽŪDC procesai ir procedūros. ŽŪDC suinteresuotųjų šalių (įvairūs juridiniai ar fiziniai asmenys, darantys tam tikrą vidinį arba išorinį poveikį Įmonės veiklai) poreikius laiko svarbiausiais ir siekia juos įgyvendinti bei gerinti savo veiklos rezultatyvumą. Sklandžiam Įmonės darbui užtikrinti įdiegtas komunikacijos procesas – identifikuotos suinteresuotosios šalys ir sudaryta komunikacijos matrica. Ryšiai su

suinteresuotomis šalimis grindžiami socialine atsakomybe, sprendimų ir veiklos skaidrumu, etišku elgesiu, suinteresuotųjų šalių interesų ir įstatymų gerbimu.

ŽŪDC suinteresuotosios šalys:

- Vidaus suinteresuotosios šalys:
  - ŽŪDC vadovas;
  - Valdyba;
  - ŽŪDC darbuotojai.

- Išorės suinteresuotosios šalys:
  - Ministerija;
  - valstybės institucijos ir priežiūros subjektai;
  - Vietos savivaldos institucijos;
  - Verslo subjektai ir žemės ūkio gamintojai;
  - ŽŪDC administruojamų informacinių sistemų naudotojai;
  - visuomenė ir žiniasklaida.

Ministerijos keliami lūkesčiai

Rašte „Dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių valstybės įmonei Žemės ūkio duomenų centrui“, patvirtintame LR žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 8 d. įsakymu Nr. 3D-71 (toliau – Raštas), įvardinti šie įmonei keliami veiklos tikslai:

- Siekti valstybei svarbių tikslų įgyvendinimo atliekant specialiuosius įpareigojimus ir pelningos veiklos:
  - atlikti kadastrų ir valstybės informacinių sistemų, kurių tvarkytoja ji bus paskirta, administravimo, projektavimo, diegimo, eksploatavimo, tobulinimo darbus, geodezijos ir kartografijos darbus;
  - rengti duomenis apie šalies žemės fondo būklę, atlikti žemės išteklių naudojimo stebėseną, vykdyti žemės valdų struktūrų gerinimo ir apleistų žemės plotų mažinimo priemones;
  - vadovaujantis ES ir LR teisės aktais rinkti, kaupti, apdoroti ir teikti duomenis, apibūdinančius žemės ūkio produkcijos gamintojų ūkinę finansinę veiklą ir jos rezultatus;
  - vykdyti kitas valstybės įmonei teisės aktais pavestas funkcijas.
- Vykdyti kitą Rašte išdėstytus lūkesčius atitinkančią, pelningą komercinę veiklą.

Rašte įvardinti įmonei keliami nefinansiniai lūkesčiai:

- užtikrinti kokybišką valstybei svarbių – įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, žemės ūkio ministro įsakymais ir kitais teisės aktais pavestų funkcijų atlikimą;
- didinti **turimos** informacijos ir duomenų valdymo, veiklos efektyvumą, optimizuojant veiklos procesus ir administravimo išlaidas, taikant inovatyvias vadybos praktikas, optimaliai paskirstant ir panaudojant turimus žmogiškuosius, materialinius ir infrastruktūros išteklius, identifikuojant rizikos veiksnius ir juos valdant, efektyviai priimant sprendimus, gerinant teikiamų paslaugų kokybę, užtikrinant kokybišką procesų, projektų valdymą, funkcijų vykdymą ir mažinant veiklos sąnaudas;
  - imtis visų priemonių dėl komercinių paslaugų apimties didinimo ir siekti, kad ši komercinė veikla būtų pelninga, taip pat teikti kokybiškas paslaugas vartotojams;
  - siekti energijos vartojimo efektyvumo didinimo ir aplinkosaugos tikslų, atsižvelgdama į visų suinteresuotųjų pusių (vartotojų, darbuotojų, bendruomenės, verslo atstovų, valdžios, visuomenės ir kt.) interesus;
  - Įmonės veikla turi būti vykdoma skaidriai ir sąžiningai;
  - vykdyti Įmonės veiklą pagal aukščiausius etikos ir socialinės atsakomybės standartus bei didinti darbuotojų įsitraukimo rodiklį, siekiant darbuotojų motyvacijos augimo ir užtikrinant reikalingų kompetencijų augimą;

- saugoti ir gerinti išskirtinę reputaciją, taip pat efektyviai naudoti išorinę ir vidinę komunikaciją.

Raštu Įmonei nustatyti šie finansiniai lūkesčiai:

- užtikrinti, jog Vyriausybės patvirtinti pagrindiniai finansiniai veiklos matavimo rodikliai (ilgalaikio pelningumo, optimalios kapitalo struktūros ir pelno įmoky) bei finansiniai specializuoti veiklos matavimo rodikliai, kurių rinkinys kasmet VKC parengiamas ir pavišimas, būtų įtraukti į strateginį veiklos planą ir pasiekti;

- siekti pelningos veiklos, vykdant komercinę veiklą.

Kitų suinteresuotųjų šalių poreikiai

Kitų suinteresuotųjų šalių poreikiai, taikytinos priemonės ir reikalingi vykdyti veiksmai nurodyti lentelėje žemiau. Tinkamai parinktos ir aktyviai taikomos priemonės – pagrindas sklandžiai ir efektyviai įmonės veiklai ir suinteresuotų šalių pasitenkinimo didinimui.

Didžiausią įtaką Įmonės veiklai turinčios suinteresuotosios šalys yra:

Suinteresuotosios šalys	Poreikiai ir lūkesčiai	Veiksmai ir priemonės
Klientai	<ul style="list-style-type: none"> • Patogios ir prieinamos paslaugos; • Tikslī informacija. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemų prieinamumas; • Patogi vartotojo sąsaja; • Papildomos pridėtinės vertės paslaugos.
Valstybės institucijos	<ul style="list-style-type: none"> • Esant poreikiui, neatlygintinai laiku gaunama išsami, teisinga ir aktuali informacija iš ŽŪDC administruojamų IS ir registru. 	<ul style="list-style-type: none"> • Internetinės svetainės reguliarius atnaujinimas ir peržiūra, siekiant užtikrinti duomenų naujumą ir aiškų pateikimą. • Glaudus bendradarbiavimas.
ŽŪDC administruojamų informacinių sistemų naudotojai	<ul style="list-style-type: none"> • ŽŪDC administruojamų IS tinkamas veikimas • Patogus ir aiškus naudojimas ŽŪDC sukurtais duomenų įvedimo įrankiais 	<ul style="list-style-type: none"> • Proaktyvi komunikacijos ir viešųjų ryšių veikla; • Aktualios informacijos viešinimas / sklaida ŽŪDC interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose; • Naudotojų mokymai.
ŽŪDC duomenų naudotojai	<ul style="list-style-type: none"> • Laiku gaunama išsami, teisinga ir aktuali informacija iš ŽŪDC administruojamų IS 	<ul style="list-style-type: none"> • Glaudus bendradarbiavimas; • Siūlomų paslaugų teikimo supaprastinimas; • Klientų pasitenkinimo tyrimai; • Greitas reagavimas į užklausas.
Visuomenė ir žiniasklaida	<ul style="list-style-type: none"> • Laiku gaunama aktuali su ŽŪDC veikla susijusi informacija įvairiomis ryšio priemonėmis (ŽŪDC interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose, žiniasklaidoje ir kt.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Proaktyvi komunikacijos ir viešųjų ryšių veikla; • Informacijos apie teigiamus / neigiamus paminėjimus žiniasklaidoje rinkimas ir analizė; • Greitas reagavimas į užklausas.

Suinteresuotosios šalys	Poreikiai ir lūkesčiai	Veiksmai ir priemonės
ŽŪDC paslaugų tiekėjai	<ul style="list-style-type: none"> Sutartinių įsipareigojimų laikymasis 	<ul style="list-style-type: none"> Glaudus bendradarbiavimas.
Įmonės darbuotojai	<ul style="list-style-type: none"> Kvalifikaciją, atsakomybę, darbo krūvį ir rinkos sąlygas atitinkantis laiku mokamas darbo užmokestis. Vidinės karjeros galimybės; Pasitenkinimas darbu; Saugios ir ergonomiškos darbo sąlygos. Geras mikroklimatas. 	<ul style="list-style-type: none"> Reguliarus grįžtamojo ryšio užtikrinimas; Darbo užmokesčio ir papildomų naudų sistema; Mokymų planai; Mikroklimato tyrimai.

2025 m. ŽŪDC suinteresuotąsias šalis apie paslaugas, informacinių sistemų pakeitimus ir kitą aktualią informaciją informavo interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose bei tiesioginiais kanalais – telefonu, el. paštu ir kontaktuojant tiesiogiai. Įmonė informavo apie 8 naujas / atnaujintas paslaugas (pvz., žemės ūkio naudmenų deklaravimo įrankiai, statistinės ataskaitos ir kt.) per Įmonės svetainę (15 000 unik. lankytojų /mėn., +20 % nuo 2024 m.), „Facebook“ (8 500 sekėjų, 40 000 pasiekimų) ir tiesioginius kanalus (2 500 užklausų, 95 % atsakyta per 24 val.). Viešos 2025 m. veiklos ataskaitos sulaukė 3 000 atsisiuntimų). Šie veiksmai padidino e-paslaugų naudojimą 22 % (pvz., 2025 m. deklaruotos paraiškos per e-valdžią).

ŽŪDC išlaikė nuoseklų matomumą žiniasklaidoje – per metus fiksuoti 96 paminėjimai, arba vidutiniškai po 8 per mėnesį. Daugiausia dėmesio viešojoje erdvėje sulaukė temos, atspindinčios pagrindines Įmonės veiklos sritis: rinkos analitiką ir kainų tendencijas, deklaravimo, paramos, atitikties ir mokymų aktualijas, žemės, melioracijos bei erdvinių duomenų klausimus. Net 86 proc. publikacijų parengta ŽŪDC iniciatyva, teikiant žiniasklaidai aktualų ir duomenimis pagrįstą ekspertinį turinį. Tai prisidėjo prie Įmonės, kaip patikimo ekspertinės informacijos šaltinio, vaidmens stiprinimo viešojoje erdvėje.

1.6. Veikla

• Valstybės deleguotų funkcijų vykdymas:

- Specialiojo įpareigojimo vykdymas
- Informacinių sistemų, duomenų bazių, portalų kūrimas ir tvarkymas
- Kitos pavestos funkcijos

• Komercinė veikla:

- Komercinių paslaugų teikimas

ŽŪDC teikiamų paslaugų rinkai yra svarbūs politiniai, teisiniai, ekonominiai, technologiniai ir socialiniai veiksniai.

Įmonės vykdomos veiklos svarbiausias prioritetas – užtikrinti sklandų veikimą, pasiekiamumą, veiklos nepertraukiamumą, veiklos sutrikimų operatyvų pašalinimą ir, prireikus, informacinių sistemų veikimo atstatymą. Siekiant šių tikslų pasitelkiamos Įmonės žmogiškosios kompetencijos, technologijos, finansiniai resursai, pasirenkami optimalūs techniniai, procesiniai ir procedūriniai sprendimai.

1.6.1. Specialiojo įpareigojimo vykdymas

ŽŪDC vykdo jam priskirtas valstybei svarbias funkcijas, t. y. atlieka įstatymuose arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose aiškiai apibrėžtas funkcijas - vykdo **specialųjį įpareigojimą**. Specialųjį įpareigojimą apima valstybės pavestų Žemės ūkio informacinių ir kontrolės sistemų veiklos užtikrinimas.

Jį sudaro:

- Ūkinių gyvūnų registro informacinės sistemos administravimas ir tobulinimas;
- Ūkininkų ūkių registro informacinės sistemos administravimas ir tobulinimas;
- Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro informacinės sistemos administravimas ir tobulinimas;
- Lietuvos Respublikos pašarų ūkio subjektų registro informacinės sistemos administravimas ir tobulinimas;
- Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro informacinės sistemos administravimas ir tobulinimas;
- Lietuvos Respublikos fitosanitarinio registro informacinės sistemos administravimas ir tobulinimas;
- Gyvūnų augintinių registro administravimas ir tobulinimas;
- Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos administravimas, tobulinimas ir informacijos teikimas Europos Sąjungai;
- Žemės ūkio ir maisto produktų sertifikavimo informacinės sistemos administravimas ir tobulinimas;
- Paraiškų priėmimo informacinės sistemos administravimas ir tobulinimas;
- Paramos žemės ūkio veiklos subjektams apskaičiavimo informacinės sistemos administravimas ir tobulinimas;
- Pieno apskaitos informacinės sistemos administravimas ir tobulinimas;
- Traktorininko pažymėjimų informacinės sistemos administravimas ir tobulinimas;
- Ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinės sistemos administravimas ir tobulinimas;
- Žemės ūkio veiklą vykdančių ūkio subjektų patikrinimo aktų informacinės sistemos administravimas ir tobulinimas;
- Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinės sistemos administravimas ir tobulinimas;
- Galvijų ir kiaulių genetinio vertinimo atlikimas ir duomenų analizė;
- Žemės ūkio įmonių gamybinių - finansinių rodiklių rinkimas, tvarkymas ir suvestinės parengimas;
- Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) žemės ūkio funkcijoms atlikti skirtų lėšų apskaičiavimas.
- Žemės išteklių stebėsenos informacinės sistemos plėtojimas ir palaikymas (apleistų žemių erdvinių duomenų rinkinio tvarkymas; dirvožemio erdvinių duomenų rinkinio tvarkymas, žemės ūkio naudmenų naudojimo ir apsaugos stebėseną; žemių melioracinės būklės ir užmirkimo erdvinių duomenų rinkinio tvarkymas; žemės išteklių stebėsenos informacinės sistemos plėtra ir palaikymas).

Vykdydamas valstybės pavestas funkcijas, ŽŪDC užtikrina stabilų ir patikimą valstybės duomenų infrastruktūros funkcionavimą, žemės ūkio sektoriaus informacinių sistemų veikimą bei efektyvų viešųjų paslaugų teikimą visuomenei ir sektoriaus dalyviams.

1.6.2. Informacinių sistemų, duomenų bazių, portalų kūrimas ir tvarkymas

ŽŪDC vykdo valstybės deleguotas funkcijas, kylančias iš nacionalinių ir ES teisės aktų. ŽŪDC valstybės pagrindiniai įpareigojimai orientuoti į informacinių sistemų tobulinimą bei erdviųjų duomenų tvarkymą ir infrastruktūros palaikymą. ŽŪDC atsakingas už valstybės pavestų informacinių sistemų administravimą, projektavimą, diegimą, eksploatavimą ir nuolatinį tobulinimą, užtikrinant jų funkcionalumą, patikimumą ir prieinamumą naudotojams.

Įmonės administruojamos informacinės sistemos atitinka skirtingas informacinių išteklių svarbos kategorijas, nustatytas pagal Valstybės informacinių išteklių svarbos vertinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. 349 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“ ir pagal Valstybės informacinių išteklių svarbos nustatymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2023 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. 4-418 „Dėl Valstybės informacinių išteklių svarbos nustatymo metodikos patvirtinimo“:

- Ypatingos svarbos informaciniai ištekliai;
- Svarbūs valstybės informaciniai ištekliai;
- Vidutinės svarbos valstybės informaciniai ištekliai;
- Mažos svarbos valstybės informaciniai ištekliai.

Skirtingų informacinių išteklių svarbos kategorijų informacinėms sistemoms keliami skirtingi reikalavimai jų nepertraukiamos veiklos užtikrinimui, veiklos nutrūkimo atstatymui, kuriuos Įmonė įgyvendina ir užtikrina. Administruojant informacines sistemas yra užtikrinti trys svarbiausi informacijos saugumo principai:

- Konfidencialumas;
- Vientisumas;
- Pasiekiamumas.

3 lentelė. ŽŪDC informacinės sistemos

Eil. Nr.	Informacinė sistema	Svarbos kategorija
1.	Paraiškų priėmimo informacinė sistema (PPIS)	Ypatingos svarbos
2.	Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema (LŽŪMPRIS)	Ypatingos svarbos
3.	Ūkinių gyvūnų registro informacinė sistema (ŪGRIS)	Ypatingos svarbos
4.	Ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinė sistema (ŪGVIS)	Svarbūs
5.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro informacinė sistema (ŽŪKVRIS)	Svarbūs
6.	Ūkininkų ūkių registro informacinė sistema (ŪŪRIS)	Svarbūs
7.	Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro informacinė sistema (TSMPRIS)	Svarbūs
8.	Lietuvos Respublikos fitosanitarinis registro informacinė sistema (FRIS)	Svarbūs
9.	Traktorininko pažymėjimų informacinė sistema (TPIS)	Svarbūs

10.	Žemės ūkio veiklą vykdančių ūkio subjektų patikrinimo aktų informacinė sistema (ŽŪVŪSPAIS)	Vidutinės svarbos
11.	Žemės ūkio ir maisto produktų sertifikavimo informacinė sistema (ŽŪMPSIS)	Vidutinės svarbos
12.	Paramos žemės ūkio veiklos subjektams apskaičiavimo informacinė sistema (PŪŽVSAIS)	Vidutinės svarbos
13.	Pieno apskaitos informacinė sistema (PAIS)	Vidutinės svarbos
14.	Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinė sistema (ŽMIKIS)	Vidutinės svarbos
15.	Lietuvos Respublikos pašarų ūkio subjektų registro informacinė sistema (PŪSRIS)	Vidutinės svarbos
16.	Gyvūnų augintinių registras (GAR)	Vidutinės svarbos
17.	Žemės išteklių stebėsenos informacinė sistema (ŽISIS)	Mažos svarbos

Įmonės veiklos sritis, susijusi su administruojamų IS pateikiamais erdviniais duomenimis, t. y. su jų gavimu ir jų kokybės patikra, taip pat su IS procesuose naudojamos programinės įrangos aprūpinimu.

Pagrindiniai šios veiklos veiksniai, susiję su Įmonės veiklos efektyvumu, yra:

- užtikrintas reikiamų erdviųjų duomenų gavimas;
- užtikrintas aprūpinimas programine įranga;
- užtikrintas aprūpinimas technine įranga.

4 lentelė. ŽŪDC administruojami ir prižiūrimi erdviųjų duomenų rinkiniai

Eil. Nr.	Erdviųjų duomenų rinkinys
1.	Apleistų žemių erdviųjų duomenų rinkinys (AŽ_DRLT)
2.	Dirvožemio erdviųjų duomenų rinkinys (Dirv_DR10LT)
3.	Kontrolinių žemės sklypų erdviųjų duomenų rinkinys (KŽS_DR5LT)
4.	Žemių melioracinės būklės ir užmirkimo erdviųjų duomenų rinkinys (Mel_DR10LT)

1.6.3. Kitos pavestos funkcijos

Be specialiojo įpareigojimo vykdymo, ŽŪDC taip pat vykdo ir kitas pavestas funkcijas, susijusias su žemės ūkio informacinių sistemų administravimu bei duomenų valdymu. Veiklos taip pat yra svarbios užtikrinant žemės ūkio sektoriaus duomenų kokybę, kontrolės ir apskaitos procesus, tačiau pagal galiojančius teisės aktus jos nėra priskiriamos specialiesiems įpareigojimams, nes nėra tiesiogiai pavestos Lietuvos Respublikos įstatymu ar Vyriausybės nutarimu.

Tokioms funkcijoms priskiriama:

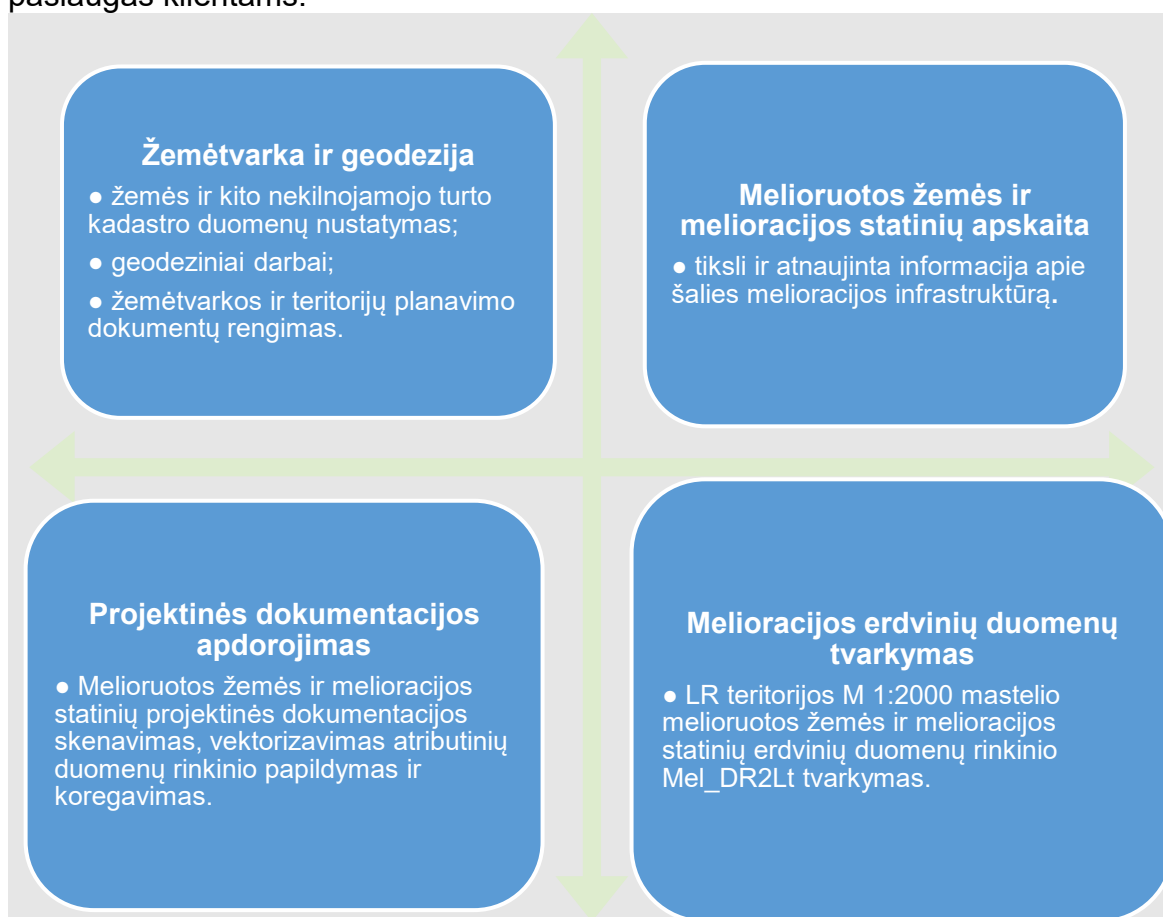
- Ūkių tvarumo duomenų tinklo veiklos užtikrinimas;
- Kontrolinių žemės sklypų erdvinio duomenų rinkinio atnaujinimas;

- Kontrolinių žemės sklypų erdvinio duomenų rinkinio ir Paraiškų priėmimo informacinės sistemos kokybės vertinimas pagal Europos komisijos metodiką;
- Valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių ir (ar) sistemų rekonstravimo ir projektavimo darbų ir apleistų žemės plotų mažinimo priemonių 2025–2027 metų programos priemonių įgyvendinimas;
- Žemės valdų struktūrų gerinimo ir apleistų žemės plotų mažinimo priemonių įgyvendinimas;
- kitos funkcijos.

Šių funkcijų vykdymu ŽŪDC prisideda prie žemės ūkio sektoriaus duomenų valdymo sistemos stabilumo, procesų skaidrumo ir valstybės politikos įgyvendinimo žemės ūkio srityje.

1.6.4. Komercinė veikla

ŽŪDC vykdo ir komercinę veiklą, teikdamas įvairias paslaugas, skirtas tiek viešajam, tiek privačiam sektoriui. Komercinės veiklos tikslas – užtikrinti pelningą veiklą, efektyviai panaudoti turimus išteklius ir suteikti kokybiškas duomenų ir projektavimo paslaugas klientams.

2 pav. Įmonės komercinės paslaugos

1.7. Teikiamų paslaugų prieinamumas. Duomenų teikimas iš ŽŪDC informacinių sistemų

ŽŪDC veikloje didelis dėmesys skiriamas paslaugų prieinamumui įvairioms vartotojų grupėms. Paslaugų teikimas iš vieno šaltinio padidina paslaugų prieinamumą vartotojams, sumažina administracinę naštą, suteikiama galimybė gauti daugiau paslaugų

vienoje vietoje. Paslaugų centralizavimas ir skaitmenizacijos plėtra sudaro sąlygas daugelį paslaugų teikti nuotoliniu būdu per valstybinių registrų informacines sistemas ir Lietuvos erdvinės informacijos portalą. Tokiu būdu užtikrinamas patogesnis ir efektyvesnis paslaugų pasiekiamumas, ypač regionų gyventojams, mažinant poreikį fiziškai lankytis institucijose.

Paslaugų prieinamumą taip pat didina įgyvendinama atvirų duomenų politika – inventorizuoti ir atverti duomenys. Sukurti technologiniai sprendimai, skirti statistinės informacijos duomenų rinkinių atvėrimui ir viešinimui per viešąjį portalą „Atviri duomenys“ (<https://data.gov.lt>). Šie duomenų rinkiniai apima viešai skelbiamą informaciją apie tam tikrų žemės ūkio sektorių produktų kainas ir kiekius, kurie gali būti pakartotinai panaudojami analitikos, mokslinių tyrimų, inovacijų kūrimo ar viešųjų paslaugų tobulinimo tikslais. Šiuo metu ŽŪDC yra atvėręs 142 duomenų rinkinius, kurie reikšmingai prisideda prie skaidrumo didinimo, visuomenės ir verslo pasitikėjimo valstybiniais duomenimis stiprinimo bei sudaro sąlygas kurti naujas, pridėtinę vertę generuojančias paslaugas.

ŽŪDC informacinėse sistemose yra sudarytos ir nuolat tobulinamos duomenų mainų sąsajos su valstybės informaciniais ištekliais, siekiant užtikrinti efektyvų veiklos procesų vykdymą, duomenų tikslumą ir paslaugų skaitmeninimą. Duomenų mainai vykdomi su šiomis institucijomis:

- Valstybės duomenų agentūros informacinėmis sistemomis – siekiant gauti statistinius duomenis, reikalingus LŽŪMPRIS posistemiams;
- Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos informacinė sistema – siekiant tikrinti prekių judėjimo duomenis, susijusius su rinkos informacine sistema;
- Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos informacinė sistema – siekiant pateikti trūkstamus vertinimams duomenims;
- Valstybinės skaitmeninių sprendimų agentūros informacinėmis sistemomis – siekiant užtikrinti saugų ir patikimą duomenų perdavimą bei integraciją su bendraisiais valstybės IT sprendimais;
- Nacionalinės mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos informacinėmis sistemomis – siekiant paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paramos administravimui ir kontrolei;
- Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos informacinėmis sistemomis – siekiant vykdyti kontrolės funkcijas;
- VšĮ „Ekoagros“ informacinėmis sistemomis – siekiant išduoti ekologinius sertifikatus ir vykdyti kontrolės funkciją;
- Privačiu sektoriumi: UAB „Hikos“, UAB „Geoface“, VšĮ „Konsultavimo tarnyba“ ir kitomis įmonėmis;
- Kitomis institucijomis.

Duomenų mainai vykdomi automatizuotai, naudojant saugius duomenų perdavimo protokolus, užtikrinant duomenų vientisumą, konfidencialumą ir atsekamumą. Informacija, gauta iš išorinių sistemų, naudojama sistemų veiklos procesų vykdymui, sprendimų priėmimui ir ataskaitų rengimui.

ŽŪDC, vykdydamas valstybės deleguotas funkcijas ir teikdamas įvairias komercines paslaugas rinkai, užtikrina patikimą duomenų ir informacinių sistemų valdymą, kuria sprendimus, stiprinančius viešojo sektoriaus veiklos efektyvumą, verslo konkurencingumą ir visuomenės pasitikėjimą.

ŽŪDC orientuojasi į technologinį progresą, nuolatinį skaitmeninį atsinaujinimą ir pažangiausių duomenų sprendimų diegimą.

ŽŪDC, nepažeisdamas duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų, ataskaitiniu laikotarpiu pagal pateiktus kriterijus nuolat teikė apibendrintą ir pagal individualias užklausas parengtą statistinę informaciją Ministerijai, savivaldybių

administracijoms, VMI, Užimtumo tarnybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybai, kitoms valstybės institucijoms.

ŽŪDC yra sudariusi bendradarbiavimo sutartis su savivaldybių administracijomis. Sutarčių vykdymo kontrolė vykdyta nuolat.

ŽŪDC centralizuotai teikia viešą statistinę informaciją, kuri prieinama elektronine forma įvairiuose viešuose informaciniuose portaluose – *produktukainos.lt*, *mesosrinka.zudc.lt*, *osp.stat.gov.lt* – bei interneto svetainėse *zudc.lt*, *zudc.lt/drp*, *pienorinka.zudc.lt*. Taip pat informacija pateikiama elektroniniuose leidiniuose: interaktyviame mėnesiniame statistiniame leidinyje „AgroRINKA“ ir pusmetiniame leidinyje „Lietuvos žemės ūkis: faktai ir skaičiai“ ir kt.

1.7.1. Administracinės paslaugos

2025 m. ŽŪDC teikė žemės ūkio veiklos subjektams administracines paslaugas.

Teiktos administracinės paslaugos atitiko suinteresuotųjų šalių reikalavimus, įstatymų ir ŽŪDC veiklą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, ŽŪDC 2025–2028 metų strateginiame veiklos plane iškeltus tikslus.

5 lentelė. Administracinės paslaugos

Eil. Nr.	Administracinės paslaugos pavadinimas
1.	Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro informacinės sistemos juridinę galią turinčios pažymos ar išrašo išdavimas.
3.	Pažymos ar išrašo apie ūkininko ūkį, registruotą Ūkininkų ūkių registro informacinėje sistemoje, išdavimas.
4.	Pažymos ar išrašo apie žemės ūkio valdą, registruotą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro informacinėje sistemoje, išdavimas.
5.	Galvijo paso ir arklinių šeimos gyvūno tapatybės nustatymo dokumento išdavimas.
6.	Ūkinių gyvūnų registro informacinės sistemos pažymos išdavimas.
7.	Gyvūnų augintinių registro pažymos ar išrašo išdavimas.

1.7.2. Elektroninės paslaugos

2025 m. ŽŪDC žemės ūkio veiklos subjektams teikė elektronines paslaugas.

Klientų prašymai suteikti paslaugas priimami tiek visų ŽŪDC padalinių patalpose, tiek elektroniniu būdu – bendruoju ŽŪDC elektroniniu paštu, tiesiogiai per interneto svetainę. Klientai prie daugelio ŽŪDC teikiamų paslaugų gali prisijungti per Elektroninius valdžios vartus (Administracinių ir viešųjų elektroninių paslaugų portalas)¹. 2023 m. Įmonė kartu su Informacinės visuomenės plėtros komitetu įgyvendino sudėtinę paslaugą „Tapau ūkininku“, kuria naudodamiesi fiziniai asmenys per Elektroninius valdžios vartus gali užsakyti ŽŪDC išduodamas pažymas, išrašus, erdvių duomenų rinkinius².

Spartėjantis gyventojų naudojimas internetu, gerėjantis kompiuterinis raštingumas skatina Įmonę perkelti dalį savo paslaugų į elektroninę erdvę, taip pagerinant savo paslaugų prieinamumą ir naudojimąsi jomis.

6 lentelė. Elektroninės paslaugos

¹ Elektroniniai valdžios vartai – ŽŪDC paslaugos

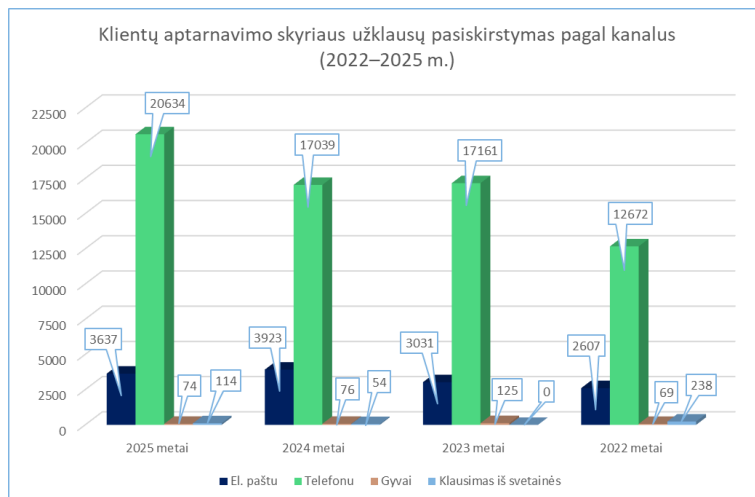
² Elektroniniai valdžios vartai – Tapau ūkininku

Eil. Nr.	Elektroninės paslaugos pavadinimas
1.	Ausų įsagų ir mikroschemų užsakymas
2.	Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaravimas
3.	Galvijo paso ir arklinių šeimos gyvūno tapatybės nustatymo dokumento išdavimas
4.	Gyvūnų augintinių registro objekto duomenų paieška ir peržiūra kompiuterio ekrane pagal registro duomenų gavėjo pateiktą užklausą, neperduodant pačių duomenų (už duomenų vienetą)
5.	Gyvūnų augintinių registro pažymos ar išrašo išdavimas
6.	Individuali pašarų ūkio subjektų duomenų peržiūra
7.	Individuali pieno gamintojo duomenų peržiūra, duomenų teikimas
8.	Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro IS juridinę galią turinčio išrašo išdavimas
9.	Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro IS juridinę galią turinčio pažymos išdavimas
10.	Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro IS juridinę galią turinčios pažymos išdavimas skubos tvarka
11.	Mokymo įstaigų planuojamų renginių grafikai skelbiami Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinėje sistemoje
12.	Pateikti informaciją apie panaudotas trąšas
13.	Patvirtintų ir registruotų pašarų ūkio subjektų veiklų peržiūra
14.	Pažymos apie žemės ūkio valdą, registruotą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro IS, išdavimas
15.	Pažymos ar išrašo apie ūkininkų ūkį, registruotą Ūkininkų ūkių registro IS, išdavimas
16.	Pildyti žemės ūkio veiklos (augalų apsaugos produktų panaudojimo, atliktų darbų) žurnalus
17.	Pranešti apie pasikeitusias Kontrolinių žemės sklypų ribas
18.	Pranešti bičių laikytojams apie augalų apsaugos produktais apdorojamus žemės plotus
19.	Prašymo įregistruoti, išregistruoti žemės ūkio valdą ir (arba) ūkininko ūkį, atnaujinti jų duomenis pateikimas, duomenų peržiūra
20.	Renginio dalyvio registracija į renginį per Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinę sistemą
21.	Valdos valdymo reikalavimų ataskaita
22.	Ūkinių gyvūnų registro pažymos išdavimas
23.	Žemės išteklių stebėsenos informacinė sistema

ŽŪDC Administravimo departamento Klientų aptarnavimo skyrius (toliau – KAS) didžiąją registruotų užklausų dalį gavo telefonu. 2025 m. telefoninių užklausų skaičius pasiekė 20 634 vnt. ir, palyginti su 2022 m., išaugo daugiau nei 60 proc.

El. paštu gaunamų užklausų skaičius išlieka antras pagal apimtį, tačiau ženkliai mažesnis nei telefonu. Tuo tarpu gyvai ir per svetainę gaunamos užklausos sudaro labai nedidelę bendro užklausų srauto dalį.

Pažymėtina, kad prie KAS prisijungė trys darbuotojos, kurios reikšmingai prisidėjo prie telefoninių užklausų aptarnavimo rodiklių gerėjimo. Tai rodo ne tik klientų tendenciją rinktis tiesioginį ir greitą komunikacijos kanalą – telefoną, bet ir sustiprėjusį skyriaus pajėgumą efektyviai aptarnauti augantį užklausų srautą.

3 pav. ŽŪDC 2022–2025 m. Klientų aptarnavimo skyriaus užklausių pasiskirstymas pagal kanalus

1.8. Paslaugų kainodara

ŽŪDC teikiamų valstybės degtųjų paslaugų kainodara formuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, žemės ūkio ministro bei ŽŪDC generalinio direktoriaus įsakymais. Tokia praktika sudaro sąlygas taikyti vienodas, aiškiai reglamentuotas ir visiems vartotojams vienodai prieinamas kainas.

Komercinių paslaugų kainodara nustatoma sutartiniu būdu, įtvirtinant ją ŽŪDC ir užsakovų (fizinių ar juridinių asmenų) sutartyse. Ši kainodaros lankstumo suteikianti praktika leidžia įmonei išlikti konkurencingai, pritaikyti pasiūlymus rinkos poreikiams ir užtikrinti tvarią komercinės veiklos plėtrą.

2. ŽŪDC STRATEGIJA IR JOS ĮGYVENDINIMAS

2.1. Veiklos strategija

MISIJA

Kurti pridėtinę vertę žemės ūkio sektoriui, siūlant duomenimis pagrįstus sprendimus.

VIZIJA

Aukštos kompetencijos duomenų administravimo ir analizės sprendimų teikėjas, siūlantis kokybiškas ir novatoriškas paslaugas, pritaikytas mūsų klientų poreikiams.

VERTYBĖS

- Inicijuoti pokyčius ir naujoves
- Veikti profesionaliai kiekvienoje situacijoje
- Nuolat mokytis ir tobulėti

ŽŪDC, įgyvendindamas misiją, siekdamas turimos vizijos ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2020 m. lapkričio 6 d. raštą „Dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių valstybės įmonei Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrui“ ir 2023 m. vasario 8 d. įsakymu Nr. 3D-71 „Dėl Valstybės siekiamų tikslų ir keliamų

lūkesčių valstybės įmonei Žemės ūkio duomenų centras“ patvirtintame Rašte dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių įmonei, 2025–2028 m. strateginiame plane išskėlė šiuos strateginius tikslus bei jiems įgyvendinti numatė uždavinius ir rodiklius. Strategijos įgyvendinimo rezultatai analizuoti vertinant strateginių tikslų įgyvendinimo rodiklius (detali informacija pateikta Vadovybės ataskaitos 1 priede).

Strateginės kryptys	Aprašymas
<p>UŽTIKRINTI KOKYBIŠKĄ SPECIALIOJO ĮPAREIGOJIMO VYKDYMĄ</p>	<p>Kokybiškas specialiojo įpareigojimo vykdymo pagrindinis siekis – Įmonės paslaugų prieinamumo užtikrinimas, kuris orientuotas į IS infrastruktūros kūrimą, tęstinumą ir patikimumo palaikymą, siekiant racionaliai naudojant išteklius. Šių paslaugų kokybės didinimas suprantamas kaip nepertraukiamas pasiekiamumas, projektų terminų laikymasis, jų kokybės kontrolė, operatyvus reagavimas į išsakytas pastabas, nustatytos darbuotojų pareigos ir atsakomybės, taip pat projektų vadovų kompetencija.</p>
<p>TAPTI TVARIA ORGANIZACIJA</p>	<p>Strateginė kryptis, kuri apima visus Įmonės veiklos aspektus, tiek valstybės finansuojamus duomenų administravimo sprendimus, tiek komercines paslaugas. Duomenų valdymo srityje, kuri sudaro pagrindinę Įmonės veiklos dalį, siekiame didinti efektyvumą ir mažinti ekologinį pėdsaką. Įgyvendindami šiuolaikinius duomenų valdymo sprendimus, užtikrinama, kad IS būtų modernios, efektyvios ir patikimos.</p>
<p>STIPRINTI KONKURENCINGUMĄ</p>	<p>Konkurencingumo stiprinimas yra ypač aktualus mūsų vykdomai duomenų administravimo veiklai, kurioje siekiame būti patikimu žemės ūkio sektoriaus partneriu duomenų sprendimų srityje. Kadangi duomenų valdymas yra finansuojamas valstybės lėšomis, mūsų tikslas yra šiuos išteklius panaudoti maksimaliai efektyviai, diegiant inovatyvias technologijas ir optimizuojant veiklos procesus. Skaitmenizavimo procesai, geresnė duomenų integracija ir analizės sprendimai padeda mums išsiskirti kaip pažangiam duomenų partneriui, kuris atliepia tiek dabartinius, tiek būsimus sektoriaus poreikius. Mūsų teikiamos geodezijos paslaugos taip pat yra konkurencingoje rinkoje, todėl investuojame į darbuotojų kvalifikaciją ir naujas technologijas, kad šioje srityje galėtume pasiūlyti aukštą paslaugų kokybę ir konkurencingą kainodarą. Stiprindami konkurencingumą abiejose srityse, užtikriname tvarią organizacijos plėtrą ir augančią pridėtinę vertę klientams.</p>

AUGINTI IR PLĖTOTI VEIKLĄ

Mūsų pagrindinis siekis yra ilgalaikė augimo ir plėtros strategija, kuri stiprina mūsų duomenų administravimo ir geodezijos veiklos sritis. Kadangi duomenų administravimo veikla daugiausia finansuojama valstybės biudžeto, mūsų prioritetas – modernizuoti ir plėtoti šią sritį, užtikrinant, kad mūsų IS būtų pirmaujantys sprendimai, padedantys valdyti žemės ūkio ir kitų sektorių duomenis. Orientuojamės į procesų skaitmenizavimą, duomenų kokybės užtikrinimą ir sistemų integraciją, kad mūsų duomenų bazės ir analizės sprendimai suteiktų maksimalų funkcionalumą ir patogumą. Tuo tarpu geodezijos paslaugų plėtra grindžiama rinkos poreikių analize ir konkurencingais sprendimais, siekiant didesnių projektų ir platesnio klientų rato. Abu šie augimo aspektai – duomenų administravimo modernizavimas ir geodezijos veiklos plėtra – sudaro mūsų strateginį tikslą didinti įmonės vertę ir ilgalaikį atsparumą.

7 lentelė. ŽŪDC 2025–2028 m. strateginės kryptys/tikslai/matavimo rodikliai/reikšmės

Strateginė kryptis	Strateginis tikslas	Rodiklis, matavimo vnt.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	2028 m.
Užtikrinti kokybišką specialiojo įsipareigojimo vykdymą	Registrų ir IS prieinamumo užtikrinimas	LR teisės aktais nustatytų reikalavimų registrų ir IS prieinamumui vykdymas (%)	100	100	100	100
	Kokybiškas projektų įgyvendinimas	Tinkamai pagal projektų valdymo procesą įgyvendintų projektų dalis nuo bendro reikiamų įgyvendinti projektų skaičiaus (%)	70	80	85	90
	Atitikties užtikrinimas LR teisės aktams, reglamentuojantiems informacijos saugumą, TIS2 direktyvai ir ISO 27001 standarto reikalavimams	Neatitikčių skaičius (vnt.)	0	0	0	0
	Vystyti technologijas	Atliktos visos užduotys				
Tapti tvaria organizacija	Efektyvus finansų valdymas	Biudžeto valdymo tikslumas (%)	70	80	85	>95
	Sukurti vieningą organizacinę kultūrą	Darbuotojų įsitraukimo indeksas (%)	59	61	63	65
	Sutvarkyti procesų valdymą	Procesų taikymo rodiklis (%)	60	80	90	>90
	Tobulinti rizikų valdymą	Rizikos suvaldymo plano parengimo trukmė (dienos)	45	30	15	10
Stiprinti konkurencingumą	Būti specialistų geidžiamu darbdaviu	Savanoriška darbuotojų kaita (%)	7	5	5	5
	Išskirtinis kompetencijų centras	Darbuotojų įgūdžių tobulinimo indeksas (%)	20	35	50	>50
	Efektyvi specialiųjų įpareigojimų veikla	Subrodiklių įgyvendinimo vykdymas (%)	90	95	>95	>95

Auginti ir plėtoti veiklą	Didinti komercinių klientų portfelį	Pajamų iš naujų klientų ir paslaugų augimas (%)	10	10	10	10
	Plėtoti komercinių ir nekomercinių paslaugų portfelį	Pajamų iš naujų klientų ir paslaugų augimas (%)	10	10	10	10
	Didinti komercinių pardavimų pajamas	Pajamos iš komercinių pardavimų (tEUR)	4954	5103	5256	5414

3. ŽŪDC VEIKLOS PLANAS IR PROGNOZĖS

Valstybės deleguotų funkcijų vykdymas, IS kūrimas, tvarkymas ir administravimas (17 IS), komercinių ir kitų paslaugų teikimas yra pagrindinės Įmonės veiklos, todėl svarbiausias Įmonės prioritetas yra užtikrinti sklandų jų veikimą, pasiekiamumą, veiklos nepertraukiamumą, veiklos sutrikimų operatyvų pašalinimą ir, prireikus, sistemų veikimo atstatymą. Skirtingų kategorijų IS keliami skirtingi reikalavimai jų nepertraukiamos veiklos užtikrinimui, veiklos nutrūkimo atstatymui ir pan., kuriuos Įmonė įgyvendins ir užtikrins. Siekiant šių tikslų bus pasitelkiamos Įmonės žmogiškosios kompetencijos, technologijos, pasirenkami optimaliausi techniniai, procesiniai ir procedūriniai sprendimai.

2026–2029 m. didžiausias dėmesys bus kreipiamas į ŽŪDC stiprybes ir galimybių išnaudojimą. Siekiant tinkamai atlikti savo misiją, įgyvendinti viziją ir valstybės keliamus tikslus, savo veiklą Įmonė vykdys numatytais strateginėmis kryptimis, kurios leis stiprinti Įmonės tvarumą, konkurencingumą ir veiklos apimtį, atliepiant augančius žemės ūkio sektoriaus ir kitų sektorių poreikius. Įgyvendinant veiklos strategiją bus siekiama, kad ŽŪDC veiktų efektyviai, orientuodamasi į inovacijas, aplinkosaugos principų taikymą ir aukštos kokybės paslaugų teikimą klientams.

Atlikus išsamią aplinkos veiksnių analizę nustatė pagrindines Įmonės 2026–2029 m. plėtros kryptis:

Valstybės svarbių funkcijų užtikrinimas

ŽŪDC veiklos esmė – valstybės deleguotų funkcijų vykdymas, apimantis informacinių sistemų kūrimą, administravimą ir priežiūrą. Šių funkcijų kokybė yra kritiškai svarbi ne tik žemės ūkio sektoriaus dalyviams, bet ir viešajam sektoriui bei plačiajai visuomenei. Todėl veikla turi būti orientuota į nuolatinį paslaugų prieinamumą, duomenų patikimumą, procesų skaidrumą ir inovatyvių sprendimų diegimą.

Konkurencingumo ir vertės didinimas

Siekdamas didinti konkurencingumą ir kuriamą vertę, ŽŪDC orientuojasi į teikiamų paslaugų kokybę, inovacijų ir duomenų panaudojimo gerinimą. Tai reiškia, kad ŽŪDC turi nuosekliai tobulinti teikiamas paslaugas, diegti pažangius technologinius sprendimus ir stiprinti klientų pasitenkinimą. Konkurencingumas grindžiamas gebėjimu kurti pridėtinę vertę valstybės institucijoms ir verslui, užtikrinant efektyvų, patikimą ir modernų veiklos modelį.

Tvarios organizacijos vystymas

ŽŪDC siekia kurti atsakingą, skaidrią ir aplinkai draugišką organizaciją, kuri veiktų pagal tvaraus vystymosi principus. Ši kryptis apima darbuotojų gerovės stiprinimą, poveikio

aplinkai mažinimą ir socialinės atsakomybės didinimą visose veiklos srityse. Siekiama, kad ŽŪDC veikla būtų grindžiama skaidrumu ir atsakomybe prieš darbuotojus, visuomenę bei valstybę.

Įgyvendindamas veiklos strategijoje numatytus tikslus ŽŪDC vertina ir siekia atsižvelgti į suinteresuotų šalių interesus bei lūkesčius. Kiekviena strateginės veiklos kryptis yra susijusi su viena ar keliomis suinteresuotomis šalimis.

ŽŪDC savo 2026–2029 m. veiklos strategijoje suformulavo savo strategines kryptis, tikslus ir uždavinius bei veiklos matavimo rodiklius, pagal kuriuos Įmonė planuoja ir prognozuoja savo veiklą iki 2029 metų:

8 lentelė. ŽŪDC 2026–2029 m. strateginės kryptys/tiksai/matavimo rodikliai/reikšmės

Strateginė kryptis	Strateginis tikslas / uždavinys	Matavimo rodiklis	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.
Valstybės svarbių funkcijų užtikrinimas	1. Atitikties reguliaciniams reikalavimams užtikrinimas	Reikšmingų neatitiktųjų skaičius per metus (vnt.)	0	0	0	0
	1.1. Užtikrinti ISO 9001 standarto reikalavimų nuolatinę atitiktį ir kokybės vadybos sistemos efektyvumo gerinimą.	Atitikties auditų sėkmės rodiklis (%)	100	100	100	100
	1.2. Užtikrinti nuolatinę atitiktį ISO 27001 standarto reikalavimams ir informacijos saugumo sistemos veiksmingumo gerinimą.	Atitikties auditų sėkmės rodiklis (%)	100	100	100	100
	1.3. Užtikrinti visišką atitiktį NIS2 direktyvos reikalavimams, įskaitant vykdomą kibernetinio saugumo valdymą ir incidentų tvarkymą iki 2027 m. balandžio 16 d. ir vykdyti tęstinį tobulinimą.	Atitikties rodiklis (%)	-	100	100	100
	2. Aukštas paslaugų patikimumas	Bendras sistemų neveikimo laikas (min.)	60	55	50	40
	2.1. Užtikrinti nenutrūkstamą ir saugų duomenų paslaugų teikimą, siekti aukščiausio sistemos prieinamumo ir minimalizuoti incidentų skaičių.	Sistemos prieinamumas (%)	99	99,9	99,9	99,9
	2.2. Sukurti ir nuolat atnaujinti organizacinę saugumo kultūrą.	Apmokytų darbuotojų procentas (%)	50	60	70	75

	3. Finansinio stabilumo užtikrinimas	EBITDA marža (%)	4,49	4,4	4,85	4,95
	3.1. Didinti grynojo pelno maržą, užtikrinant subalansuotą skolos ir nuosavo kapitalo santykį.	Grynojo pelno marža (%)	≥1,53	≥1	≥1,43	≥1,56
	3.2. Atlikti administracinių sąnaudų įvertinimą ir sumažinti jas ³ .	Administracinių sąnaudų pokytis (%)	-1,0	-1,25	-2,5	-3,0

Konkurencingumo ir vertės didinimas	4. Pažangių sprendimų diegimas	Sumažėjęs proceso įgyvendinimo laikas (%)⁴	-3	-6	-9	-12
	4.1 Diegti ir nuolat tobulinti inovatyvius viešųjų paslaugų sprendimus, didinančius vartotojų patirtį, efektyvumą ir prieinamumą.	Įdiegtų inovacinių projektų ⁵ skaičius per metus (vnt.)	3	4	5	6
	4.1.2 Perkelti IS į duomenų bazės platformą	Perkeltų IS duomenų kiekis į duomenų analizės platformą (%)	38	56	75	100
	4.2. Optimizuoti organizacijos procesus naudojant pažangias inovacijų praktikas.	Optimizuotų prioritetinių procesų dalis (%)	20	50	70	100
	4.2.1 Atlikti prioritetinių procesų analizę	Atliktų procesų analizių skaičius (vnt.)	-	-	-	-
	4.2.2 Automatizuoti pasirinktus procesus	Automatizuotų procesų skaičius (vnt.)	2	5	7	10
	5. Klientų patirties gerinimas	Teigiamai paslaugas vertinančių klientų (NPS) dalis (%)	≥75	≥80	≥85	≥85
	5.1. Sumažinti suinteresuotų šalių pagrįstų skundų skaičių.	Gautų skundų santykis su pagrįstais skundais (%)	≤50	≤50	≤50	≤50
	5.2. Užtikrinti laiku vykdomų užduočių ir projektų įgyvendinimą.	Vėluojančių užduočių skaičius dokumentų valdymo sistemoje „Avilys“ (%)	3	3	2	2
	6. Komercinės veiklos plėtra	Komercinių pajamų dalis bendrose pajamose (%)	42	40	43,5	46

³ Administracinių sąnaudų pokytis (%) – bendrųjų administracinių sąnaudų, kaip jos apibrėžtos pelno (nuostolių) ataskaitoje, procentinis pokytis, lyginant su 2025 metų baziniu lygiu.

⁴ Sumažėjęs proceso įgyvendinimo laikas (%) matuojamas lyginant prioritetinių procesų vidutinę trukmę iki ir po optimizavimo, apskaičiuojant procentinį pokytį. Bazinis lygis nustatomas 2025 m., atlikus procesų analizę.

⁵ Inovaciniu projektu laikomas ŽŪDC inicijuotas ir įgyvendinamas projektas, kurio metu sukuriama arba iš esmės modernizuojama informacinės sistemos funkcionalumas, duomenų valdymo sprendimas ar paslauga, taikant pažangias technologijas (pvz., dirbtinį intelektą, automatizavimą, didžiųjų duomenų analizę, skaitmenizaciją), ir kuris sukuria naują arba reikšmingai padidintą funkcinę, analitinę ar viešąją vertę vartotojams, institucijoms ar sprendimų priėmimui. Projekto įgyvendinimas fiksuojamas pasiekus apibrėžtą rezultatą (funkcionalumo paleidimą, modulio įdiegimą ar sistemos eksploatacijos pradžią).

	6.1. Didinti veiklos pelningumą ir kapitalo grąžą.	Nuosavo kapitalo grąža ROE, (%)	6	4,4	5,2	5,3
--	--	---------------------------------	---	-----	-----	-----

Tvarios organizacijos vystymas	7. Darbuotojų gerovės stiprinimas	Darbuotojų įsitraukimo indeksas (%)	60	65	70	70
	7.1. Kurti konkurencingą darbo aplinką, užtikrinant darbuotojų išlaikymą.	Savanoriška darbuotojų kaita (%)	≤10	≤10	≤8	≤8
	7.2. Užtikrinti nuolatinį darbuotojų kompetencijų vystymą.	Darbuotojų, dalyvavusių kompetencijų ugdymo veiklose, dalis (%)	≥55	≥60	≥70	≥75
	8. Tikslas: Poveikio aplinkai mažinimas	ŠESD emisijų (Scope 1–2) absoliutaus kiekio mažinimas (%)	≥2	≥4	≥6	≥8
	8.1. Žalios elektros energijos įsigijimas	Metinis žalios elektros suvartojimas (%)	100	100	100	100
	8.2. Išlaikyti ir nuolat tobulinti ISO 14001 (aplinkos apsaugos vadybos sistemos) standarto reikalavimus.	Atitikties auditų sėkmės rodiklis (%)	100	100	100	100
	9. Skaidrumo ir atsakomybės stiprinimas	Gerojo valdymo indekso reikšmė	B	A-	A	A
	9.2. Stiprinti korupcijos prevenciją.	Sukurta korupcijai atspari aplinka, (balas)	>0,8	>0,8	>0,8	>0,8
	9.3. Įtraukti tvarumo rodiklius į metinę veiklos ataskaitą.	Metinėje ataskaitoje pateiktų tvarumo rodiklių kiekis	2	3	3	3

Įmonė taip pat vykdytų įvairių komercinę didelės svarbos ir apimties žemėtvarkos, teritorijų planavimo dokumentų rengimo, žemės ir kito nekilnojamojo turto kadastrinių matavimų bei kadastro duomenų nustatymo, geodezijos, dirvožemio ir melioracijos darbų, kontrolinių žemės sklypų, erdvinių duomenų kūrimo ir atnaujinimo, pažymų / išrašų, saugiųjų dokumentų blankų, galvijų pasų, arklinių šeimos gyvūnų tapatybės nustatymo dokumentų išdavimo veiklą.

ŽŪDC veikla grindžiama IT taikymu, todėl technologinių veiksmų pokyčiai vertinami labai atsakingai. Siekiama priimti geriausius, ilgalaikę perspektyvą turinčius sprendimus, kurie atitiktų ŽŪDC poreikius ir suinteresuotųjų šalių lūkesčius, o IT infrastruktūra, IS, naudojamos ŽŪDC specialistų sukurtos unikalios taikomosios programos, duomenų bazių architektūra užtikrintų 24/7 veikimą, sistemų prieinamumą ir sumažintų teikiamų paslaugų sutrikimų riziką. Įmonės rezultatyviai veiklai užtikrinti itin svarbios yra naujausios technologijos, galinčios užtikrinti tinkamą ir saugų informacijos rinkimą, saugojimą ir analizę. Planuojama atnaujinti geodezinę įrangą, programinę įrangą, kompiuterinę ir kitą techninę įrangą, gerinti tinklo infrastruktūrą, įsigyjant naujos, modernios ir inovatyvios technikos.

Siekdamas, kad administruojamose informacinėse sistemose kaupiama informacija pasiektų naudotojus, tenkintų visuomenės, ūkininkų ir verslo poreikius, didins elektroninių paslaugų plėtrą. Didelis dėmesys bus skiriamas informacinių sistemų naudotojų

mokymams, skatinant savarankiškai naudotis ŽŪDC sukurtais programiniais įrankiais. Taip bus siekiama didinti ŽŪDC klientų, kurie aktyviai naudotųsi paslaugomis, skaičių.

Įmonės vykdoma veikla yra tiesiogiai susijusi su ES bendrąja žemės ūkio politika (toliau – BŽŪP) ir jos įgyvendinimu Lietuvoje. 2024–2027 m. BŽŪP grindžiama dešimtimi tikslų, daugiausia dėmesio skiriant aplinkosauginiams, socialiniams ir ekonominiams tikslams. Įmonė taip pat prisidės prie Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano įgyvendinimo.

Panaudojant turimas kompetencijas planuojama vykdyti komercines paslaugas, kurios leis užsitikrinti reikiamą finansavimą. Įmonės vykdomų paslaugų pajamos bus skirtos naudojamų programų paketo plėtimui tiek gamybinei veiklai, tiek administracinių procesų skaitmeninimui, taip didinant organizacijos efektyvumą ir kokybę bei darbuotojų motyvacinės sistemos tobulinimui.

Numatomi ilgalaikiai materialinių ir infrastruktūros išteklių valdymo tikslai:

- Modernizuoti fizinę ir IT infrastruktūrą, užtikrinant jos patikimumą, saugumą ir funkcionalumą.
- Nuolat atnaujinti programinę įrangą, diegiant sprendimus procesų automatizavimui, dokumentų valdymui ir duomenų analizei.
- Racionaliai valdyti turtą, atsisakant nebenaudojamo inventoriaus ir užtikrinant efektyvų ilgalaikio turto panaudojimą.
- Stiprinti infrastruktūros saugumą, užtikrinant veiklos tęstinumą ir atsparumą rizikoms.

Svarbu plėsti Įmonės kompetencijas projektų valdymo srityje, taip gerinant paslaugų kokybę ir klientų patirtį. Įmonė sieks užsitikrinti pripažinimą žemės ūkio sektoriuje ir Įmonės patrauklumą pritraukiant naujus darbuotojus.

Prognozuojama, kad ŽŪDC veikla bus pelninga, o gautas pelnas bus nukreiptas išskeltų tikslų įgyvendinimui. Finansų valdymo prioritetai bus susiję su:

- tvarių pajamų augimu, ypač stiprinant komercinę veiklą;
- sąnaudų optimizavimu;
- kapitalo struktūros balanso palaikymu;
- investicijų nukreipimu į informacinių technologijų, infrastruktūros ir skaitmenizacijos plėtrą.

2026 m. Įmonė priklausys tarptautinėms organizacijoms, bendradarbiaujant su kitomis institucijomis dalyvaus įvairiuose tarptautiniuose ir valstybės lygmens projektuose.

4. ĮVYKIAI, TURĖJĘ ESMINĘ REIKŠMĘ ŽŪDC VEIKLAI. 2025 M. PAGRINDINIAI ĮVYKIAI

➤ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2025 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. 3P-54 „Dėl Valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro generalinio direktoriaus atšaukimo ir darbo sutarties nutraukimo“ iš generalinio direktoriaus pareigų atšauktas Algirdas Juozaponis ir su juo nuo 2025 m. balandžio 17 d. nutraukta darbo sutartis.

➤ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2025 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. 3P-55 „Dėl pavedimo atlikti Valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro generalinio direktoriaus pareigas“ Įmonės generalinio direktoriaus funkcijas pavesta atlikti Administravimo departamento direktorei Linai Zinkevičienei.

➤ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2025 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. 3D-228 „Dėl Valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro valdybos narių atšaukimo ir Žemės ūkio ministro 2022 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 3D-864 „Dėl Valstybės įmonės

„Žemės ūkio duomenų centro valdybos sudarymo“ pripažinimo netekusiu galios“ buvo atšaukta nuo 2022 m. veikusi Įmonės valdyba.

➤ 2025 m. balandžio 16 d. ŽŪDC tapus Esminiu kibernetinės saugos objektu, pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2022/2555 dėl tinklų ir informacinių sistemų saugumo (NIS2 / NIS2 direktyva), taip pat vadovaujantis Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 aktualia redakcija ir 2024 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintais Kibernetinio saugumo reikalavimais, įmonei kyla prievolė užtikrinti griežtesnį atitikties lygį kibernetinio saugumo srityje.

5. ŽŪDC 2025 M. VYKDYTA VEIKLA

5.1. ŽŪDC dalyvavimas įgyvendinant Ministerijos strateginį veiklos planą

ŽŪDC, vykdydamas Ministerijos pavestas funkcijas, tiesiogiai prisideda prie programos „Žemės ir maisto ūkio, kaimo, žuvininkystės ir fitosanitarijos vystymas“ (programos kodas 15-001) priemonių vykdymo, kurios yra svarbios tiek žemės ūkio informacinės infrastruktūros palaikymui, tiek duomenų rinkimui, analizei ir jų prieinamumo užtikrinimui politikos formavimui bei kontrolės sistemoms.

Pagal 15-001 programą ŽŪDC vykdo šias Ministerijos priemones:

➤ 15-001-11-04-34 – Žemės ūkio informacinių ir kontrolės sistemų veiklos užtikrinimas. Ši priemonė apima didelės ir vidutinės svarbos valstybės informacinių sistemų, pavestų Įmonei, priežiūrą, administravimą ir funkcionavimo užtikrinimą. Šios sistemos sudaro valstybės žemės ūkio duomenų infrastruktūros pagrindą, yra būtinos paramos administravimui, kontrolės sistemoms, žemės ūkio stebėsenai ir duomenų prieigai užtikrinti.

➤ 15-001-11-04-35 – Ūkių tvarumo duomenų tinklo veiklos užtikrinimas. ŽŪDC pagal pavestą funkciją renka ir teikia duomenis apie ūkių pajamas, išlaidas ir veiklos rezultatus Europos Komisijai, užtikrindamas skaidrų BŽŪP priemonių įgyvendinimą bei ūkių ekonominio gyvybingumo stebėseną.

➤ 15-001-11-04-45 – Žemės išteklių stebėsenos informacinės sistemos plėtra ir palaikymas. Ši priemonė susijusi su žemės naudmenų ir fondo duomenų valdymu, erdvinį duomenų sluoksnių palaikymu, sistemų vystymu pagal politikos formavimo ir kontrolės poreikius.

➤ 15-001-11-04-46 – Kontrolinių žemės sklypų duomenų bazės vystymas. ŽŪDC vysto ir prižiūri kontrolinių žemės sklypų erdvinį duomenų rinkinį, kuris yra IAKS sistemos komponentas tiesioginių išmokų administravimui bei nuotolinei pasėlių stebėsenai.

➤ 15-001-11-04-22 – Techninė pagalba, skirta įgyvendinti Strateginį planą 2023-2027 m.

➤ 15-001-12-05-22 – Žuvininkystės duomenų rinkimo programos vykdymą (2021–2027 m.) įgyvendinimas. ŽŪDC dalyvauja tvarkant ir analizuojant žuvininkystės sektoriaus duomenis, kurie yra teikiami Europos Komisijai pagal Reglamentus (ES) 2017/1004, (ES) 2019/473.

5.2. Informacinių sistemų administravimas ir kita Įmonės veikla

Įmonė, siekdama kokybiškų valstybei svarbių pavestų funkcijų atlikimo, privalėjo užtikrinti pavestų administruoti informacinių sistemų pasiekiamumą, veiklos nepertraukiamumą, veiklos sutrikimų operatyvų pašalinimą ir / ar sistemų veikimo atstatymą. Veiklos užtikrinimas vyko įtraukiant žmogiškąsias kompetencijas, technologijas, pasirenkant optimaliausius techninius, procesinius ir procedūrinius sprendimus.

ŽŪDC įgyvendino patvirtintuose ŽŪDC įstatuose nustatytus veiklos tikslus ir atliko teisės aktais jam pavestas funkcijas.

2025 m. ŽŪDC administravo informacines sistemas, užtikrino saugų ir nepertraukiamą jų veikimą, leidžiantį efektyvų duomenų panaudojimą administruojant ES

paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai priemonės. Taip pat administravo informacinių sistemų naudotojus, analizavo sukauptus duomenis, juos teikė valstybės ir savivaldybių institucijoms, socialiniams partneriams ir asmenims, atliko skaičiavimus, konsultavo su IS administravimu susijusiais klausimais, nagrinėjo fizinių ir juridinių asmenų prašymus, pasiūlymus, skundus, duomenų analitikos rezultatus, apžvalgas, leidinius bei kitą aktualią informaciją viešino ŽŪDC internetinėje svetainėje (<https://www.zudc.lt/>), socialinių tinklų paskyroje (*Facebook, LinkedIn*) ir kt.

Be valstybės deleguotų funkcijų vykdymo, informacinių sistemų kūrimo, tvarkymo ir administravimo, Įmonė taip pat vykdė labai svarbią įvairių komercinių žemėtvarkos, teritorijų planavimo dokumentų rengimo, žemės ir kito nekilnojamojo turto kadastrinių matavimų atlikimo bei kadastro duomenų nustatymo, geodezijos melioracijos, dirvožemio darbų atlikimo, kontrolinių žemės sklypų, erdvinių duomenų kūrimo ir atnaujinimo, pažymų / išrašų, saugiųjų dokumentų blankų, galvijų pasų, arklinių šeimos gyvūnų tapatybės nustatymo dokumentų išdavimo bei melioracijos veiklą.

ŽŪDC įgyvendintos kompleksinės IT modernizavimo priemonės siekiant IS atnaujinimo, užtikrino paslaugų teikimą ūkininkams ir valstybės institucijoms, taip pat leido operatyviai prisitaikyti prie teisės aktų bei sektoriaus pokyčių.

2025 metais ŽŪDC buvo įtrauktas į kibernetinio saugumo subjektų sąrašą kaip esminis kibernetinio saugumo subjektas. Šis statusas patvirtina ŽŪDC vaidmenį kaip kritinės valstybės informacinės infrastruktūros dalies ir žemės ūkio sektoriui gyvybiškai svarbaus subjekto. Esminių kibernetinių subjektų statusas įpareigoja Įmonę nuolat investuoti į pažangias saugumo technologijas, stiprinti pasirengimą kibernetinėms grėsmėms, sistemingai mokyti darbuotojus ir reguliariai atnaujinti saugumo praktiką.

2025 m. įvykdyti pagrindiniai darbai:

- Įdiegtas *Microsoft Intune* – galinių punktų (*endpoint*) valdymo sprendimas.
- Įdiegtas *Microsoft Defender – EDR/XDR* platforma, skirta realaus laiko grėsmių (*malware, ransomware*) aptikimui.

- Duomenų nutekėjimo prevencijai įdiegtas DLP (*Data Loss Prevention*) sprendimas, skirtas jautrių duomenų (asmens, finansinių) stebėjimui ir kontrolei – blokuojamas USB kopijavimas, el. pašto ir debesijos („*cloud*“) dalinimasis. Taip pat sukonfigūruotos *Sensitivity Labels* automatinio jautrių duomenų žymėjimo ir apsaugos nuo kopijavimo ar perdavimo funkcijos.

- Atliktas visų ŽŪDC tvarkomų sistemų įsilaužimų testavimas. Gautas prioritetizuotas pažeidžiamumų sąrašas. Kritinių pažeidžiamumų nenustatyta; sudarytas likusių pažeidžiamumų šalinimo planas, dalis sutvarkyta 2025 m. IV ketvirtį.

- Visoms ŽŪDC tvarkomoms sistemoms nupirkta ir įdiegta išorinė SOC paslauga. Žurnalai (*log'ai*) nuolat analizuojami, reaguojama į saugos pažeidimus. Per laikotarpį incidentų nefiksuota – tik kelios mažos svarbos užklausos.

Sistemų pasiekiamumo rodikliai. Ypatingos svarbos, svarbių, vidutinės svarbos ir mažos svarbos informacinių sistemų ir registrų pasiekiamumas per 2025 m. siekė 99,990 %.

Technologiniai diegimai ir patobulinimai:

- 2025 m. pradėtas diegti *Magic Draw* įrankis dokumentacijos kūrimui ir valdymui.

- 2025 m. kovo mėn. atliktas *Oracle* duomenų bazių auditas; nustatyti tik smulkūs patobulinimai.

- 2025 m. sausį įdiegtas automatinis aplinkų (programavimo (*DEV*), testavimo (*TEST*), mokymų (*MOK*), priėmimo testavimo (*PRE-PROD*), gamybinė (*PROD*) duomenų atnaujinimo procesas – duomenys *DEV, TEST* ir *MOK* aplinkose nuasmeninami automatiškai.

- 2025 m. liepą startavo automatinis pokyčių diegimo procesas į informacinių sistemų aplikacijų, einant per aplinkas programavimo (*DEV*) → testavimo (*TEST*) → mokymų (*MOK*) → priėmimo testavimo (*PRE-PROD*) → gamybinė (*PROD*).

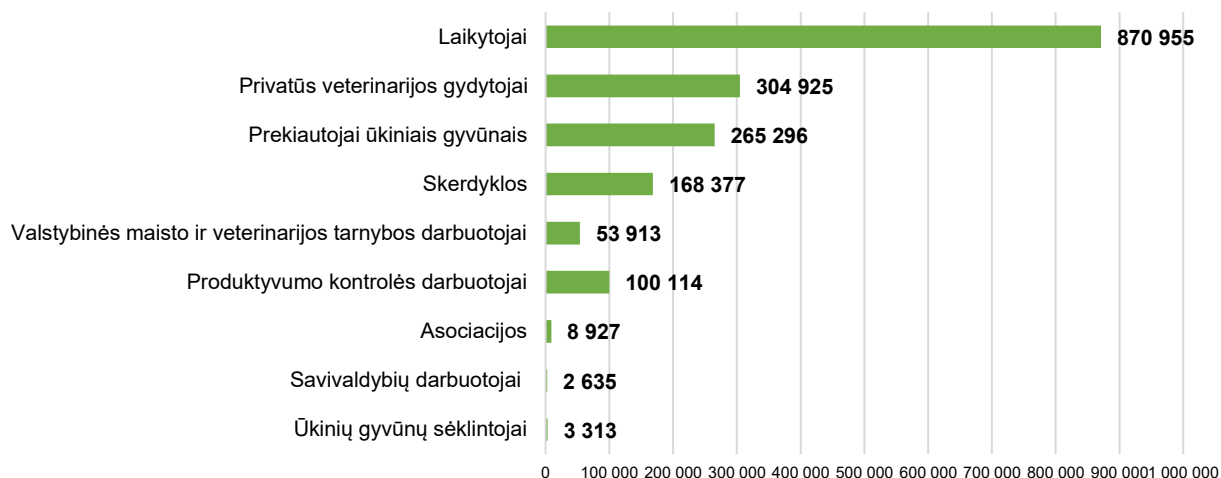
- 2024 m. visos duomenų bazės atnaujintos per 7 versijas; darbai tęsti ir 2025 m. lapkričio 14 d. atliktas naujas duomenų bazių programinės įrangos atnaujinimas.

✓ ŪGRIS (Ūkinių gyvūnų registro informacinė sistema)

ŪGRIS paskirtis – registruoti visus Lietuvoje laikomus ūkinius gyvūnus (galvijus, avis, ožkas, arklius, kiaules, paukščius ir kt.), fiksuoti jų judėjimą (gimimus, pardavimus, pirkimus, nugaišimus, skerdimus), užtikrinti gyvūnų identifikaciją ir atsekamumą.

Ūkinių gyvūnų laikytojai, pripažintų veislininkystės institucijų darbuotojai, skerdyklų, utilizavimo įmonių darbuotojai, kt. paslaugų teikėjai kiekvieną dieną naudojami ŪGRIS teikiamomis elektroninėmis paslaugomis (registruoja ūkinius gyvūnus, jų perkėlimą ir kaitą, užsako galvijų pasus, arklinių šeimos gyvūnų tapatybės nustatymo dokumentus ir kt.). Kasmet į vieną iš didžiausių Lietuvos registruojamą informacinę sistemą – ŪGRIS (jame šiuo metu sukaupta apie 90 mln. įrašų) – vidutiniškai įvedama apie 2 mln. įrašų per metus. Pagal ŪGRIS duomenis kiekvieną mėnesį formuojama ir ŽŪDC interneto svetainėje www.zudc.lt skelbiama daugiau nei 30 statistinių ataskaitų apie ūkinių gyvūnų pasiskirstymą, veisles, eksportą, importą, kritimus ir kt. Iš viso ŪGRIS naudojasi apie 18 000 naudotojų. Iš jų apie 14 000 ūkinių gyvūnų laikytojai.

Į ŪGRIS įvestų įrašų skaičius pagal naudotojų grupes, vnt.

4 pav. 2025 m. į ŪGRIS įvesti duomenys pagal naudotojų grupes

ŽŪDC išduodami galvijų ir arklinių šeimos gyvūnų tapatybės nustatymo dokumentai leidžia užtikrinti galvijų ir arklinių šeimos gyvūnų atsekamumą, judėjimo kontrolę, arklinių šeimos gyvūnų gydymo, vakcinavimo kontrolę. 2025 m. ŽŪDC išdavė 114 477 galvijo pasus (2024 m. – 120 779 galvijo pasus) ir 1 536 arklinių šeimos gyvūnų tapatybės nustatymo dokumentus (2024 m. – 1 526 arklinių šeimos gyvūnų tapatybės nustatymo dokumentus).

Per ataskaitinį laikotarpį ŪGRIS užregistruota, kad galvijų, avių, ožkų ausų įsagų ir ženklavimo įrangos tiekėjai išplatino 251 140 galvijų, 50 177 avių ir ožkų, 416 050 kiaulių ausų įsagų, 1 601 elektroninę arklinių šeimos gyvūnų ženklavimo priemonę. Buvo atgaminta 48 716 galvijų ausų įsagų ir 4 867 avių ir ožkų ausų įsagai.

ŪGRIS duomenys buvo teikiami duomenų gavėjams pagal duomenų teikimo sutartis arba pagal raštu gautus institucijų ir suinteresuotųjų asmenų prašymus. ŪGRIS

išrašai, pažymos, informacija buvo teikiama Ministerijai, Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA), Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai (toliau – VMVT), Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau - VMI), Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, bankams, draudimo, kredito ir kt. įstaigoms, ūkinių gyvūnų laikytojams. Pagal ūkinių gyvūnų laikytojų, savivaldybių ir kitų institucijų prašymus buvo išduotos 243 pažymos apie ŪGRIS registruotų ūkinių gyvūnų skaičių ir sutartinius gyvulius.

2025 m. ŽŪDC, administruodamas ŪGRIS, atliko ŪGRIS modernizavimą, kitas pavestas funkcijas:

- Įdiegtas skaitmeninis Lietuvoje vežamų ūkinių gyvūnų važtaraštis;
- Realizuota galimybė visiems ūkinių gyvūnų laikytojams jungtis prie ŪGRIS per el. valdžios vartus;
- Naudotojų patogumui kelios atskiros ŪGRIS ataskaitų programos integruotos į vieną Ūkinių gyvūnų duomenų įvedimo programą;
- Pakeistas registravimo grupėmis funkcionalumas: registravimas gali būti atliekamas atskirai pagal registravimo terminus, atskiras bandas ir atskiras rūšis.

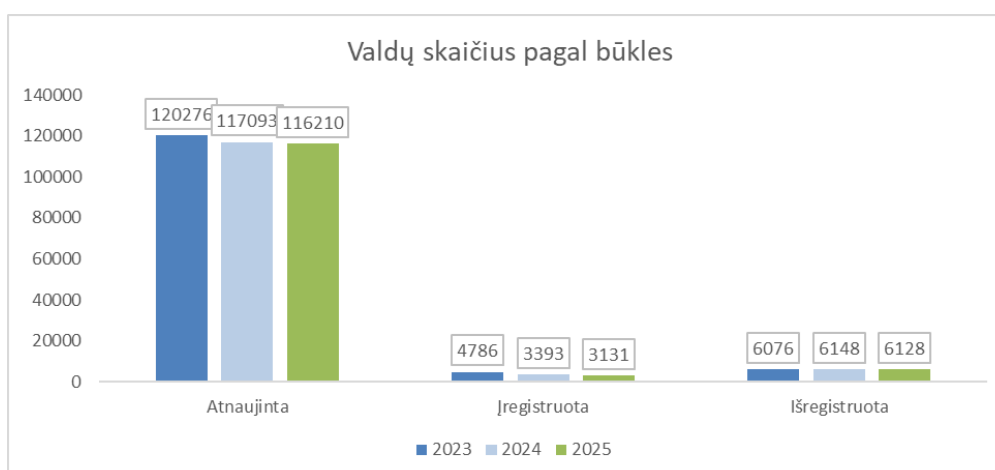
✓ **ŽŪKVRIS (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro informacinė sistema)**

ŽŪKVRIS paskirtis – registruoti ŽŪKVRIS objektus (valda), rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti ir teikti ŽŪKVRIS duomenis fiziniams ir juridiniams asmenims, atlikti kitus ŽŪKVRIS duomenų tvarkymo veiksmus.

Administruojamoje ŽŪKVRIS žemės ūkio valdą (toliau – valda) privalo įregistruoti visi žemės ūkio ar alternatyviaja veikla užsiimantys fiziniai ir juridiniai asmenys, norintys pasinaudoti teikiama ES struktūrinių fondų bei valstybės parama žemės ūkiui ir kaimo plėtrai.

ŽŪKVRIS duomenimis, 2023 m. gruodžio 31 d. buvo registruotos 141 806 valdos (2024 m. gruodžio 31 d. – 144 794 valdos).

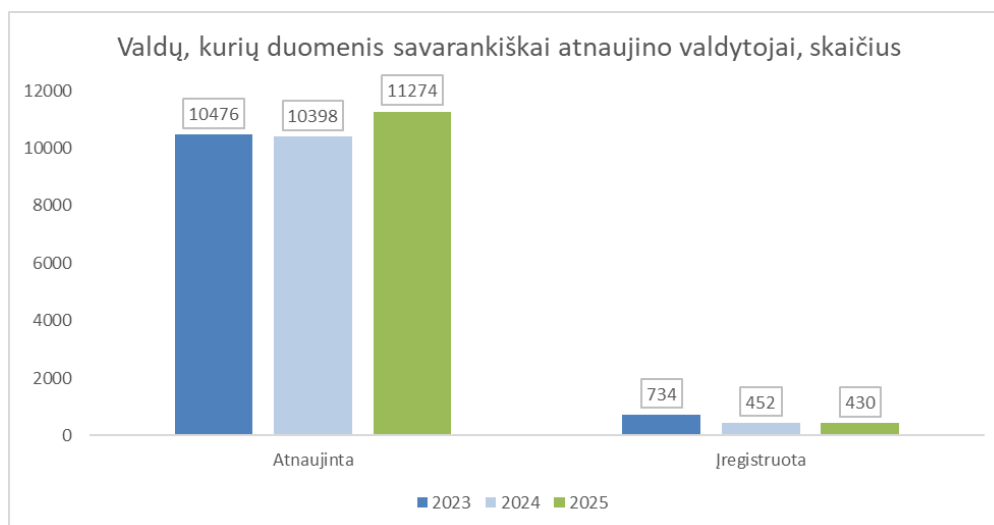
Per ataskaitinius metus ŽŪKVRIS tvarkytojai įregistravo 3 671 naują valdą, atnaujino 116 210 valdų duomenis, išregistravo 6 128 valdas (2024 m. – įregistruotos 3 393 naujos valdos, atnaujinti 117 093 valdų duomenys, išregistravus 6 148 valdos).

5 pav. 2023–2025 m. Lietuvoje registruotų valdų skaičius pagal būkles

3 671 valda, kurių išregistravimas buvo inicijuotas 2025 m. sausio 1 d., o jų duomenys per einamuosius metus nebuvo atnaujinti, buvo išregistravus 2025 m. gruodžio 31 d. nustatyta tvarka.

Per ataskaitinį laikotarpį 45 952 valdos buvo atnaujintos per PPIS, 11 274 valdų valdytojai, pasinaudodami ŽŪKVRIS ir ŪŪRIS portalu (toliau – VŪRAP), savo valdų duomenis atnaujino savarankiškai, 430 valdytojų pateikė prašymus dėl valdos įregistravimo.

6 pav. 2023–2025 m. valdų, kurių duomenis savarankiškai atnaujino valdytojai, skaičius

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo atliktas 2025 m. sausio 1 d. valdos ar ūkio ekonominis dydžio (toliau – EDV) apskaičiavimas 144 794 asmenims: juridiniams asmenims – 1 718, fiziniams asmenims iki 40 m. – 18 421, fiziniams asmenims nuo 40 m. iki pensinio amžiaus – 72 658, fiziniai asmenys nuo pensinio amžiaus – 51 997. EDV rodiklio reikšmės skaičiuotos už laikotarpį, prasidedantį 2024 m. sausio 1 d. ir pasibaigiantį 2024 m. gruodžio 31 d. Apskaičiuotos EDV rodiklio reikšmės buvo paskelbtos 2025 m. sausio 28 d.

2025 m. sausio 1 d. SP verte išreikštas valdos ekonominio dydžio (toliau – VED) apskaičiavimas. VED reikšmės skaičiuotos už laikotarpį, prasidedantį 2024 m. sausio 1 d. ir pasibaigiantį 2024 m. gruodžio 31 d., o apskaičiuotos reikšmės buvo paskelbtos 2025 m. sausio 28 d.

VED reikšmės buvo apskaičiuotos 144 794 valdoms. Taip pat atliktas 2025 m. liepos 1 d. VED apskaičiavimas, kuris skaičiuotas už laikotarpį, prasidedantį 2024 m. liepos 1 d. ir pasibaigiantį 2025 m. birželio 30 d., o apskaičiuotos reikšmės buvo paskelbtos 2025 m. liepos 28 d., VED apskaičiuotas 146 077 valdoms: juridiniams asmenims 1 787, fiziniams asmenims: iki 40 m. – 18 577, nuo 40 m. iki pensinio amžiaus – 73 613, nuo pensinio amžiaus 52 100.

Skaičiuojant EDV ir VED reikšmes yra įtraukiamos pajamos iš paslaugų žemės ūkiui teikimo, kurių duomenys yra imami iš pažymų apie žemės ūkio veiklos subjekto pajamas per praėjusius kalendorinius metus (pažyma). Paslaugas žemės ūkiui teikiantys žemės ūkio veiklos subjektai šią pažymą ŽŪDC turi pateikti iki einamųjų metų birželio 1 d. Ataskaitiniu laikotarpiu pažymą su prašymu įtraukti jos duomenis į EDV ir (ar) VED apskaičiavimą pateikė 752 žemės ūkio veiklos subjektai. Įvertinus pažymoje nurodytus duomenis, jiems buvo perskaičiuotos EDV ir VED reikšmės.

Ataskaitiniu laikotarpiu vadovaujantis Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 3D-382 „Dėl Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), buvo atlikta nuo 2025 m. sausio 1 d. iki 2025 m. liepos 1 d. auginamų grybų plotų, iš grybų auginimo gautų pajamų ir kitos informacijos patikra. ŽŪDC gavo 926 užklaudas dėl auginamų grybų patikros ir deklaravimo, grybų plotų įtraukimo į VED skaičiavimus bei VED už deklaruotus grybus apskaičiavimo. Po informacijos ir dokumentų patikros, VED buvo perskaičiuotas 487 grybų augintojams, kurie atitiko teisės

akto reikalavimus. Nuo 2025 m. gruodžio 31 d. iki 2026 m. sausio 31 d. buvo tikslinti 11 grybų augintojų duomenys už 2025 m. pateikus papildomą informaciją dėl grybų plotų deklaravimo.

Ataskaitiniu laikotarpiu į ŽŪDC kreipėsi valdos ar ūkio valdytojai su prašymu patikslinti EDV ar VED reikšmių apskaičiavimo rezultatus. Buvo įvykdyti prašymai perskaičiuoti EDV, VED reikšmes: 2 172 prašymų perskaičiuoti VED reikšmes ir 954 - perskaičiuoti EDV reikšmes.

Apskaičiuoti gazolių duomenys ir 2025 m. birželio 30 d. perduoti VMI. Gazolių, skirtų naudoti žemės ūkio veiklos subjektams žemės ūkio produktų gamybai, apskaičiavimas atliktas 159 510 valdų pagal žemės ūkio produkcijos rūšį. Per ataskaitinį laikotarpį 61 žemės ūkio valdų paveldėtojai ar perėmėjai buvo apskaičiuota kompensuojama suma už gazolius.

Ataskaitiniu laikotarpiu atliktas atrankinis statistinis darbas (tyrimas) „Žemės ūkio bendrovių ir kitų žemės ūkio įmonių gamybiniai-finansiniai rodikliai“. Buvo atlikta 1-ŽŪ formų, gautų iš 191 žemės ūkio veiklą vykdančių įmonių, rodiklių analizė, parengtas Oficialiosios statistikos 2025 metų darbų programos Žemės ūkio gamybinių-finansinių rodiklių suvestinė už ataskaitinius 2024 m. projektas ir 2025 m. liepos 1 d. pateiktas Ministerijai ir VDA derinti.

Ministerijai 2025 m. rugpjūčio 9 d. buvo pateikta galutinė Oficialiosios statistikos 2025 metų darbų programos Žemės ūkio bendrovių ir kitų žemės ūkio įmonių gamybinių-finansinių rodiklių (1-ŽŪ formų) suvestinė už ataskaitinius 2024 metus.

2025 m. rugsėjo 11 d. Žemės ūkio gamybinių-finansinių rodiklių suvestinė už ataskaitinius 2024 metų buvo paskelbta www.zudc.lt.

✓ **TSMPRIS (Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro informacinė sistema)**

ŽŪDC administruoja TSMPRIS, kurios paskirtis - registruoti TSMPRIS objektus (traktoriai, savaeigės mašinos, savaeigės žemės ūkio mašinos, kurių variklio galia viršija 8 kW, taip pat jų priekabos ir puspriekabės), rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti ir teikti TSMPRIS duomenis fiziniams ir juridiniams asmenims, kitoms organizacijoms, neturinčioms juridinio asmens statuso, jų filialams ir atstovybėms, atlikti kitus TSMPRIS duomenų tvarkymo veiksmus.

2025 m. gruodžio 31 d. duomenimis, TSMPRIS buvo sukaupti duomenys apie 318 341 TSMPRIS objektą (2024 m. – 313 348).

2025 m. TSMPRIS buvo įregistruoti 6 383 ratiniai traktoriai, 358 kombainai, 949 traktoriaus priekabos ir puspriekabės (2024 m. – 5 822 ratiniai traktoriai, 352 kombainai, 969 traktoriaus priekabos ir puspriekabės).

Sudedamoji TSMPRIS dalis yra Žemės ūkio technikos klasifikatorius. Jis nuolat pildomas naujais duomenimis, įvedami nauji žemės ūkio technikos duomenys, koreguojamos neaktualios ir pasikeitusios reikšmės.

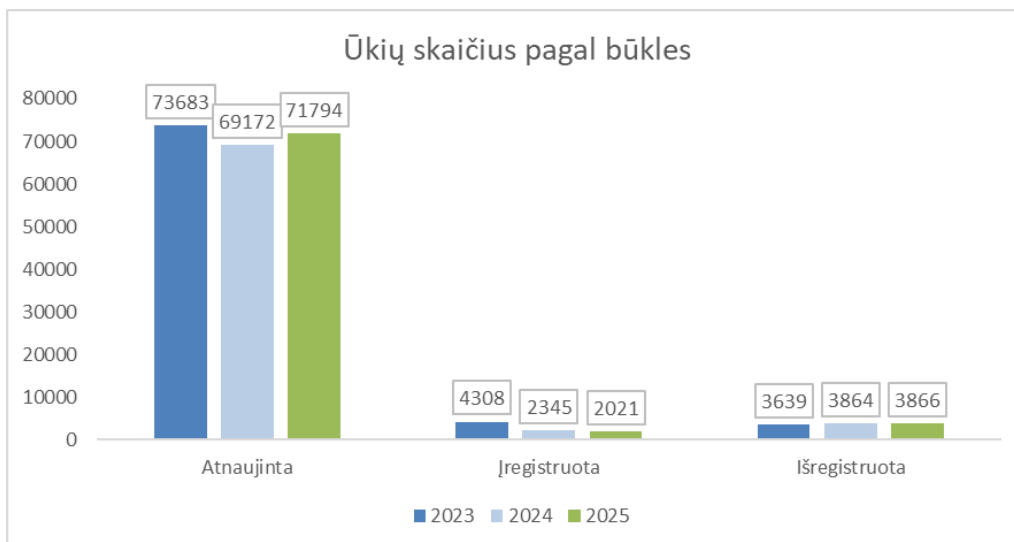
Savivaldybių administracijų atsakingi darbuotojai, taip pat pareiškėjai, pagal poreikį buvo konsultuojami dėl TSMPRIS duomenų ir dokumentų tvarkymo. Informacija buvo teikiama telefonu ir raštu, buvo atsakoma į pateiktas užklausas ir operatyviai šalinami iškilę nesklandumai. Informaciniai pranešimai apie TSMPRIS aktualijas buvo nuolat atnaujinami ir skelbiami TSMPRIS skiltyje „Naujienos“. ŽŪDC interneto svetainėje taip pat buvo nuolat atnaujinami sąrašai tų žemės ūkio technikos priemonių, kurių registracijos data pagal išmetamų teršalų atitikimą ES reikalavimams baigiasi. ŽŪDC interneto svetainėje www.zudc.lt nuolat atnaujinama ir skelbiama statistinė informacija apie įregistruotą žemės ūkio techniką.

✓ **ŪŪRIS (Ūkininkų ūkių registro informacinė sistema)**

ŽŪDC administruoja ŪŪRIS, kurio paskirtis – registruoti Lietuvos Respublikos ūkininkų ūkius, rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti ir teikti Ūkininko ūkio įstatymo bei šių nuostatų nustatytus duomenis ir dokumentus.

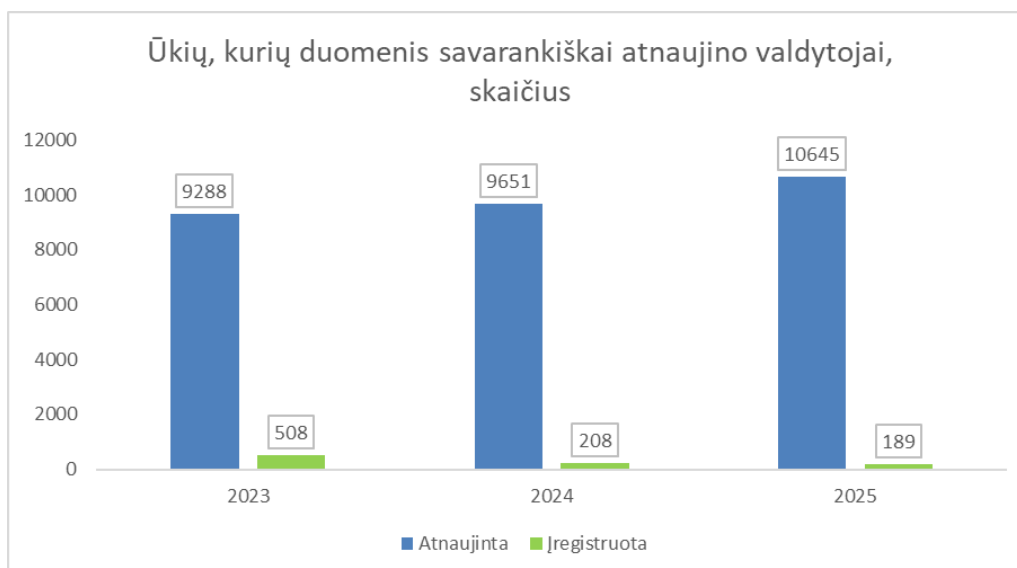
2025 m. gruodžio 31 d. duomenimis, ŪŪRIS registruoti 79 404 ūkiai (2024 m. gruodžio 31 d. – 81 109 ūkiai).

Per ataskaitinį laikotarpį ŪŪRIS tvarkytojai įregistravo 2 021 naują ūkį, atnaujino 71 794 ūkių duomenis, išregistravo 4 086 ūkius (2024 m. įregistruoti 2 345 nauji ūkiai, atnaujinti 69 172 ūkių duomenys, išregistruoti 3 864 ūkiai).

7 pav. 2023–2025 m. Lietuvoje registruotų ūkių skaičius pagal būklę

Per ataskaitinį laikotarpį, pasinaudodami VŪRAP, 10 645 ūkininkai savarankiškai atnaujino savo ūkių duomenis, 189 pateikė prašymus įregistruoti ūkį (2024 m. atnaujinti 9 651 ūkio duomenys, 208 ūkininkai pateikė prašymą įregistruoti ūkį bei 33 706 ūkius atsinaujino per PPIS).

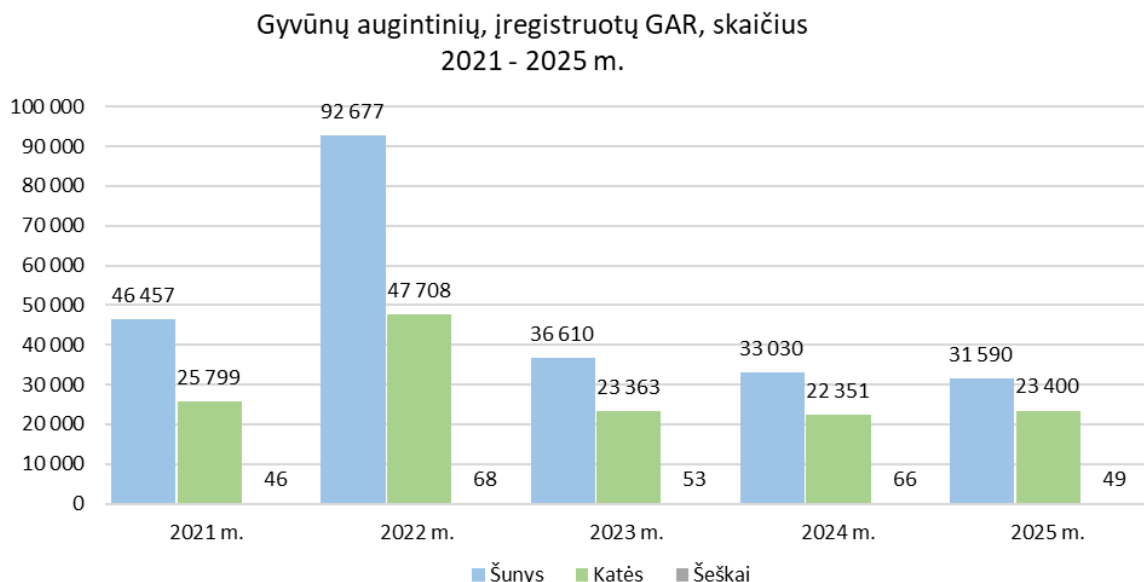
8 pav. 2023–2025 m. ūkių, kurių duomenis savarankiškai atnaujino ūkininkai, skaičius

✓ **GAR (Gyvūnų augintinių registras)**

GAR paskirtis – registruoti naminius augintinius (registruojami mikroschemomis paženklininti šunys, katės, šėškai ir kiti naminiai gyvūnai augintiniai), užtikrinti jų identifikaciją (mikroschema / čipas + duomenys registre), sudaryti sąlygas gyvūnų kontrolės, sveikatos priežiūros ir atsakomybės priemonių įgyvendinimui.

Registruojant gyvūnus augintinius siekiama užtikrinti jų atsekamumą, mažinti beglobių ir bešeimininkių šunų ir kačių populiaciją, užtikrinti gyvūnų augintinių gerovę, gyvūno augintinio savininko nustatymą pasimetimo ar vagystės atveju bei apsaugoti visuomenę ir kitus gyvūnus nuo plintančių ligų, ypač – pasiutligės.

GAR 2025 m. gruodžio 31 d. buvo registruota 535 070 gyvūnų augintinių (iš jų: 345 076 šunys, 188 970 kačių, 666 šeškai).

9 pav. 2021–2025 m. GAR registruotų gyvūnų augintinių skaičius

Daugiausia GAR registruota mišrūnų (227 043 vnt.), vokiečių aviganių (6 714 vnt.), Jorkšyro terjerų (6 333 vnt.), vokiečių nykštukinių špicų (5 275 vnt.) veislės šunų; mišrūnių kačių (153 138 vnt.), britų trumpaplaukių (6 436 vnt.), Meino meškėnų (5 701 vnt.), Bengalijos kačių (3 204 vnt.).

Nuo 2025 m. gruodžio 1 d. pateikiama interaktyvi, t. y. kasdien atsinaujinanti GAR statistinė informacija naudojantis *Power BI* įrankiu. Informacija pasiekama adresu: <https://zudc.lt/statistika/empirine-tiriamoji-analize/>.

Per ataskaitinį laikotarpį buvo išduota 21 GAR pažyma.

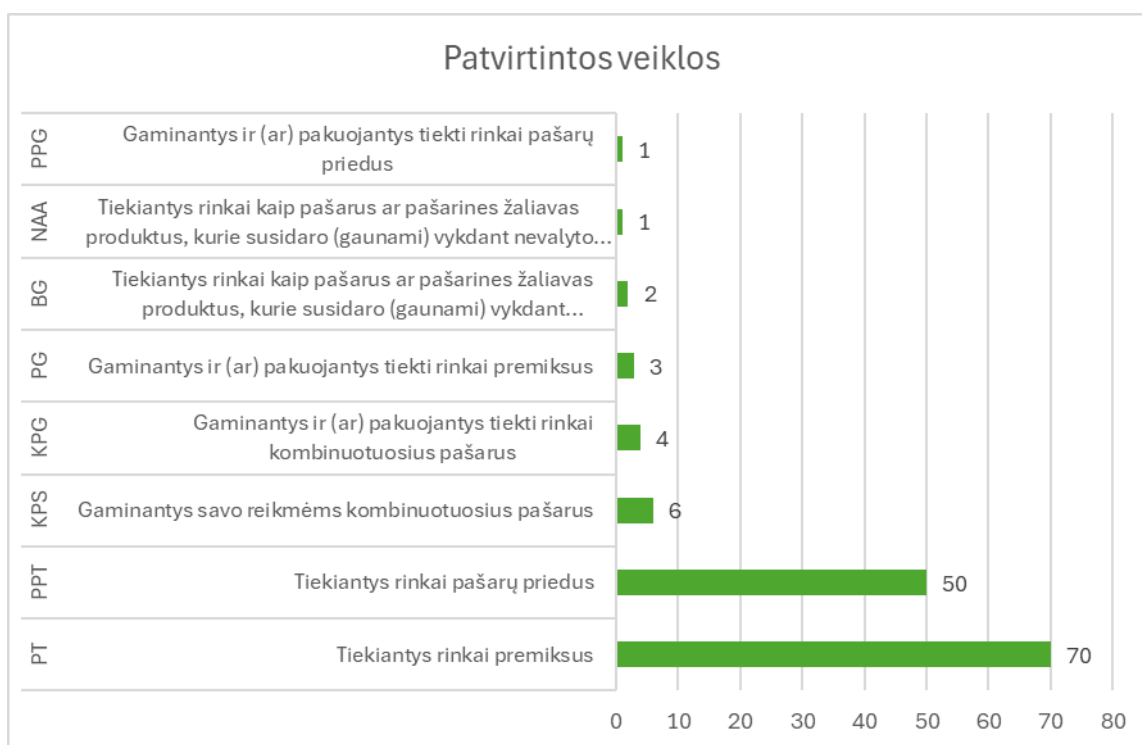
2025 m. birželio mėn. buvo įgyvendintas gyvūno augintinio perdavimo kitam laikojuo ar savininkui fakto registravimo funkcionalumas. Gyvūno augintinio savininkas, prisijungęs prie – GAR per el. valdžios vartus ir pasirinkęs gyvūną augintinį, kurį nori perduoti, pasirenka mygtuką „Perdavimas“ ir įveda naujo savininko duomenis. Naujasis gyvūno augintinio savininkas, prisijungęs prie GAR, gauna pranešimą, kad turi nepatvirtintų gyvūnų augintinių perdavimų. Naujasis savininkas, peržiūrėjęs ir patikrinęs, ar įrašyta informacija teisinga, gali patvirtinti arba atšaukti gyvūno augintinio perdavimą. Gyvūnų augintinių laikojuo ir savininkai aktyviai pradeda naudotis šia nauja GAR funkcija.

ŽŪDC yra tarptautinės gyvūnų augintinių registrus vienijančios organizacijos *Europetnet* narys. Pagrindinis organizacijos tikslas yra užtikrinti registruotų gyvūnų augintinių atsekamumą. 2025 m. liepos 1 d. buvo įgyvendintas naujas GAR duomenų perdavimo *Europetnet* funkcionalumas sistema -> sistema. GAR duomenys *Europetnet* dabar perduodami kiekvieną dieną.

✓ **PŪSRIS (Lietuvos Respublikos pašarų ūkio subjektų registro informacinė sistema)**

ŽŪDC administruoja PŪSRIS, kuriame registruojami patvirtinti ir registruoti pašarų ūkių subjektai, kaupiami duomenys apie asmenis, įstatymų nustatyta tvarka gaminančius, laikančius, fasuojančius, pakuojančius, vežančius, naudojančius ir tiekiančius rinkai pašarus, pašarų priedus, premiksus, kombinuotuosius pašarus. PŪSRIS kaupiamais duomenimis siekiama užtikrinti pašarų atsekamumą ir saugą visais pašarų tvarkymo etapais ir įgyvendinti veiksmingą valstybinę kontrolę.

2025 m. buvo toliau tęsiami 2024 m. pradėti PŪSRIS modernizavimo ir tobulinimo darbai. Norint užtikrinti tinkamą modernizuoto PŪSRIS veikimą buvo toliau konsultuojamasi bei glaudžiai bendradarbiaujama su atsakingais VMVT darbuotojais. 2025 m. gruodžio 31 d. duomenimis, PŪSRIS buvo administruojami 99 aktyvūs pašarų ūkio subjektai, kurie turėjo 137 patvirtintas veiklas ir 81 621 pašarų ūkio subjektų, kurie turėjo 203 049 įregistruotas veiklas.

10 pav. Pašarų ūkio subjektų patvirtintų veiklų duomenys

9 lentelė. Pašarų ūkio subjektų įregistruotų veiklų duomenys

Kodas	Įregistruotos veiklos pavadinimas	Veiklų skaičius
AT	Gaminantys tiekti rinkai ar savo reikmėms augalininkystės produktus	67175
GT	Laikantys maistui auginamus gyvūnus, įskaitant pašarų gamybai auginamus vabzdžius ir gaminantys savo reikmėms pašarines žaliavas	60528
KPS	Gaminantys savo reikmėms kombinuotuosius pašarus	50198
PGA	Gabenantys pašarus	19996
PLA	Laikantys pašarus	2267
ŽT	Tiekiantys rinkai pašarines žaliavas	1185
KPT	Tiekiantys rinkai kombinuotuosius pašarus	751
ŽG	Gaminantys ir (ar) pakuojantys tiekti rinkai pašarines žaliavas	368
PPT	Tiekiantys rinkai pašarų priedus	181
PT	Tiekiantys rinkai premiksus	78
KPG	Gaminantys ir (ar) pakuojantys tiekti rinkai kombinuotuosius pašarus	67

AMG	Auginantys maistui skirtus grūdinius augalus ir (ar) sandėliuojantys maistui skirtų grūdinių augalų derlių	63
KPSP	Gaminantys savo reikmėms kombinuotuosius pašarus be pašarų priedų arba premiksų, išskyrus silosavimo priedus	58
GTN	Laikantys maistui auginamus gyvūnus, įskaitant pašarų gamybai auginamus vabzdžius ir nevykdantys jokių pašarų gamybos	54
A	Atstovaujantys trečiojoje šalyje įsteigta įmonei	21
I	Įvežantys pašarus į Lietuvos Respubliką	12
KPSN	Gaminantys savo reikmėms kombinuotuosius pašarus su pašarų priedais arba premiksais, išskyrus silosavimo priedus ir pašarų priedus, nurodytus Reglamento (EB) Nr. 183/2005 IV priedo 3 skyriuje	11
MG	Teikiantys mobiliąją pašarų gamybos paslaugą	11
PG	Gaminantys ir (ar) pakuojantys tiekti rinkai premiksus	10
PPG	Gaminantys ir (ar) pakuojantys tiekti rinkai pašarų priedus	6
PKP	Užsiimantys pašarų, kurių sudėtyje yra pluoštinių kanapių produktų, skirtų gyvūnams augintiniams, prekyba	5
E	Eksportuojantys pašarus į trečiąsias šalis	4

✓ **PPIS (Paraiškų priėmimo informacinė sistema)**

ŽŪDC administruoja PPIS ir jos sudedamąsias dalis: Paramos paraiškų duomenų bazę, Pasėlių laukų duomenų bazę, Kontrolinių žemės sklypų erdvinių duomenų rinkinį (toliau – KŽS_DR5LT). PPIS paskirtis – žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaravimo metu sudaryti galimybę žemės ūkio veiklos subjektams, įregistravusiems valdą, elektroniniu būdu teikti paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškas, jas keisti. Taip pat PPIS teikiamos ir kitos elektroninės paslaugos, kuriomis 2025 m. naudojosi žemės ūkio veiklos subjektai.

10 lentelė. 2023–2025 m. naudojimas PPIS teikiamomis elektroninėmis paslaugomis

E. paslaugos pavadinimas	2023 m.	2024 m.	2025 m.
Paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškų priėmimas	116 153	112 960	110 120
Pranešimų apie augalų apsaugos produktais apdorotų žemės plotų priėmimas	78 558	114 129	119 787
Žemės ūkio darbų apskaitos žurnalų duomenų priėmimas	223 081	361 577	364 772
Pranešimų apie kontrolinių žemės sklypų ribų pasikeitimus priėmimas	12 250	6 889	10 613
Tręšiamųjų produktų apskaitos duomenų priėmimas	169 773	246 409	179 748

✓ **Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaravimas**

Nuo 2025 m. balandžio 14 d. iki birželio 23 d. Lietuvoje vyko elektroninis paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus paraiškų (toliau – paraiška) surinkimas. Visų paraiškų duomenys buvo įvesti ir perduoti administruoti NMA.

Pareiškėjai, norėdami patys elektroniniu būdu pateikti paraišką, pasinaudoję EI. valdžios vartų portalu, turėjo galimybes įbraižyti deklaruojamus laukus, įvesti reikiamą

paraiškos informaciją, patvirtinti duomenis, atsispausdinti paraišką, keisti paraiškos duomenis.

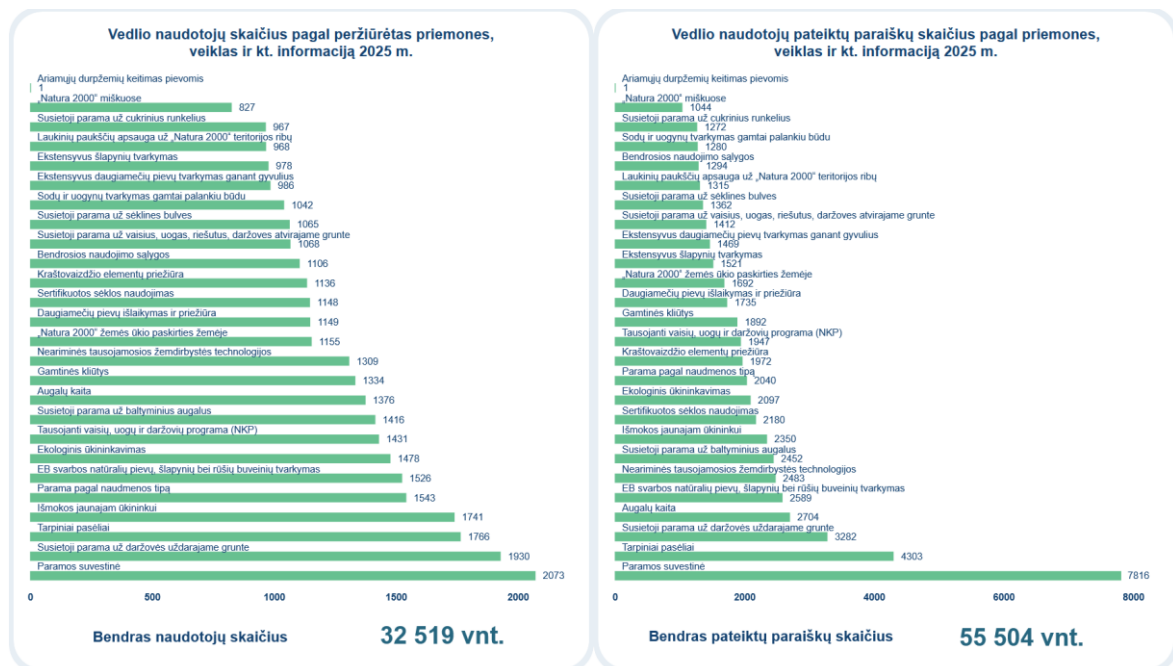
Pareiškėjams, neturintiems galimybių pateikti paraiškos savarankiškai, užpildyti paraiškos duomenis padėjo savivaldybių ir seniūnijų žemės ūkio skyrių darbuotojai.

2025 m. PPIS buvo įregistruota 110 120 paraiškų (bendras deklaruotas plotas – 2 915 113,19 ha), iš jų 6 314 (bendras deklaruotas plotas – 321 870,67 ha) pareiškėjų ar jų įgalioti asmenys savarankiškai užpildė ir patvirtino paraiškas.

Pareiškėjai 2025 m. deklaravimo laikotarpiu galėjo pateikti paraiškas ir prašyti paramos už plotus pagal tęstinę Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“; tęstines Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones: „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“, „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“; Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonę „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“; 2023–2027 m. strateginio plano intervencines priemones: „Ekologinis ūkininkavimas. Ekologinio ūkininkavimo tęstiniai įsipareigojimai“, „Miško priežiūra ir apsauga“, „Laukinių paukščių apsauga už „Natura 2000“ teritorijos ribų“, „Vietovės su gamtinėmis ar kitomis specifinėmis kliūtimis“, naują intervencinę priemonę „Invazinių rūšių plitimo valdymas melioracijos griovių šlaituose“. Taip pat pareiškėjai galėjo prašyti paramos už ūkinius gyvūnus pagal tęstinės Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veiklą „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“ ir 2023–2027 m. strateginio plano intervencinę priemonę „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“, dalyvauti 2023–2027 m. strateginio plano intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ veiklose.

2025 m. teikdami paraiškas, pareiškėjai PPIS galėjo naudotis vienu iš naujausių ir aktualiausių PPIS funkcionalumų – paramos pasirinkimo įrankiu – vedliu (Vedlys). Vedlys tikslingai, pagal įvestą laukų informaciją, atrinko laukus, kurie galėjo dalyvauti paramos priemonėje, pateikė paramos priemonių reikalavimus, paskaičiavo preliminarį išmokas, bendrą plotą pagal paramos priemonę ir padėjo apsispręsti, kuri paramos priemonė tinkamiausia.

11 pav. Vedlio naudotojų skaičius pagal peržiūrėtas priemones, ir pateiktų paraiškų skaičius pagal priemones

ŽŪDC parengtoje interaktyviojoje švieslentėje (nuoroda <https://zuikvc.maps.arcgis.com/apps/dashboards/be887ca2505e40ee8c623f89fed7c199>) buvo galima peržiūrėti kas dieną atsinaujinančią 2025 m. PPIS patvirtintų paraiškų, taip pat sukurtų, tačiau dar nepatvirtintų paraiškų ir deklaruojamo ploto statistinę informaciją pagal savivaldybes, taip pat palyginti 2024 ir 2025 m. deklaravimo statistiką. Be to Įmonės interneto svetainėje <https://zudc.lt/> po deklaravimo buvo galima peržiūrėti duomenų analitikos įrankiu „Microsoft Power BI“ parengtą statistinę informaciją apie 2016–2025 m. deklaruotas žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus (nuoroda <https://zudc.lt/deklaruotu-plotu-statistika/>).

2025 m. pareiškėjai galėjo pretenduoti į kompleksinės ekologinės sistemos „Veiklos ariamojoje žemėje“, ekologinių sistemų: „Ariamosios žemės keitimas pievomis, jų išlaikymas ir priežiūra“, „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“, „Ariamųjų durpžemių keitimas pievomis“, „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“, „Sodų ir uogynų tvarkymas gamtai palankiu būdu“, „Tausojanti vaisių, uogų ir daržovių programa (NKP)“, „Eroduotos žemės keitimas pievomis“, išmokas.

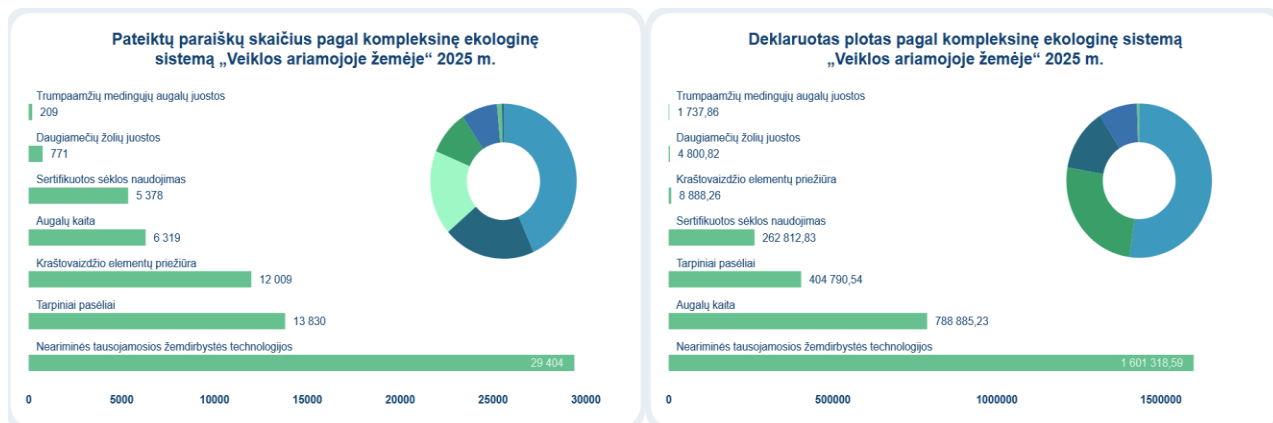
Daugiausia pareiškėjų dalyvavo kompleksinėje ekologinėje sistemoje „Veiklos ariamojoje žemėje“ – pateiktos 37 792 paraiškos, kuriose deklaruotas 1 792 947,80 ha plotas. Mažiausiai pareiškėjai rinkosi ekologinę sistemą „Eroduotos žemės keitimas pievomis“ – tik 32 pareiškėjai, ir jie deklaravo 94,63 ha plotą.

2025 m. pasikeitė Veiksmingumo ir efektyvumo metodikos reikalavimai ir jie buvo taikomi tik kompleksinės ekologinės sistemos „Veiklos ariamojoje žemėje“ veiklai „Sertifikuotos sėklos naudojimas“. Pareiškėjai, paraiškoje deklaruojantys daugiau kaip 100 ha ariamosios žemės ir dalyvaujantys veikloje „Sertifikuotos sėklos naudojimas“, privalėjo laisvai pasirinkti ir dalyvauti mažiausiai dar vienoje kompleksinės ekologinės sistemos „Veiklos ariamojoje žemėje“ veikloje: „Augalų kaita“, „Tarpiniai pasėliai“, „Neariminės tausojamosios žemdirbystės technologijos“, „Kraštovaizdžio elementų priežiūra“, „Trumpaamžių medingųjų augalų juostos“ ar „Daugiamečių žolių juostos“. Pareiškėjai, dalyvavę veikloje „Sertifikuotos sėklos naudojimas“, iš viso pateikė 5 378 paraiškas ir deklaravo 262 812,83 ha plotą.

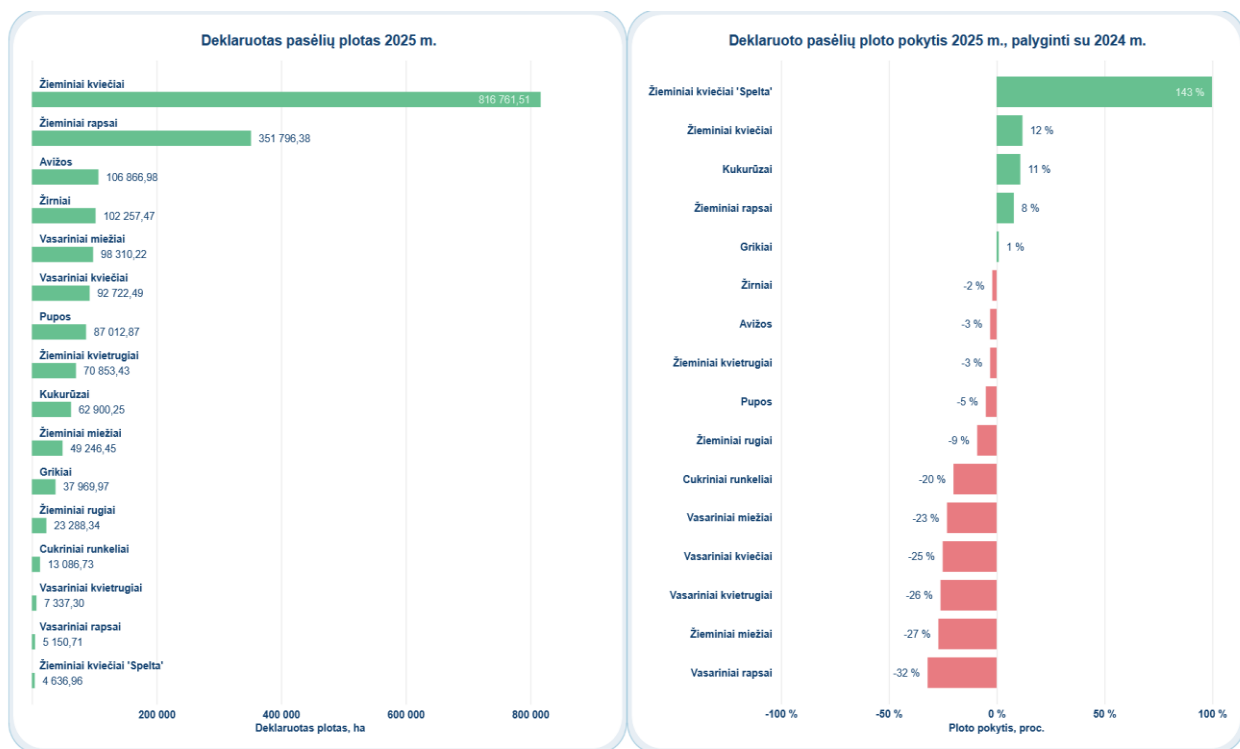
Dalyvaudami veikloje „Augalų kaita“ pareiškėjai turėjo deklaruoti 4 skirtingus augalus, iš kurių bent vienas būtų iš pupinių šeimos ir sudarytų ne mažiau kaip 10 proc. bendro pagal šią veiklą deklaruoto ploto. Nuo 2025 m. prisiėmusieji įsipareigojimus pagal veiklą „Augalų kaita“, pagrindiniam augalų kaitos nariui privalėjo skirti ne daugiau kaip 50 proc. pagal šią veiklą deklaruoto ploto. Veikloje „Augalų kaita“ dalyvavo 6 319 pareiškėjų. Jie deklaravo 788 885,23 ha žemės ūkio naudmenų plotą.

Kompleksinėje ekologinėje sistemoje „Veiklos ariamojoje žemėje“ dalyvaujantys pareiškėjai daugiausia rinkosi veiklą „Neariminės tausojamosios žemdirbystės technologijos“ – pateikė 29 404 paraiškas ir deklaravo 1 601 318,59 ha plotą.

12 pav. Pateiktų paraiškų skaičius ir deklaruotas plotas pagal kompleksinę ekologinę sistemą „Veiklos ariamojoje žemėje“

2025 m. Lietuvoje didžiausius deklaruotus žemės ūkio naudmenų plotus sudarė žieminiai javai (jų deklaruota 964 786,69 ha) ir vasariniai javai (jų deklaruota 407 751,38 ha). Žieminių kviečių buvo deklaruota 816 761,51 ha (2024 m. deklaruota – 729 016,96 ha), vasarinių miežių – 98 310,22 ha (2024 m. deklaruota – 126 961,80 ha). 2025 m. labiausiai padidėjo deklaruotų žieminių kviečių „Spelta“ plotas – net 143 proc., o labiausiai sumažėjo žieminių miežių plotas – 27 proc.

13 pav. 2025 m. deklaruotas pasėlių plotas ir ploto palyginimas su 2024 m.

✓ Kontrolinių žemės sklypų erdvinių duomenų rinkinio administravimas

Igyvendinant Žemės ir maisto ūkio, kaimo, žuvininkystės, žemės tvarkymo ir fitosanitarijos vystymo programos priemonę „Vystyti Kontrolinių žemės sklypų duomenų bazę“ ŽŪDC iki 2025 m. gruodžio 31 d. pagal Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT) pateiktą 2025 m. ortofotografinę medžiagą atnaujino 83 proc. Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:5 000 kontrolinių žemės sklypų erdvinių duomenų rinkinio KŽS_DR5LT kontrolinių žemės sklypų (toliau – KŽS) ir žemės ūkio naudmenų sluoksnių, kuriuose 2025 m. buvo deklaruoti laukai, duomenis ir 100 proc. atnaujino 2025 m. deklaruotus kraštovaizdžio elementų, kurie pateko į NŽT pateiktą 2025 m. ortofotografinę medžiagą, duomenis.

Geografinių informacinių sistemų skyriaus (toliau – GISS) darbuotojai iki 2025 m. gruodžio 31 d. peržiūrėjo visus 11 283 aprašytus KŽS ribų pasikeitimus.

5 880 KŽS ribų pasikeitimai buvo atnaujinti pagal ortofotografinius žemėlapius, labai didelės skiriamosios gebos palydovinius žemės paviršiaus vaizdus (toliau – VHR), *Sentinel* palydovo ir kitą medžiagą. 2 658 KŽS ribų pasikeitimai buvo netaisomi, nes pareiškėjai prašė padaryti tinkamais paramai plotus, esančius kiemų, sodybių teritorijose ir pan. 884 KŽS ribų pasikeitimai patikslinti pagal bepilote skraidykle padarytas nuotraukas, 605 KŽS pasikeitimai patikslinti pagal *Airbus* palydovinius vaizdus, o 1 256 aprašytiems KŽS ribų pasikeitimams atliktos patikros vietoje.

Vadovaujantis Europos Komisijos Jungtiniame tyrimų centro (toliau – JTC) techninėmis gairėmis GISS darbuotojai atliko KŽS_DR5LT ir PPIS kokybės vertinimą. Iki 2025 m. gruodžio 31 d. buvo interpretuoti 416 KŽS, iš kurių 26 atmesti dėl to, kad nevisiškai

pateko į kontrolinių VHR arba Lietuvos Respublikos teritorijos M1: 5 000 skaitmeninio rastrinio ortofotografinio žemėlapiu ORT5LT teritoriją, 31 – nes buvo uždengtas debesimis arba jų šešėliais, 64 KŽS buvo be aiškių ribų, todėl jų plotas nebuvo matuotas, 4 KŽS buvo atmesti dėl „force majeure“ (upės išsiliejimas), 1 – dėl nekokybiško vaizdo, o 300 buvo įbraižyti suskaidant juos laukais pagal žemės dangų tipus. Tai reiškia, kad pasiekta tinkamų vertinimui KŽS imties riba – 300 KŽS. Šiuo metu vykdoma įbraižytų KŽS kokybės kontrolė.

Atlikus 2025 m. KŽS_DR5LT kokybės vertinimą pagal 7 kokybės elementus nustatyta, kad KŽS_DR5LT atitinka visus kokybės reikalavimus.

✓ **ŪGVIS (Ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinė sistema)**

ŽŪDC administruoja ŪGVIS, kurios tikslas – rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti, administruoti ir tvarkyti veislinių ūkinių gyvūnų duomenis, užtikrinti jų atsekamumą ir juos teikti gyvulių laikytojams, veisėjams, veisimo organizacijoms, mokslo ir tyrimo bei konsultavimo įstaigoms, valstybinėms institucijoms. ŪGVIS sudaro šeši posistemiai: pieninių galvijų, mėsinių galvijų, avių, ožkų, kiaulių ir arklių.

ŪGVIS pagal posistemius administruojama: pieninių galvijų veislininkystės - 7 489 810 įrašų; mėsinių galvijų veislininkystės – 2 399 740 įrašų; arklių veislininkystės - 104 251 įrašas; kiaulių veislininkystės - 572 057 įrašai; avių veislininkystės - 1 064 716 įrašų; ožkų veislininkystės - 8 316 įrašų. ŪGVIS iš viso buvo sukaupta 11 638 890 įrašų.

Pagal ŪGVIS sukauptus duomenis atliekami ūkinių gyvūnų eksterjero, produktyvumo, genetiniai vertinimai.

Pieninių galvijų veislininkystės posistemyje (toliau – PGVP) saugoma informacija apie pieninių veislių gyvūnų genofondą, kaupiami kiekvienos karvės produktyvumo, kilmės, prieauglio, sėklinimo / kergimo, būklės pasikeitimo ir eksterjero įvertinimo duomenys bei galvijų veislinės vertės pagal vertinamus požymius rezultatai.

Tiriamųjų pieninių veislių galvijų, ožkų ir avių produktyvumo, būklės pasikeitimo ir kilmės duomenys suvedami ir yra analizuojami kiekvieną mėnesį.

Pieninių veislių galvijų asociacijos PGVP tvarko kilmės knygas ir išduoda kilmės pažymėjimus. 2025 m. gruodžio 31 d. pieninių veislių galvijų asociacijų PGVP vedamose kilmės knygose įrašytas 1 675 531 galvijų, iš jų gyvų 346 522, per 2025 m. įrašė 152 349 galvijus bei išdavė 1 305 kilmės pažymėjimus.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo administruojami 1 475 ŪGVIS (PGVP, MGVP, OVP ir AVP) naudotojai.

Per ataskaitinį laikotarpį ŪGVIS Mėsinių galvijų veislininkystės posistemyje (toliau – MGVP) mėsinių veislių galvijų asociacijos ir galvijų laikytojai pateikė ŽŪDC 183 užsienyje įsigytų mėsinių veislių karvių, telyčių ir bulių kilmės pažymėjimus.

Iki 2025 m. gruodžio 31 d. mėsinių veislių galvijų asociacijų MGVP vedamose kilmės knygose įrašyti 75 845 galvijai, per 2025 m. įrašė 25 111 veislinius mėsinius galvijus

2025 m. mėsinių veislių galvijų asociacijos, naudodamos duomenų bazėje sukauptus duomenis, suformavo 432 kilmės pažymėjimus.

Iki 2025 m. gruodžio 31 d. pripažintos veislininkystės institucijos MGVP galvijų eksterjero vertinimo modulyje suvedė 2 578 duomenų įrašus apie mėsinius galvijus.

Arklių veislininkystės posistemis (toliau – ARVP) ataskaitiniu laikotarpiu buvo papildomas arklių kilmės duomenimis pagal nustatytą tvarką kilmės knygoms pildyti, veislinio arklio sertifikatui ir arklio pasui išduoti. 2025 m. gruodžio 31 d. ARVP buvo sukaupti 85 192 arklių duomenų įrašai (su nurodyta veisle) (iš viso arklių duomenų įrašų – 104 251).

Iki 2025 m. gruodžio 31 d. arklių augintojų asociacijos į ARVP kilmės knygas įrašė 18 252 veislinius arklius.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo administruojami 572 ARVP naudotojai.

2025 m. gruodžio 31 d. ŪGVIS Kiaulių veislininkystės posistemyje (toliau – KVP) buvo administruojami 163 naudotojai.

2025 m. į KVP duomenys buvo įvesti iš 22 kontroliuojamųjų kiaulių ūkių.

Per ataskaitinį laikotarpį į KVP kilmės knygas buvo įrašyta 61 kiaulė.

Per ataskaitinį laikotarpį Lietuvos avių augintojų asociacija ir avių laikytojai ŽŪDC pateikė 15 užsienyje įsigytų avių kilmės pažymėjimus. Į ŪGVIS Avių veislininkystės posistemį (toliau – AVP) buvo įvesti avių kilmės pažymėjimuose pateikti kilmės duomenys.

Per ataskaitinį laikotarpį į AVP kilmės knygas buvo įrašytos 6 072 avys.

Lietuvos avių augintojų asociacija, naudodama duomenų bazėje sukauptus duomenis, 2025 m. suformavo 694 kilmės pažymėjimus.

Iki 2025 m. gruodžio 31 d. pripažintos avių veislininkystės institucijos į AVP avių eksterjero vertinimo modulį suvedė 3 250 duomenų įrašų.

Lietuvos pieninių ožkų augintojų asociacija (toliau – LPOAA) ir ožkų laikytojai 2025 m. ŽŪDC pateikė 19 užsienyje įsigytų ožkų kilmės pažymėjimų. Į ŪGVIS Ožkų veislininkystės posistemį (toliau – OVP) buvo įvesti ožkų kilmės pažymėjimuose įrašyti kilmės duomenys.

Per ataskaitinį laikotarpį į OVP kilmės knygas buvo įrašyta 161 ožka.

Iki 2025 m. gruodžio 31 d. pripažintos ožkų veislininkystės institucijos į OVP ožkų eksterjero vertinimo modulį įvedė 699 duomenų įrašus.

Lietuvos pieninių ožkų augintojų asociacija, naudodama duomenų bazėje sukauptus duomenis, 2025 m. suformavo 42 kilmės pažymėjimus.

ŽŪDC atlieka galvijų kraujo laipsnio dalių apskaičiavimą. 2025 m. bulių reproduktorių duomenimis, bulių reproduktorių spermos dozių apskaitos modulis (toliau – SAP) buvo papildytas 296 bulių reproduktorių, kurių spermos dozių įsigijo arba pagamino sėklinimo centrai, kilmės duomenimis bei kraujo laipsnio dalių informacija.

Šiuo metu SAP sukaupti 15 198 935 įrašai, 2025 m. įvesti 514 132 įrašai apie išplatintą veislinę medžiagą, 378 587 sėklinimo įvykius bei 167 902 kergimus.

2025 m. į duomenų bazę buvo įvesti 17 491 galvijo eksterjero vertinimo duomenys. Iš viso duomenų bazėje sukaupti 255 154 galvijų eksterjero vertinimo duomenys.

2025 m. į duomenų bazę buvo įvesti 19 053 galvijų genomio vertinimo duomenys. Iš viso duomenų bazėje 2025 m. gruodžio 31 d. sukaupti 20 994 galvijų genomio vertinimo duomenys.

Parengta „Tiriamųjų pieninių veislių gyvūnų bandų produktyvumo 2024–2025 metų apyskaita“ Nr. 88.

✓ **Galvijų genetinio vertinimo atlikimas ir duomenų analizė**

Naudojantis ŪGVIS duomenimis, ŽŪDC atliekamas pieninių veislių galvijų (toliau – galvijų) genetinis vertinimas, nustatoma veislinė vertė BLUP (geriausias nepriklausomas gyvulių vertinimo metodas, angl. *Best linear unbiased prediction* BLUP) metodu.

Galvijų genetinis vertinimas pagal produktyvumo ir somatinių ląstelių skaičiaus karvių piene (toliau - SLS) požymius atliekamas naudojant atsitiktinės regresijos kontrolės dienos modelį, o pagal eksterjero ir reprodukcijos požymius naudojant laktacijos metodą.

2025 m. atlikti numatyti plane genetiniai vertinimai pagal selekcionuojamus požymius. Galvijų genetinis vertinimas atliekamas tris kartus metuose prieš kiekvieną Tarptautinės bulių vertinimo tarnybos „Interbull“ (toliau – „Interbull“) internete <https://interbull.org/ib/servicecalendar> paskelbtą tarptautinio vertinimo (*Routine Rune*) duomenis. Genetinio vertinimo rezultatų ataskaitos pateiktos Veislinių bulių vertinimo komisijos nariams. Bulių genetinio vertinimo pagal selekcionuojamus požymius rezultatų sąrašai-ataskaitos skelbiami ŽŪDC interneto svetainėje www.zudc.lt.

ŽŪDC pavesta teikti veislinių bulių vertinimo duomenis „Interbull“. Vadovaudamasis „Interbull“ nustatytu grafiku, ŽŪDC pateikė veislinių bulių genetinio vertinimo pagal produktyvumo ir SLS požymius duomenis tarptautiniam vertinimui (*Routine*

Run) 2025 m. kovo 11 d., liepos 21 d. ir lapkričio 10 d., o bandomajam vertinimui (*Test Run*) – sausio 14 d. ir rugsėjo 2 d.

✓ **ŽŪVVŪSPAIS (Žemės ūkio veiklą vykdančių ūkio subjektų patikrinimo akto informacinė sistema)**

ŽŪVVŪSPAIS paskirtis - kaupti, apdoroti ir saugoti informaciją apie atliktas patikras žemės ūkio veiklą vykdančiuose ūkiuose ir įmonėse. Užtikrinti, kad patikros duomenys būtų centralizuoti, prieinami atsakingoms institucijoms ir nekintami. Supaprastinti duomenų apsikeitimą tarp priežiūros institucijų (Ministerijos, VMVT, NMA, ir kt.).

Ataskaitiniu laikotarpiu pagal NMA atrinktus pareiškėjų duomenis, kurie dalyvauja Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ veiklos „Parama už geresnes naminių paukščių (viščių, broilerių, kalakutų ir vištų dedeklių) laikymo sąlygas ir sveikatingumo didinimą“, veiklos „Parama už 20 proc. didesnio laikymo ploto užtikrinimą penimoms kiaulėms“ veiklos „Parama už galimybę galvijams laisvai išeiti į atvirą erdvę / ganyklas“, veiklos „Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganymą laukuose šiltuoju metų laiku“, priemonės „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“, priemonės „Vietovės su gamtinėmis ar kitomis kliūtimis“, paramos priemonės už plotus bei susietosios paramos už pienines karves, mėsinius galvijus, avis ir ožkas atrinktų paramos gavėjų sąrašai (1 934 įrašai) įkelti į ŽŪVVŪSPAIS ir pateikti VMVT patikros atlikimui.

Didžiausią atrinktų pareiškėjų laikymo vietų patikrų skaičių sudarė Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinės priemonės „Vietovės su gamtinėmis ar kitomis kliūtimis“ ir „Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganymą laukuose šiltuoju metų laiku“.

2025 m. suformuoti ūkinių gyvūnų laikymo vietų patikrų sąrašai (4 706 įrašai) įkelti į ŽŪVVŪSPAIS ir pateikti VMVT patikrai. ŽŪVVŪSPAIS papildyta 1 032 neplaninių patikrų duomenimis, kurios tikrintos dėl įvairių kriterijų. Didesnę dalį sudarė kitos patikros 288 kartai, pagal pateiktus skundus - 269, dėl pranešimų iš kitų institucijų - 231, dėl pažymų išdavimo apie atitiktą veterinariniams reikalavimams - 41, pagal prašymus - 88, pagal NMA pateiktus sąrašus - 32, ūkio subjektų, kurie neregistruoti ar nevykdo veiklos - 28, dėl pranešimų iš kitų teritorinių VMVT padalinių - 22, dėl protrūkių tyrimo - 4 laikymo vietos, neįvykdytos patikros - 4. Planinės patikros vykdytos 2 535 kartus, iš kurių didesnė dalis sudarė patikros pagal VMVT rizikos kriterijus – 1 301, pagal NMA pateiktus sąrašus - 1 219 patikrų ir 11 neįvykdytų patikrų. ŽŪVVŪSPAIS atlikti valdymo reikalavimų kriterijų skaičiavimai 2 185 valdai, NMA perduoti 265 377 įrašai, paskaičiuoti 1 189 kriterijų pažeidimai, iš jų 7 tyčiniai: 2 atvejai valdymo reikalavimui dėl draudimo tiekti rinkai žmonių maistui mėsą ar mėsos produktus, gautus iš ūkinių gyvūnų, kurie gydyti tam tikromis medžiagomis nepasibaigus jų išlukai, kaip nustatyta Valdymo reikalavimų aprašo 32 punkte, 15 atvejų valdymo reikalavimui dėl galvijų, avių, ožkų ir kiaulių laikytojų bei šių gyvūnų bandos laikymo vietų registravimo, kaip nustatyta Valdymo reikalavimų aprašo 13 punkte, 17 atvejų valdymo reikalavimui dėl valdoje laikomų galvijų, avių, ožkų ir kiaulių (ženklinamos tik perkeliant) tinkamo paženkinimo, kaip nustatyta Valdymo reikalavimų aprašo 17 punkte. Nustatytų pažeidimų skaičius nuo visų paskaičiuotų kriterijų sudaro 0,94 proc., daugiausia jų nustatyta ženkinimo ir registravimo reikalavimuose.

Modernizuojant ŽŪVVŪSPAIS, buvo atlikti keitimai susiję su žemės ūkyje taikomų paramos priemonių patikrų administravimu. Įgyvendinant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Augininkystės ir žaliųjų technologijų skyriaus 2024 m. lapkričio 26 d. posėdžio „Dėl ūkinių gyvūnų sveikatingumo reikalavimų patikrų atlikimo pagal Lietuvos kaimo plėtros tęstinės priemonės“ protokolo Nr. 8D-466 (5.50E) 2-ąją nutartį, atliktas Žemės ūkio veiklą vykdančio ūkio subjekto patikrinimo akto formos pakeitimas, papildant nauja reikalavimų sritimi „Ūkinių gyvūnų sveikatingumo reikalavimai“, kurioje suformuoti nauji

kriterijai. Pasikeitus 2023–2027 m. susietosios pajamų paramos už mėsinis galvijus, avis ir ožkas administravimo taisyklėms, įvesta nauja patikros rūšis "Administracinis patikrinimas", su galimybe patikrinimo akto duomenų atvaizdavimo lentelėje prie kiekvieno individualiai registruoto gyvūno suformuotoje skiltyje įrašyti informaciją apie patikrai skirtų nuotraukų pateikimą / nepateikimą. Pasikeitus Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių nuostatoms, atlikti tikslinimai formuojant patikras plotinėms priemonėms KPŠEPG - Ekstensyvus pievų tvarkymas, KPŠEB - Kompleksinis pievų ir šlapynių. Atsižvelgiant į VMVT pateiktą poreikį ir pasikeitusius teisės aktus pakeisti "Specialieji reikalavimai veterinarinių vaistų apskaitai ir naudojimui gyvūnų laikymo vietoje" srities reikalavimai. Atnaujintas patikros aktų sistemoje *pdf* formos generavimas susijęs su atliktais ŽŪVVŪSPAIS pakeitimais. Papildomai įdiegti atrankos algoritmai diferencijuojami pagal gyvūnų rūšis ir paramos grupes, pritaikyti skirtingi duomenų atrankos metodai, kai tais pačiais metais pagal tiesioginės paramos priemones atliekama pakartotinė (antra ar trečia) patikra. Tokiu atveju sistemoje pateikiami tik tų ūkinių gyvūnų duomenys, kurie einamais metais dar nebuvo tikrinti pagal pasirenkamas paramos priemones.

✓ PAIS (Pieno apskaitos informacinė sistema)

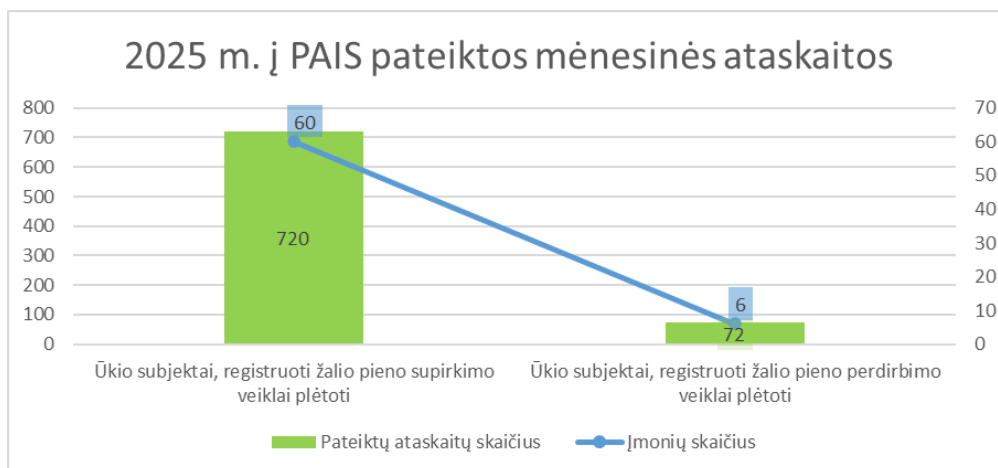
ŽŪDC, bendradarbiaudamas su Ministerija, VMVT, UAB Pieno tyrimais (toliau – PT), Žemės ūkio agentūra, savivaldybių administracijomis, įgyvendina Lietuvoje pagaminto pieno apskaitos administravimo tvarką ir administruoja PAIS. PAIS tikslas – automatizuoti pieno apskaitos duomenų pateikimo, apdorojimo ir analizės procesus.

ŽŪDC siekia kuo operatyviau ir sklandžiau surinkti ataskaitas iš žalio pieno supirkėjų apie supirktą pieną ir mokamą kainą bei susistemintą informaciją perduoti suinteresuotoms institucijoms ir skelbti ją visuomenei.

Duomenis elektroniniu būdu į PAIS apie supirktą pieną, mokėtą kainą, įgyvendinant Lietuvos Respublikos ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymą, kiekvieną mėnesį iki 8 darbo dienos teikė žalio pieno pirkėjai (t. y. ūkio subjektai, teisės aktų nustatyta tvarka registruoti žalio pieno supirkimo ir (arba) perdirbimo veiklai plėtoti), kurių, 2025 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Lietuvoje buvo 66.

Registruotų žalio pieno supirkėjų sąrašas tvirtinamas ŽŪDC generalinio direktoriaus įsakymu ir skelbiamas įmonės svetainėje www.zudc.lt. 2025 m. gruodžio 31 d. ŽŪDC buvo įregistruota 60 pieno supirkimo įmonių. Tik registruoti žalio pieno supirkėjai turi teisę supirkti žalią pieną iš pieno gamintojų.

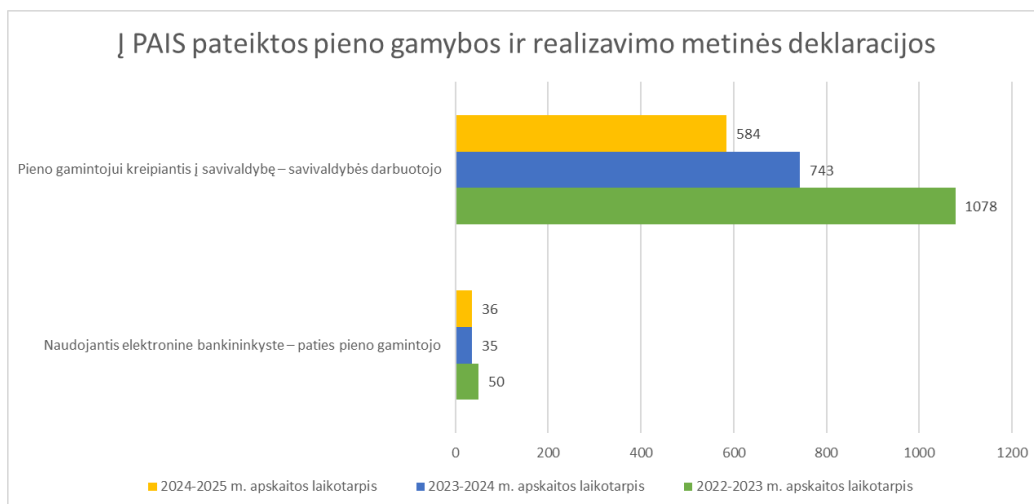
Ataskaitiniu laikotarpiu 66 žalio pieno pirkėjų (iš jų: 60 registruotos pieno supirkimo įmonės ir 6 ūkio subjektai, registruoti žalio pieno perdirbimo veiklai plėtoti) elektroniniu būdu į PAIS pateikė 792 mėnesines ataskaitas apie supirktą pieno kiekį, supirkimo kainą.

14 pav. Ataskaitų pateikimas elektroniniu būdu

Vadovaudamiesi Pieno supirkimo taisyklėmis, pieno gamintojai, parduodantys pieną kitoje ES šalyje registruotam ūkio subjektui, iki kiekvieno mėnesio 8 darbo dienos ŽŪDC arba PAIS turėjo pateikti pieno pardavimo kitoje ES šalyje registruotam ūkio subjektui mėnesinę ataskaitą (toliau – eksporto ataskaita). 2025 m. iš 1 pieno gamintojo gautos 6 eksporto ataskaitos, kuriose nurodyta, kad žalias pienas buvo parduotas perdirbti Lenkijoje, Latvijoje registruotiems ūkio subjektams.

2025 m. atsakingi savivaldybių darbuotojai į PAIS pieno gamybos ir realizavimo metinių deklaracijų teikimo posistemį įvedė 584 pieno gamybos ir realizavimo metinių deklaracijų duomenis apie 2024–2025 m. apskaitos laikotarpiu pieno gamintojų parduotą (atiduotą) pieną (pieno produktus) tiesiogiai vartoti, o 36 pieno gamintojai, prisijungę prie PAIS per elektroninę bankininkystę, patys į PAIS pateikė duomenis apie 2024–2025 m. apskaitos laikotarpiu parduotą (atiduotą) pieną (pieno produktus) tiesiogiai vartoti. Bendras 2024–2025 m. apskaitos laikotarpiu pateiktų deklaracijų skaičius, lyginant su 2023–2024 m. apskaitos laikotarpiu, sumažėjo beveik 20,3 proc.

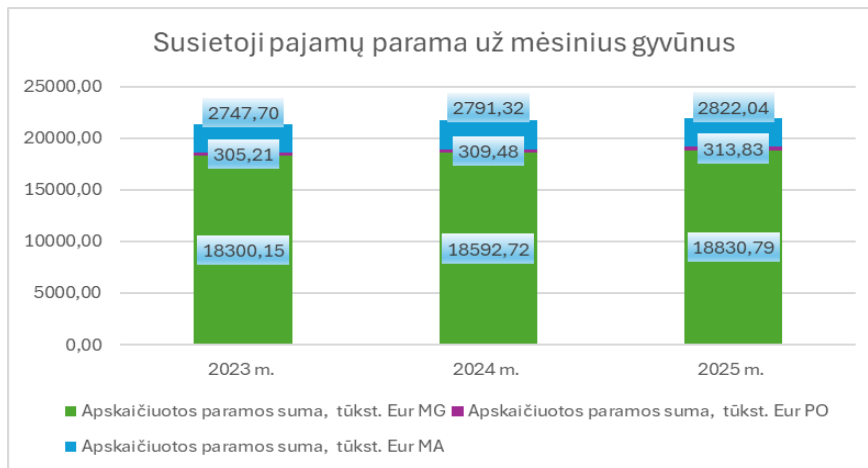
15 pav. Informacija apie pieno gamybos ir realizavimo metinių deklaracijų pateikimą į PAIS

Siekiant identifikuoti kiekvieną PAIS naudotoją, atsakingiems žaliao pieno pirkėjams, savivaldybių ir kitų institucijų darbuotojams buvo suteikiami prisijungimo prie PAIS vardai ir slaptažodžiai. PAIS duomenimis, 2025 m. gruodžio 31 d. PAIS naudojami 462 naudotojai.

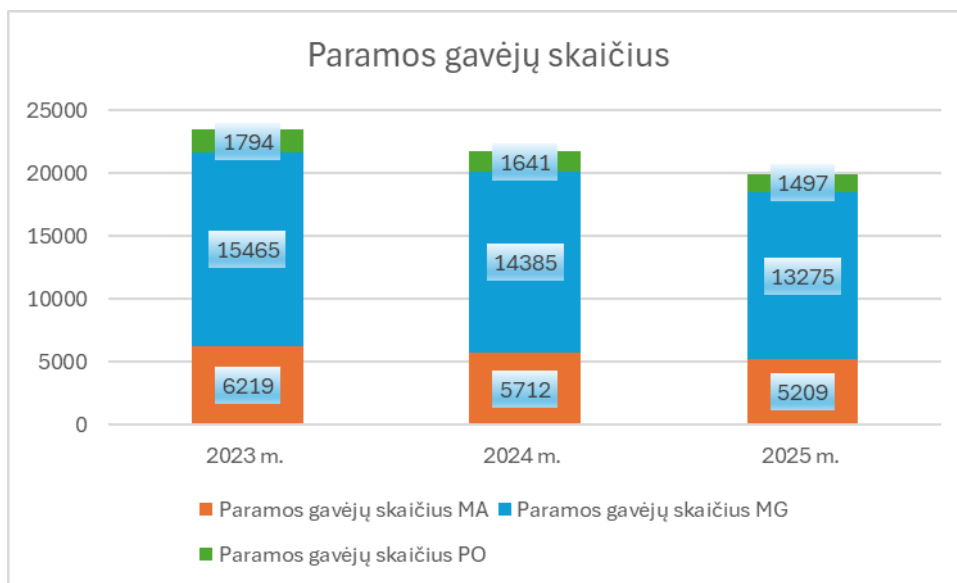
✓ **PŪŽVSAIS (Paramos žemės ūkio veiklos subjektams apskaičiavimo informacinė sistema)**

ŽŪDC, dalyvaudamas paramos už pieną ir ūkinius gyvūnus priemonių administravime, 2025 m. apskaičiuo paramą paramų gavėjams pagal šias priemones:

Susietoji pajamų parama už mėšinius galvijus (MG), mėšines avis (MA) ir pienines ožkas (PO):

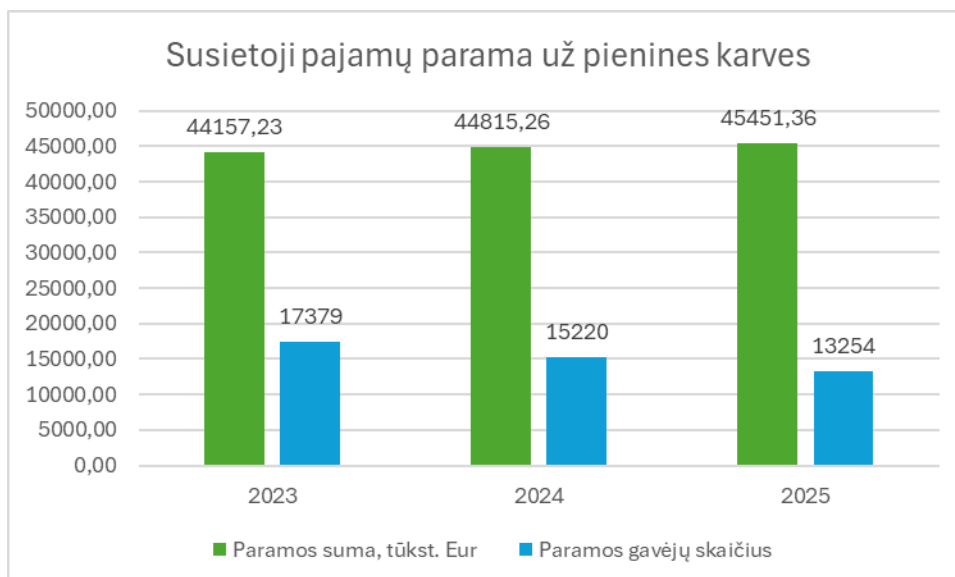
16 pav. Apskaičiuotos paramos sumos pagal priemones

17 pav. Apskaičiuotos paramos gavėjų skaičius

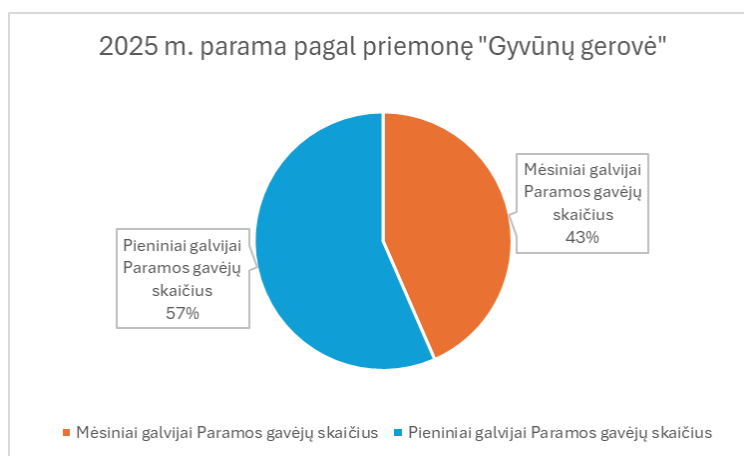
Susietoji pajamų parama už pienines karves

Vadovaujantis 2023–2027 m. susietosios pajamų paramos už pienines karves administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 3D-103 „Dėl 2023–2027 metų susietosios pajamų paramos už pienines karves administravimo taisyklių patvirtinimo“, 2025 m. susietoji pajamų parama už pienines karves apskaičiuota 13 254 paramos gavėjams už jų tinkamas 181 090 pieninių karvių. Apskaičiuotos paramos suma 2023–2025 m. stabiliai augo, vidutiniškai apie 1,45 proc. kasmet. Gavėjų skaičius nuosekliai mažėjo, kasmet vidutiniškai apie 12–13 proc. Dėl šių dviejų veiksnių vidutinė parama vienam paramos gavėjui padidėjo apie 35 proc. per dvejus metus.

18 pav. Susietoji pajamų parama už pienines karves

2025 m. paramos priemonėje "Gyvūnų gerovė" dalyvaujančiųjų skaičius siekė 16,8 tūkst. galvijų laikytojų. Pieninių galvijų laikytojų, dalyvaujančių priemonėje, skaičius siekė 7,3 tūkst. ir sudarė 57 proc. nuo visų paramos gavėjų. Likusieji 43 proc. buvo mėsiniai galvijų laikytojai. Pieninių galvijų sektorius dominuoja šiame paramos instrumente. Paramos suma siekė 8,48 mln. Eur. Didžiausia paramos dalis (72,9 proc.) atiteko pieninių galvijų laikytojams, likusi 27,1 proc. paramos dalis atiteko mėsiniai galvijų laikytojams.

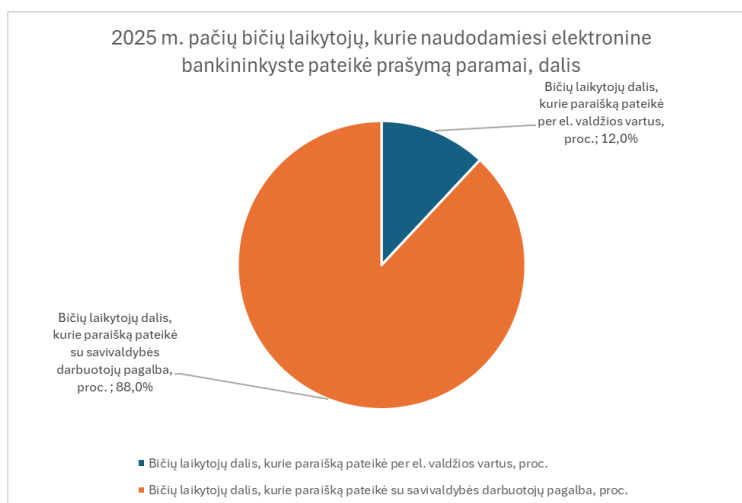

19 pav. Parama pagal priemonę „Gyvūnų gerovė“

Parama už papildomą bičių maitinimą

Nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos, kompensuojant dalį išlaidų bičių laikytojams už papildomą bičių maitinimą (toliau – parama už papildomą bičių maitinimą) administravimas: vadovaujantis Paramos teikimo bičių laikytojams už papildomą bičių maitinimą taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. 3D-357 „Dėl Paramos teikimo bičių laikytojams už papildomą bičių maitinimą taisyklių patvirtinimo“ ŽŪDC apskaičiavo paramą už papildomą bičių maitinimą – 5 840 paraiškas pateikusių bičių laikytojų, už 165 757 bičių šeimas. Paramos suma sudarė 963 102,81 Eur. Informacija apie apskaičiuotą paramą pateikta NMA. Iš viso 2025 m. paramos už papildomą bičių maitinimą paraiškas pateikė 5 842 bičių laikytojai, paramos prašė už 165 757 bičių šeimas. Savarankiškai, t. y. prisijungę prie PŽŪSAIS per el. valdžios

vartus, paraiškas paramai už papildomą bičių maitinimą gauti pateikė 700 bičių laikytojų, t. y. 12 proc. nuo visų paraiškas pateikusių bičių laikytojų. Jų bičių šeimų skaičius, už kurias prašo paramos – 23 984, kas sudarė 14,5 proc. nuo visų bičių šeimų, už kurias prašoma paramos.

20 pav. Bičių laikytojų, pateikusių paraiškas paramai už papildomą bičių maitinimą, skaičius

✓ **ŽMIKIS (Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinė sistema)**

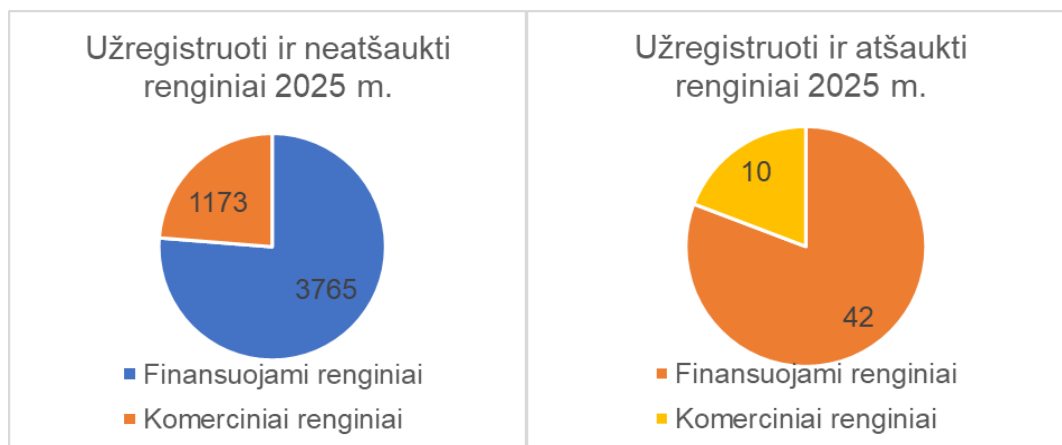
ŽMIKIS tikslas – informacinėmis technologijomis valdyti duomenis apie žemdirbių mokymą, konsultavimą ir švietimą.

ŽMIKIS yra skirta duomenims, kaip žemės ūkio veiklos subjektai, žemės ūkio konsultantai, profesinių mokyklų ar kolegijų dėstytojai ir kiti asmenys įgyja kvalifikaciją, tobulinasi ar yra konsultuojami, kaupiti.

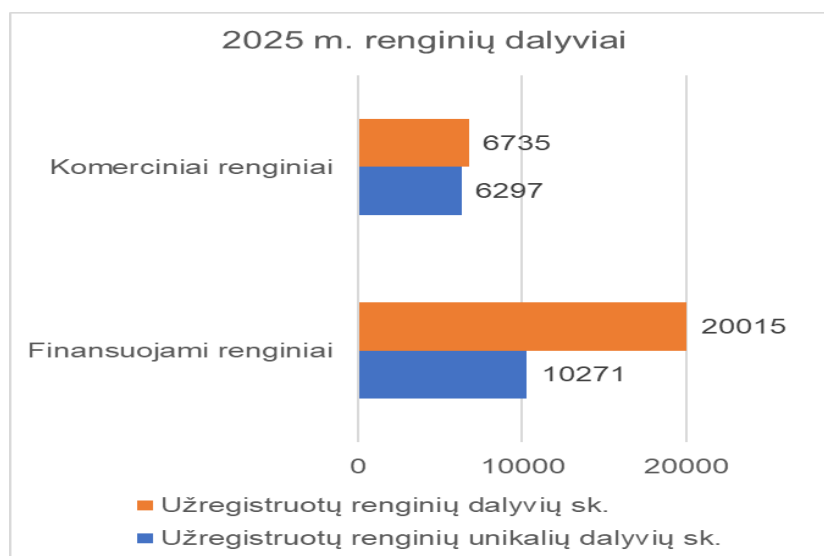
ŽMIKIS užtikrina, kad tikslūs duomenys apie žemdirbių mokymo ir konsultavimo renginius būtų perduoti Europos Komisijai. ŽMIKIS taip pat palengvins Ministerijos ir jai pavaldžių institucijų darbą administruojant, kaupiant, sisteminant ir naudojant duomenis apie žemdirbių mokymo ir konsultavimo projektus, finansuojamus iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir valstybės biudžeto lėšų, ir užtikrina informacijos apie žemdirbių mokymo ir konsultavimo renginius prieinamumą žemės ūkio veikla užsiimantiems subjektams.

2025 m. vykdyti ŽMIKIS tobulinimo darbai ir atnaujino informacinę sistemą pagal Ministerijos poreikius. Siekiant identifikuoti kiekvieną ŽMIKIS naudotoją, atsakingiems ŽMIKIS besinaudojantiems asmenims buvo suteikiami prisijungimo prie ŽMIKIS vardai ir slaptažodžiai. ŽMIKIS duomenimis, 2025 m. gruodžio 31 d. prisijungimą prie ŽMIKIS turėjo 250 naudotojų.

2025 m. ŽMIKIS buvo užregistruoti 4 938 renginiai, kurie nebuvo atšaukti ir 52 renginiai, kurie buvo atšaukti, o užregistruotuose ir neatšauktuose renginiuose dalyvavo 16 568 dalyviai.

21 pav. Duomenys apie ŽMIKIS užregistruotus renginius

22 pav. Duomenys apie renginių dalyvius

✓ TPIS (Traktorininko pažymėjimų informacinė sistema)

TPIS - tai duomenų apie Lietuvoje išduodamus ir keičiamus traktorininko pažymėjimus kaupimo ir informacijos apie juos teikimo sistema.

TPIS tikslas – informacinių technologijų priemonėmis vykdyti traktorių ir savaeigių mašinų vairuotojų (traktorininkų) bei traktorininko pažymėjimų apskaitą. TPIS funkcijos - rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti, administruoti ir tvarkyti TPIS duomenis; fiziniams ir juridiniams asmenims teikti TPIS duomenis ir ataskaitas teisės aktuose nustatyta tvarka, rengti su TPIS susijusius dokumentus.

2025 m. išduodant traktorininko pažymėjimus informacija nuolat sutikrinama su Gyventojų, Adresų, Administracinių nusižengimų, leškomų asmenų, neatpažintų lavonų, nežinomų bejėgių asmenų žinybinio, Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų, Sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros IS, Licencijų, Mokinių, Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registrų duomenimis.

TPIS tvarkymo įstaigų (profesinio mokymo teikėjų) atsakingi darbuotojai buvo konsultuojami TPIS duomenų įvedimo, dokumentų tvarkymo klausimais. Informacija buvo teikiama telefonu ir raštu, buvo atsakoma į pateiktus paklausimus, operatyviai šalinami iškilę nesklaidumai ir sprendžiami aktualūs klausimai. Informaciniai pranešimai apie TPIS aktualijas buvo nuolat skelbiami šios sistemos skiltyje „Naujienos“.

Naudojantis TPIS 2025 m. buvo išduoti (išduoti naujai arba pakeisti) 14 867 Traktoriaus ir savaeigės mašinos vairuotojo (traktorininko) pažymėjimai (iš jų: 8 576 išduoti naujai; 6 291 pakeisti).

✓ **LŽŪMPRIS (Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema)**

LŽŪMPRIS tikslas – įgyvendinti ES teisės aktų reikalavimus dėl žemės ūkio, žuvininkystės ir maisto produktų rinkos duomenų rinkimo, valdymo ir jų naudojimo oficialiosios statistikos, žuvininkystės duomenų rinkimo programų, žuvininkystės įsipareigojimų, kontrolės ir stebėsenos įgyvendinimo tikslais, kompiuterizuoti ataskaitų Europos Komisijai ir kitoms teisės aktuose numatytiems institucijoms bei organizacijoms rengimą ir teikimą, užtikrinti žemės ūkio, žuvininkystės ir maisto produktų rinkos srities duomenų mainus.

Administruojant LŽŪMPRIS ataskaitiniu laikotarpiu buvo atliekama viešojo informacinio portalo modernizavimo darbai www.produktukainos.lt, interneto tinklalapio <https://pienorinka.zudc.lt>, Užsienio prekybos ir rinkos apsaugos IS techninė priežiūra ir administravimas. Buvo atliekamas Virtualaus pienininkystės ūkio rentabilumo matematinio modelio (LŽŪMPRIS komponentės), įdiegto adresu <https://ismain.vic.lt/Pienininkyste>, modernizavimas. Taip pat užtikrinta virtualios aplinkos (LŽŪMPRIS posistemio), pritaikytos duomenų ir informacijos apie būtiniausius maisto produktus teikimo nepaprastosios padėties, mobilizacijos ar karo padėties poreikiams, techninė priežiūra ir administravimas, bei kitų LŽŪMPRIS posistemų administravimas, sukurto interaktyvaus žemėlapiu modernizavimo darbai.

Vadovaujantis Oficialiosios statistikos 2025 m. programa buvo:

- atlikti 34 037 statistiniai tyrimai (surinkta statistinių duomenų ataskaitų iš ūkio subjektų);
  - pagal Europos Komisijos ir ES statistikos tarnybos (Eurostato) poreikius buvo pateiktos 1 165 ūkio subjektų statistinės informacijos ataskaitos;
  - atlikta 1 417 savaitinių mažmeninės rinkos tyrimų 7 didžiuosiuose Lietuvos apskričių miestuose: Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Alytuje ir Marijampolėje;
  - atlikti 936 savaitiniai mažmeninės rinkos tyrimai 7 didžiųjų Lietuvos apskričių turgavietėse ir kaimo vietovių parduotuvėse;
  - atlikta 16 ketvirtinių mažmeninės rinkos tyrimų pagal programą „Mažmeninės maisto produktų kainos Vidurio ir Rytų Europos šalių sostinėse“.

Taip pat:

- Valstybės duomenų agentūrai buvo pateiktos 11 984 statistinių duomenų ataskaitos;
  - 3 576 statistinės informacijos ataskaitos pateiktos nacionalinėms institucijoms, įstaigoms, verslo subjektams, kitoms tarptautinėms organizacijoms;
  - atliktos 186 Lietuvos ir užsienio šalių žemės ūkio ir maisto produktų rinkose stebėsenos, ekonominės analizės ir situacijos prognozės;
  - atliktos 788 Lietuvos užsienio prekybos žemės ūkio ir maisto produktais analizės ir prognozės;
  - buvo parengtos 316 analitinės medžiagos ir išvados apie kai kurių žemės ūkio ir maisto produktų kainų pokyčius. Informacija pateikta Ministerijai ir paskelbta viešajame informaciniame portale <https://www.produktukainos.lt/>;
  - interneto tinklalapyje <https://pienorinka.zudc.lt/> paskelbti 748 operatyvios statistinės informacijos rinkiniai apie pieno rinką;

- rengtos operatyvios statistinės ataskaitos ir analitinės apžvalgos apie vidaus, ES ir pasaulines rinkas ir skelbtos interneto svetainėje adresu <https://zudc.lt/leidiniai-ir-statistika/>, viešajame informaciniame portale <https://www.produktukainos.lt/>, <https://mesosrinka.zudc.lt/>, portale adresu <https://osp.stat.gov.lt/> vadovaujantis statistinės informacijos skelbimo kalendoriumi 2025 m. (https://zudc.lt/wp-content/uploads/2025/01/Leidinio_AgroRINKA_ir_LZUFS_grafikas_2025.pdf);

- rengta ir skelbta informacija oficialiajame informaciniame statistiniame leidinyje „*Agro RINKA*“ (elektroninis, skelbiamas portale <https://zudc.lt/leidiniai-ir-statistika/>, vadovaujantis statistinės informacijos skelbimo kalendoriumi 2025 m. (https://zudc.lt/wp-content/uploads/2025/01/Leidinio_AgroRINKA_ir_LZUFS_grafikas_2025.pdf) ir informaciniame pusmečio leidinyje „*Lietuvos žemės ūkis: faktai ir skaičiai*“ (elektroninis, skelbiamas portale <https://zudc.lt/leidiniai-ir-statistika/>).

Atsižvelgiant į esminius pakeitimus ES teisės aktuose, o taip pat į geopolitinę situaciją, infliaciją, kainų kilimą – ypatingas dėmesys buvo skiriamas Žemės ūkio produktų rinkos informacijai. Padaugėjo analitinių darbų poreikis, susijusių su žaliavų supirkimo ir maisto produktų kainų pokyčiais, jų priežasčių analize ir prognozėmis, duomenų ir informacijos rengimais Ekstremalių situacijų poreikiams.

✓ **ŪTDT (Ūkių tvarumo duomenų tinklas)**

Ūkio apskaitos duomenų tinklas / Ūkių tvarumo duomenų tinklas (toliau - ŪADT / ŪTDT). ŪADT yra prekinių ūkių tyrimas, besiremiantis metiniais ūkių buhalterinės apskaitos duomenimis. ŪADT tyrimo metu kasmet yra surenkami ir pateikiami į Europos Komisijos ŪADT sistemą RICA-1 ūkių fiziniai, gamybiniai, išlaidų, finansiniai, subsidijų, turto ir kt. duomenys (2025 m. ŽŪDC, bendradarbiaudamas su LZŪKT rajonų biurų konsultantais ir žemės ūkio įmonių buhalteriais, patikrino atsiųstas ūkininkų ūkių ir žemės ūkio įmonių duomenų ataskaitas, ištaisė klaidas ir pateikė 1 130 ataskaitų į Europos Komisijos RICA-1 duomenų bazę).

ŪADT tyrimo tikslas – vykdyti prekinės žemės ūkio produkcijos gamintojų veiklos stebėseną, įvertinti duomenis Lietuvos prekinės ūkių atžvilgiu, apskaičiuoti ir paskelbti vidutinius ūkių veiklos rodiklius: gamybos apimtį, pajamas, išlaidas, subsidijas, pelną ir kt. ŪADT tyrimo statistiniai duomenys teikiami Europos Komisijos žemės ūkio direktoratui ir naudojami BŽŪP formavimui.

Šiuo metu, atsižvelgiant į ES reikalavimus, vykdomas perėjimas prie ŪTDT, kuris apims platesnį duomenų spektrą ir leis vertinti ne tik ekonominius, bet ir socialinius bei aplinkosauginius ūkių veiklos aspektus.

Remiantis 2024 apskaitos metų 1 300 respondentinių ūkių duomenimis buvo parengtas kasmetinis statistinis leidinys „*Ūkių veiklos rezultatai 2025*“ (žemės ūkio įmonės, dėl jų mažo skaičiaus ŪTDT tyrime, į leidinį nebuvo įtraukiamos).

✓ **Oficialiosios statistikos programos I dalyje nustatyto atrankinio statistinio darbo (tyrimo) „Žemės ūkio bendrovių ir kitų žemės ūkio įmonių gamybiniai-finansiniai rodikliai“ vykdymas**

ŽŪDC ataskaitiniu laikotarpiu atliko atrankinį statistinį darbą (tyrimą) „Žemės ūkio bendrovių ir kitų žemės ūkio įmonių gamybiniai-finansiniai rodikliai“ – iš 198 žemės ūkio veiklą vykdančių įmonių pateiktų 1-ŽŪ formų atliko rodiklių analizę ir parengė Oficialiosios statistikos 2025 metų darbų programos Žemės ūkio gamybinių-finansinių rodiklių suvestinę už ataskaitinius 2024 metus ir 2025 m. liepos mėn. pateikė ją Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai ir Lietuvos statistikos departamentui. Rodiklių suvestinė viešai skelbiama ŽŪDC interneto svetainėje <http://www.vic.lt/statistine-informacija/>.

✓ **Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) žemės ūkio funkcijoms atlikti skirtų lėšų apskaičiavimas**

ŽŪDC 2025 m. pagal žemės ūkio skyrių sąlyginių darbuotojų skaičiaus valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) žemės ūkio funkcijoms atlikti apskaičiavimo metodiką savivaldybėms skaičiavo sąlyginių darbuotojų poreikį, reikalingą valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) žemės ūkio funkcijoms atlikti. Duomenis skaičiavimams pateikė NMA, buvo naudojami ŽŪDC administruojamų valstybės informacinių sistemų duomenys. Visa informacija pateikta Ministerijai ir savivaldybėms.

✓ **Blankų, paslaugų kvitų knygelių platinimas**

Savivaldybių administracijos, profesinio mokymo teikėjai ir augalų apsaugos produktų purkštuvų techninės apžiūros įmonės 2025 m. įsigijo: 2 190 Ūkininko ūkio įregistravimo pažymėjimo blankų, 15 750 Traktoriaus ir savaeigės mašinos vairuotojo (traktorininko) pažymėjimo blankų, 92 750 Traktoriaus, savaeigės mašinos (priekabos) techninės apžiūros talono blankų, 27 750 Traktoriaus ir savaeigės mašinos registracijos liudijimo blankų ir 300 Apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos pažymėjimo blankų, žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų gavėjai įsigijo 2 078 Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo kvitų knygeles, ir už juos atsiskaitė.

✓ **Veiklos sritis „Apleistų žemių erdvinių duomenų rinkinio tvarkymas“**

ŽŪDC Žemės tvarkymo ir geodezijos departamentas, įgyvendindamas priemonę pagal Apleistų žemių erdvinių duomenų rinkinio tvarkymo darbų techninių reikalavimų aprašą, atnaujino apleistų žemių erdvinių duomenų rinkinį AŽ_DRLT (toliau – AŽ_DRLT), apimančią visą Lietuvos Respublikos teritoriją.

2025 m. buvo atlikti šie AŽ_DRLT tvarkymo darbai:

- AŽ_DRLT duomenų tikslinimas pagal žemės ūkio naudmenų, pasėlių ir kitų plotų deklaravimo duomenis. 2025 m. I ketv. apleistų žemės ūkio naudmenų plotai buvo patikslinti pagal 2024 m. pasėlių laukų duomenų bazės duomenis.
- AŽ_DRLT duomenų tikslinimas pagal naujausius Lietuvos Respublikos teritorijos ortofotografinius žemėlapius ORT10LT. 2025 m. tikslinant AŽ_DRLT buvo naudoti 2022 m., 2023 m., 2024 m. bei 2025 m. ortofotografiniai žemėlapiai.
- AŽ_DRLT duomenų tikslinimas pašalinant AŽ_DRLT erdvinius objektus, kuriose apleistos žemės ūkio naudmenos nenustatinėjamos. 2025 m. AŽ_DRLT buvo tikslinamas pašalinant apleistų žemės ūkio naudmenų erdvinius objektus, persidengiančius su teritorijomis, kuriose apleistos žemės ūkio naudmenos nenustatinėjamos.
- AŽ_DRLT duomenų tikslinimas pagal kosminio vaizdo spektrabanges nuotraukas. Tikslinant AŽ_DRLT buvo panaudotos 39 skirtingų datų Lietuvos Respublikos teritorijos multispektrinių žemės paviršiaus palydovinių nuotraukų mozaikos.
- AŽ_DRLT duomenų tikslinimas pagal pateiktus fizinių ir juridinių asmenų pranešimus. Nuo 2024 m. gruodžio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 1 d. buvo gauti 377 pranešimai apie AŽ_DRLT netikslumus. Visi gauti pranešimai išnagrinėti, o asmenys, pranešę apie netikslumus, apie nagrinėjimo rezultatus buvo informuoti pranešimuose nurodytais kontaktais.
- AŽ_DRLT duomenų tikslinimas pagal vietovėje gautus duomenis. Lietuvos Respublikos teritorijoje tikrinant apleistų žemės ūkio naudmenų plotų nustatymo kokybę ir tikslinant AŽ_DRLT pagal gyventojų pateiktus pranešimus apie apleistų žemės ūkio naudmenų plotų sutvarkymą buvo įvykdytos 507 patikros vietoje.

2025 m. gruodžio 1 d. būklei Lietuvos Respublikoje nustatytas 29 577,1 ha apleistų žemės ūkio naudmenų plotas. Tai sudaro 0,9 % nuo šalies bendro ploto. Atnaujinus AŽ_DRLT nustatyta, kad apleistų žemės ūkio naudmenų užimamas plotas Lietuvos Respublikos teritorijoje sumažėjo 1 698,8 ha, lyginant su 2024 m. gruodžio 1 d. duomenimis.

AŽ_DRLT 2025 m. buvo atnaujintas bei pateiktas viešinimui 3 kartus. Atnaujintas AŽ_DRLT buvo patalpintas:

- ŽIS interneto svetainėje (www.zis.lt) ir Lietuvos erdvinės informacijos portalo interneto svetainėje (www.geoportal.lt);
- PPIS interneto svetainėje (<http://paseliai.vic.lt>);
- VĮ Registrų centro interneto svetainėje (www.regia.lt).

✓ *Veiklos sritis „Dirvožemio erdvinių duomenų rinkinio tvarkymas“*

ŽŪDC Žemės tvarkymo ir geodezijos departamentas, įgyvendindamas priemonę pagal Dirvožemio erdvinių duomenų rinkinio tvarkymo techninių reikalavimų aprašą, atliko Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 dirvožemio erdvinių duomenų rinkinio Dirv_DR10LT (toliau – Dirv_DR10LT) sluoksnio KONTURAS atnaujinimą.

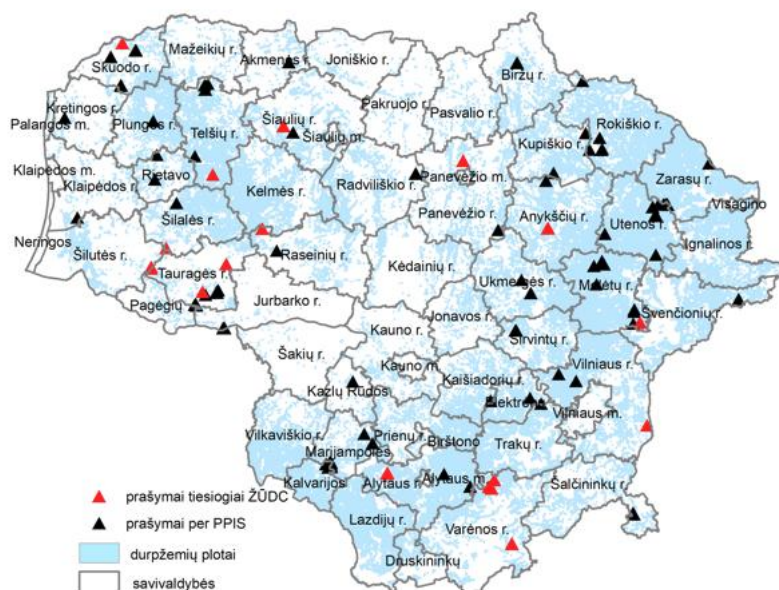
Dirv_DR10LT tvarkymas apėmė:

- Dirv_DR10LT 20 savivaldybių teritorijų durpžemių atnaujinimą pagal Georeferencinio pagrindo kadastrą (toliau – GRPK) bei kitus duomenis.

23 pav. Dirv_DR10LT 20 savivaldybių teritorijų durpžemių atnaujinimas

- Dirv_DR10LT atnaujinimą pagal prašymus patikslinti durpžemių plotus, kuriuose pateikiami įrodymai (kai nustatyta, kad durpingas sluoksnis yra mažesnis nei 40 cm), kad tokie plotai neturėtų būti laikomi durpžemiais bei Dirv_DR10LT atnaujinimą pagal turimus fizinių ir juridinių asmenų užsakymu atliktus dirvožemio tyrimus.
- Per 2025 m. buvo gauti ir išnagrinėti 158 prašymai.

24 pav. Dirv_DR10LT atnaujinimas pagal prašymus atlikti dirvožemio tyrimus

20 savivaldybių darpžemių plotai sumažėjo 15 procentų nuo bendro tikslinto 70 850 ha ploto.

Dirv_DR10LT duomenų rinkinio duomenys naudotojui yra prieinami per ŽISIS elektronines paslaugas adresu <http://www.zisis.lt>.

✓ **Žemės išteklių naudojimo stebėsenos (monitoringo) paslaugos**

ŽŪDC Žemės tvarkymo ir geodezijos departamentas atliko šiuos darbus:

- Erdvinių rinkinių atnaujinimas ŽISIS ir Lietuvos erdvinės informacijos portale (toliau - LEIP);
- Lietuvos Respublikos teritorijos apleistų žemių duomenų rinkinys AŽ_DRLT (gegužės, liepos ir gruodžio mėn.);
- Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 dirvožemio erdvinių duomenų rinkinys Dirv_DR10LT (sausio mėn.);
- Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 žemių melioracinės būklės ir užmirkimo erdvinių duomenų rinkinys Mel_DR10LT (sausio mėn.);
- Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:2 000 melioruotos žemės ir melioracijos statinių erdvinių duomenų rinkinys Mel_DR2LT (vasario mėn.);
- Atnaujinti rinkinių AŽ_DRLT ir Mel_DR10LT metaduomenys LEIP.

ŽISIS turinio valdymo technologinis atnaujinimas.

Atliktas senosios ŽISIS turinio valdymo sistemos technologinis atnaujinimas, nebepalaikomas individualiai kurtas WordPress karkasas pakeistas į modernų, saugų ir našų Astra (v. 4.11.0).

Naujos atsisiuntimo paslaugos sukūrimas LEIP.

Sukurti Mel_DR2LT atsisiuntimo paslaugos metaduomenys LEIP.

ŽISIS stebėsenos darbai.

Parengta ir paskelbta 2004–2024 m. žemės išteklių naudojimo stebėsenos ataskaita.

Elektroninių paslaugų tobulinimas ir palaikymas.

Atnaujintas ŽISIS elektroninių paslaugų vadovas (*PDF*) ir parengta nauja vaizdinė mokomoji medžiaga (MP4), skirta sistemos naudotojams supažindinti su pagrindinėmis funkcijomis ir duomenų paieškos / prieigos galimybėmis.

Peržiūrėtas ir papildytas ŽISIS svetainės turinys, atnaujinus informaciją po Astra karkaso diegimo ir atlikus turinio struktūros optimizavimą.

Vidaus procesų ir dokumentų rengimas.

Parengtas ir suderintas Proceso „P20 – ŽISIS tvarkymas“ valdymo aprašas, kuriuo apibrėžiamas visų ŽISIS tvarkymo procedūrų organizavimas, atsakomybės.

DirvAgroch_DR10LT rinkinio tvarkymas.

Agrocheminių dirvožemių savybių duomenų rinkinio DirvAgroch_DR10LT sluoksnio *Organine_anglis_sunkieji_metalai_mikroelementai* sutvarkymas ir atnaujinimas.

✓ Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:2000 melioruotos žemės ir melioracijos statinių erdviųjų duomenų rinkinio Mel_DR2LT tvarkymas

ŽŪDC Melioracijos skyriaus specialistai, vadovaudamiesi Melioruotos žemės apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 3D-243 „Dėl Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos taisyklių patvirtinimo“, koordinavo ir kontroliavo erdviųjų duomenų rinkinio Mel_DR2LT rengimo eigą, vykdė duomenų rinkinio tvarkymo darbus. Darbai buvo vykdomi pagal Mel_DR2LT sudarymo specifikaciją, patvirtintą valstybės įmonės Valstybės žemės fondo direktoriaus 2016 m. rugsėjo 19 d. įsakymu Nr. GĮ-250 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijoms M 1:2000 melioruotos žemės ir melioracijos statinių erdviųjų duomenų rinkinio Mel_DR2LT sudarymo techninių reikalavimų ir specifikacijos patvirtinimo“. Parengti erdviniai duomenys buvo pateikti publikuoti Lietuvos erdvinės informacijos portale (*www.geoportal.lt*). Mel_DR2LT papildymo darbai apėmė planinės medžiagos M 1: 2 000 skenavimą, skenuotos medžiagos orientavimą LKS-94 koordinačių sistemoje, duomenų skaitmenizavimą, atributinių duomenų suvedimą.

2025 m., komercinių darbų apimtyje, buvo atliktos Druskininkų, Kalvarijos, Kauno r., Kazlų Rūdos, Kėdainių r., Kretingos r., Lazdijų r., Marijampolės, Mažeikių r., Pagėgių, Prienų r., Rokiškio r., Skuodo r., Šakių r., Švenčionių r., Širvintų r., Ukmergės r., Vilkaviškio r. ir Vilniau r. savivaldybių melioruotos žemės ir melioracijos statinių projektinės dokumentacijos skaitmenizavimo ir erdviųjų duomenų rinkinio Mel_DR2LT papildymo naujais duomenimis (pagal inžinerinių tinklų planus) paslaugos.

Mel_DR2LT teminių erdviųjų duomenų tvarkymas buvo atliktas vektoriniuose sluoksniuose: MELPROJ_P, DREN_P, TVENKINIAI_P, POLDERIAI_P, GRIOV_L, RINKT_L, PYLM_L, HDRST_L, SAUSINTUVAI_L ir HDRST_T.

Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos duomenų tvarkymas

Vadovaudamasis Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 3D-243 „Dėl Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos taisyklių patvirtinimo“ ir kt. teisės aktų nuostatomis, Melioracijos skyrius 2025 m. vykdė melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos tvarkymą.

2025 m. kas mėnesį atnaujino suvestinius melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos duomenis pagal kadastro vietovių ir savivaldybių teritorijas. Šalies mastu atnaujinti suvestiniai melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos duomenys publikuojami informaciniame leidinyje „Melioruota žemė ir melioracijos statiniai“ ir pateikiami Ministerijai. 2025 m. savivaldybių administracijoms kasmėnesiniai duomenys buvo pateikiami iki kito mėnesio 12 d. Taip pat teikė Ministerijai suvestines žinias apie savivaldybių teritorijose valstybės biudžeto lėšomis atliktus melioracijos sistemų ir polderių eksploatavimo darbus. Sukaupią melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos informaciją naudojo įvairios Valstybės institucijos bei savivaldybių administracijos.

2025 m. vasario mėn. Melioracijos skyrius išleido informacinį leidinį „Melioruota žemė ir melioracijos statiniai (2025-01-01)“, kuriame pateikiami melioruotos žemės ir melioracijos statinių centrinio duomenų banko suvestiniai duomenys apie šalies melioruotą žemę ir melioracijos statinius 2023-01-01–2024-01-01 laikotarpiu. Informacinis leidinys buvo perduotas savivaldybių administracijoms, Ministerijai, VĮ Turto bankas.

2025 m. vykdant melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitą, buvo parengti 763 raštai apie savivaldybėms, pagal visas nuosavybės formas (tame tarpe ir valstybės) priklausančių melioracijos statinių kiekius ir vertes. Savivaldybių administracijoms buvo pateikti 4 393 žiniaraščiai ir 1 423 suvestinių duomenų lentelės apie melioracijos statinių suskirstymą pagal skirtingas melioracijos statinių grupes ir atliktų melioracijos statinių remonto ir rekonstrukcijos darbų finansavimo šaltinius atskiriomis kadastro vietovėmis.

2025 m. buvo atlikti 247 melioruotos žemės plotų ir melioracijos statinių nurašymai, kurie atspindėjo melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos rodikliuose pagal atskiras kadastro vietas.

Per 2025 m. buvo parengta ir pateikta Ministerijai bei savivaldybių administracijoms, 12 mėnesinių ataskaitų apie atliktus melioracijos statinių ir polderių rekonstravimo, remonto ir priežiūros darbus, vykdomus biudžeto lėšomis.

Nuolat buvo konsultuojami savivaldybių administracijų melioracijos specialistai melioruotos žemės plotų ir melioracijos statinių pripažinimo tinkamais naudoti klausimais, o Ministerija, pagal jos specialistų užklausas, buvo teikiami duomenys apie dominančius melioracijos statinius.

✓ **Žemių melioracinės būklės ir užmirkimo erdvių duomenų rinkinio Mel_DR10LT tvarkymas**

2025 m. Mel_DR10LT tvarkymo darbus sudarė duomenų, reikalingų Mel_DR10LT tvarkymui surinkimas, suvedimas, atnaujinimas, tikslinimas ir pasiūlymų duomenų rinkinio valdytojui – Ministerijai – teikimas, priemonės – Melioruotos žemės būklės vertinimas nuotoliniais kartografavimo metodais – įgyvendinimas.

Melioracijos projektai ir drenažo sistemų rekonstrukcijos projektai buvo gauti iš 6 savivaldybių (Druskininkų, Kalvarijos, Klaipėdos r., Mažeikių r., Panevėžio r., Ukmergės r.). Gauta medžiaga buvo nuskenuota ir išvalyta nuo nereikalingos informacijos, apkarpyta ir koordinuota. Pagal skenuotus melioracijos planus buvo parengti 79 TIF formato skaitmeniniai melioracijos planai M 1:2 000.

Atlikus sluoksnio MELPLOT_P tvarkymo darbus, sluoksnyje kaupiamas melioruotos žemės plotas padidėjo 1 098,79 ha. Padidėjimą lėmė Rokiškio r. sav. pagal skenuotą projektinę melioracijos medžiagą papildytas Rokiškio Mel_DR2LT sluoksnis DREN_P ir Druskininkų, Kauno r., Kazlų Rūdos, Prienų r., Rokiškio r., Škuodo r., Šakių r. Švenčionių r., Ukmergės r. ir Vilkaviškio r. savivaldybių ribose įvykdytas Mel_DR2LT atnaujinimas pagal topografinius inžinerinių tinklų planus. Sluoksnio MELPLOT_P plotas sudaro 2 669 896,52 ha.

2025 m. atlikus sluoksnio MELPROJ_P tvarkymo darbus, sluoksnyje kaupiamų duomenų apie melioracijos statinių projektų ribas plotas sumažėjo 748,17 ha. Sumažėjimą

lėmė Vilniaus r. sav. pateikti nauji MELPROJ_P duomenys. Naujais duomenimis MELPROJ_P buvo papildytas Rokiškio r., Kretingos r., Švenčionių r., Skuodo r., Druskininkų, Kauno r., Kazlų Rūdos, Šakių r., Kalvarijos, Prienų r. savivaldybių ribose. Atlikus sluoksnio MELPROJ_P atnaujinimą jo plotas sudaro 2 723 732,43 ha.

Nauji skaitmeniniai duomenys apie iš Melioracijos apskaitos išbrauktus melioruotas žemės plotus buvo gauti iš 15 savivaldybių administracijų: Alytaus r., Druskininkų, Elektrėnų, Klaipėdos r., Molėtų, r., Plungės r., Rietavo, Šilalės r., Širvintų r., Tauragės r., Telšių r., Trakų r., Ukmergės r., Utenos r., Vilniaus r. Šie duomenys buvo patikrinti ir įtraukti į sluoksnį NURAS_P. Sluoksnio NURAS_P plotas padidėjo 1 435,18 ha ir sudaro 17 664,89 ha. Iš Melioracijos apskaitos išbraukus dalį Jurbarko ir Kėdainių r. sav. tiltų, visus Vilniaus r. sav. tiltus bei vieną Ignalinos r. sav. tiltą, jų skaičius šalyje sumažėjo 59 vnt. ir sudaro 1 361 vnt. Labai blogos būklės melioracijos tiltų šalyje yra 50 vnt., blogos būklės tiltų – 130 vnt., patenkinamos būklės – 497 vnt., pakankamai geros būklės tiltų – 519 vnt., geros būklės tiltų – 165 vnt. Melioracijos siurblių skaičius 2025 m. nepakito ir sudaro 87 vnt.

Per ataskaitinį laikotarpį buvo gauti 579 topografinių inžinerinių tinklų planai iš 18 savivaldybių. Gauti topografiniai inžinerinių tinklų planai buvo patikrinti, apie pastebėtas klaidas ir trūkumus buvo pranešta savivaldybių melioracijos specialistams arba tiesiogiai susisiekti su melioracijos rekonstrukcijų projektų rengėjais, klaidos ir trūkumai ištaisyti. Apdorojus gautus topografinius inžinerinių tinklų planus buvo sukurti 909 skaitmeniniai rastriniai melioracijos inžinerinių tinklų planai. Pagal naujai parengtus inžinerinių tinklų planus buvo sukurta ir atributiniuose duomenyse aprašyta 1 411 sluoksnio ISPILD_T erdvinių objektų.

Sluoksnį TVENKINIAI_T sudaro 362 objektai, išsidėstę 46 savivaldybių teritorijose. 2025 m. buvo patikslinti sluoksnio TVENKINIAI_T atributiniai duomenys – ištaisytos pastebėtos klaidos atributiniuose duomenyse, atnaujinta informacija. Erdvinių objektų sluoksnio TVENKINIAI_T atributiniai duomenys buvo palyginti su valstybinės melioracijos statinių apskaitos duomenimis, nustatyti neatitikimai šių hidrotechninių statinių įrengimo datose. Visi aptikti neatitikimai buvo pašalinti, į sluoksnio TVENKINIAI_T atributinius duomenis įvedant melioracijos statinių apskaitos duomenis.

2025 m. sėkmingai įvykdyta priemonė – Melioruotos žemės būklės vertinimas nuotoliniais kartografavimo metodais. Nustatyta, kad ortofotografinių vaizdų segmentavimas blogos melioracinės būklės žemės plotų identifikavimui yra tinkamas (vienintelis), ribotų resursų reikalaujantis, būdas masiniam užmirkusių žemės vietų nustatymui ir perspektyviniam melioruotos žemės būklės duomenų tikslinimui.

Ortofotografinių vaizdų segmentavimo būdu nustatytas blogos būklės melioruotos žemės plotas Raseinių r. sav.– 174,22 ha. Gautą blogos (užmirkusios) būklės melioruotos žemės erdvinių objektų sluoksnį sudaro 324 objektai.

Per 2025 m. duomenis apie blogos būklės melioruotus žemės plotus, kaupiamus sluoksnyje BUKLE_P, pateikė 10 savivaldybių administracijos: Anykščių r., Jonavos r., Jurbarko r., Kaišiadorių r., Kėdainių r., Panevėžio r., Plungės r., Skuodo r., Telšių r., Ukmergės r. Visi gauti duomenys buvo patikrinti ir sutvarkyti bei įtraukti į sluoksnį BUKLE_P. Didžiausi sluoksnio BUKLE_P ploto pasikeitimai, dėl melioruotos žemės būklės atnaujinimo nuotoliniu kartografavimo metodu, įvyko Raseinių r. sav. ribose. Atlikus sluoksnio BUKLE_P atnaujinimo darbus, sluoksnyje kaupiamų duomenų aprėpties plotas sudaro 173 218,75 ha. Didžiausias sluoksnio BUKLE_P ploto pasikeitimas – Raseinių r. sav. – +4 191,09 ha.

5.3. Naudotojų apklausos

Įmonė siekia užtikrinti patikimą, savalaikį ir kokybišką paslaugų teikimą, nuolat tobulindama klientų aptarnavimo procesus ir plėsdama skaitmeninių paslaugų prieinamumą. Paslaugų kokybė ir klientų poreikių supratimas yra svarbi organizacijos veiklos dalis, prisidedanti prie efektyvaus viešųjų paslaugų teikimo ir visuomenės pasitikėjimo stiprinimo.

Siekiant užtikrinti aukštą klientų aptarnavimo ir paslaugų teikimo kokybę, ŽŪDC vykdė išorinių naudotojų apklausą.

2025 m. sausio–gruodžio mėn. vykdytos klientų apklausos duomenimis, klientų aptarnavimo kokybė ŽŪDC vertinama labai palankiai. Net 95,2 proc. apklaustųjų asmenų aptarnavimo kokybę kreipiantis į ŽŪDC, įvertino labai gerai arba gerai. Tik 2,2 proc. respondentų pateikė neigiamą vertinimą.

Šie rezultatai rodo aukštą klientų pasitenkinimo lygį ir patvirtina, kad taikomi aptarnavimo standartai bei procesai užtikrina kokybišką paslaugų teikimą didžiajai daliai klientų.

Vertinant bendravimo įgūdžius ir atsakymų operatyvumą, 95 proc. apklaustųjų nurodė, kad darbuotojų bendravimas, žinios bei reagavimo greitis atitiko jų lūkesčius. Tai patvirtina, kad klientų aptarnavimo procese užtikrinamas profesionalus, mandagus ir laiku teikiamas atsakas, kas yra esminis pasitikėjimo institucija veiksnys.

Taip pat 91 proc. respondentų pažymėjo, kad jų klausimai buvo išspręsti ir į juos buvo aiškiai atsakyta. 9 proc. apklaustųjų su šiuo teiginiu nesutiko. Šis rodiklis rodo, kad didžioji dalis klientų gauna ne tik savalaikį, bet ir turinio prasme aiškų bei pakankamą atsakymą. Tuo pačiu 9 proc. neigiamų vertinimų signalizuoja apie poreikį toliau stiprinti problemų sprendimo kokybę, atsakymų aiškumą bei, esant poreikiui, tarpinių paaiškinimų ar papildomos komunikacijos praktiką sudėtingesniais atvejais.

25 pav. 2025 m. Klientų aptarnavimo rodikliai

Apibendrinant galima teigti, kad 2025 m. klientų aptarnavimo kokybės rodikliai išlieka stabiliai aukšti ir atitinka institucijos siekį užtikrinti profesionalų, operatyvų bei klientų poreikius atitinkantį aptarnavimą. Tolimesnis dėmesys bus skiriamas procesų tobulinimui, darbuotojų kompetencijų stiprinimui ir klientų grįžtamojo ryšio analizei, siekiant dar labiau mažinti neigiamų vertinimų dalį ir didinti sprendimų efektyvumą.

Atsižvelgiant į apklausų rezultatus, Įmonė sistemingai analizavo klientų grįžtamąjį ryšį ir, remdamasi gautomis įžvalgomis, tobulino procesus bei vidaus tvarkas. Siekiant gerinti veiklos efektyvumą ir didinti klientų pasitenkinimą, organizuoti teminiai mokymai ir konsultacijos klientams, stiprinant jų gebėjimą savarankiškai naudotis paslaugomis ir mažinant pasikartojančių užklausų skaičių.

5.4. Procesų tobulinimas

Įmonė tobulindama IS nuolat siekia ne tik informacinių išteklių išorinių naudotojų pasitenkinimo, bet ir nuolat ieško sprendimų tobulinti Įmonės darbuotojų darbo procesams naudojamą programas, paprastinti procesus, taip užtikrinant efektyvesnę, patogesnę ir skaidresnę darbuotojų kasdieninę veiklą. Siekiama didinti veiklos skaidrumą, nes aiškiai apibrėžti procesai ir atsakomybės palengvina bendradarbiavimą tarp padalinių ir stiprina pasitikėjimą organizacijos viduje. Taip pat procesų patobulinimai prisideda prie didesnio darbuotojų pasitenkinimo darbu ir bendro Įmonės veiklos efektyvumo augimo:

- Viešųjų pirkimų valdymui įdiegta viešųjų pirkimų valdymo sistema „EcoCost“ – modernus sprendimas, leidžiantis efektyviau planuoti kaštus, analizuoti duomenis ir priimti pagrįstus finansinius sprendimus, stiprinant skaidrų ir tvarų išteklių valdymą. Taip pat integruota SABIS sistema, kuri tapo reikšmingu procesų automatizavimo etapu: supaprastino viešųjų pirkimų procedūras, sumažino administracinę naštą ir padidino procesų skaidrumą.

- Dokumentų valdymo sistemoje atlikti proceso patobulinimai: sukurtas automatinis atostogų, kitų laisvadienių pildymo/ derinimo/ pasirašymo/ registravimo/ susipažinimo procesas. Įdiegtas automatinis Komandiruotės prašymo pildymo procesas, kuris susijęs su kitu automatinio proceso – Komandiruotės išlaidų formos pildymu. Skaitmenizuoti ir į dokumentų valdymo sistemą (toliau – DVS) perkelti Rinkos informacijos ir ekonominės analizės skyriaus darbų pavedimai (iki tol buvo naudota popierinė forma). Įmonės dokumentacijos planas su vyr. archyvaru pilnai derinamas per turimą DVS integraciją su EAIS sistema.

- Asmens duomenų apsaugos procesas – į DVS įdiegtas automatinis naujų darbuotojų supažindinimas su konfidencialumo pasižadėjimais.

5.5. Mokymai

ŽŪDC kiekvienais metais daug dėmesio skiria informacinių sistemų naudotojų mokymams, kurių metu informacinių sistemų naudotojai supažindinami su pagrindiniais informacijos saugumo principais, kad galėtų tinkamai konsultuoti duomenų teikėjus, patys sklandžiai dirbtų su ŽŪDC administruojamomis informacinėmis sistemomis.

ŽŪDC organizuoja mokymus, skatinančius duomenų teikėjus savarankiškai naudotis Įmonėje sukurtais programiniais įrankiais.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2025 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. 3D-80 „Dėl 2025 m. žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaravimo datų nustatymo ir mokymų savivaldybių specialistams organizavimo“ 2025 m. sausio–gruodžio mėn. ŽŪDC organizavo nuotolinius darbo su PPIS ir kitomis PPIS elektroninėmis paslaugomis mokymus savivaldybių (seniūnijų) valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis. Teikė konsultacijas siekiant supažindinti žemės ūkio veiklos subjektus su Atliktų ūkio darbų žurnalo, Augalų apsaugos produktų naudojimo apskaitos žurnalo ir Trąšų naudojimo apskaitos posistemio funkcionalumais ir pravedė duomenų pildymo mokymus (nuotoliu ir praktinius), PPIS slaptažodžių keitimo mokymus. Organizavo konferenciją, kurios metu pristatė PPIS patobulinimus – funkcionalumus, sukurtus atsižvelgiant į savivaldybių specialistų ir ūkininkų poreikius, pravedė seminarą - suteikė savivaldybių ir seniūnijų specialistams galimybę susipažinti su PPIS naujovėmis, funkcionalumų atnaujinimais, naujais sistemos įrankiais, atsakė į klausimus. Šiuose mokymuose, seminaruose ir kituose susitikimuose dalyvavo virš 3 000 dalyvių (savivaldybių (seniūnijų) valstybės tarnautojai, darbuotojai ir ūkininkai.

Pagal atnaujintą PPIS funkcionalumą metodinė darbo su PPIS medžiaga buvo išsiųsta savivaldybių (seniūnijų) valstybės tarnautojams ir darbuotojams.

2025 m. kovo 27–29 d. ŽŪDC darbuotojai pristatė PPIS elektronines paslaugas Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademijoje vykusioje tarptautinėje žemės ūkio parodoje „Ką pasėsi... 2025“.

2025 m. balandžio 16–18 dienomis ŽŪDC dalyvavo Lietuvos Esri naudotojų konferencijoje, kurioje pristatė Trašų ir kalkinimo medžiagų naudojimo apskaitos posistemio tręšimo planavimo funkcinį komponentą. Konferencijoje dalyvavo apie 500 Esri programinės įrangos naudotojų iš visos Lietuvos.

2025 m. rugsėjo 25–27 d. ŽŪDC atstovai dalyvavo Vytauto Didžiojo Universiteto Žemės ūkio akademijos organizuotoje parodoje „Gyvulininkystė 2025“ ir skaitė pranešimą „Ūkinių gyvūnų registro informacinė sistema – ūkinių gyvūnų perkėlimo ir kaitos, kergimo duomenų įvedimo statistika ir kylančios problemos“.

2025 m. lapkričio 12 d. vyko ŪGRIS naudotojų mokymai VMVT darbuotojams. Nuotoliniuose mokymuose dalyvavo 230 VMVT darbuotojų. Mokymų metu buvo supažindinta su pagrindinėmis Ūkinių gyvūnų duomenų įvedimo programos naujovėmis po senųjų duomenų įvedimo formų integravimo. Mokymų metu naudotojai buvo aktyvūs, uždavė klausimų, teikė pasiūlymus dėl programos tobulinimo.

2025 m. lapkričio 26 d., gruodžio 3 d. ir gruodžio 10 d. vyko ŪGRIS naudotojų mokymai paslaugų teikėjams – privatiems veterinarijos gydytojams, produktyvumo kontrolės asistentams. Iš viso šiuose nuotoliniuose mokymuose dalyvavo 262 naudotojai.

ŽŪDC reguliariai yra rengiami vidiniai mokymai. Bendrųjų reikalų skyrius ŽŪDC darbuotojams reguliariai organizavo vidinius mokymus, susijusius su dokumentų valdymo sistemos naudojimu. Šių mokymų metu pristatyti nauji sistemos funkcionalumai, jų patobulinimai šablonų naudojimas, elektroninių sutarčių rengimas ir kt. Po mokymų vykdytos darbuotojų apklausos, siekiant įvertinti, kiek tokio pobūdžio mokymai yra reikalingi, informatyvūs ir pritaikomi kasdieninėje veikloje. 2025 metais vadovybės atstovė kokybei darbuotojams organizavo mokymų sesiją (iš viso 2025 metais surengta 8 vnt. mokymų), skirtą geriau suprasti ISO standartų principus ir taikomus aspektus, kelti darbuotojų sąmoningumą kokybės vadybos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemų, rizikų valdymo ir kitomis temomis.

5.6. Vykdomi projektai

2025 m. ŽŪDC kartu su kitais partneriais dalyvavo įvairiuose valstybės lygmens ir tarptautiniuose projektuose:

➤ Pagal pasirašytas sutartis su Centrine projektų valdymo agentūra (toliau – CPVA) buvo tęsiami įgyvendinti trys investiciniai projektai skirti LŽŪMPRIS brandos lygio kėlimui, t. y. tam tikrų komponentų kūrimui ir modernizavimui:

- „Interaktyvios sistemos mėsos (kiaulienos ir galvijienos) rinkos kainoms prognozuoti ir stabilumui analizuoti sukūrimas“ (sutarties su CPVA Nr. 02-022-p-0008, projekto pabaiga 2026-01-31);

- „Virtualaus pienininkystės ūkio rentabilumo matematinio modelio modernizavimas ir plėtra“ (sutarties su CPVA Nr. 02-022-p-0010, projekto pabaiga 2026-03-31);

- „Viešojo informacinio portalo www.produktukainos.lt tobulinimas ir plėtra“ (sutarties su CPVA Nr. 02-022-p-0011, projekto pabaiga 2026-01-31).

➤ ŽŪDC, vykdydamas ŽŪDC resursų valdymo komisijos 2024 m. vasario 14 d. protokoliniu sprendimu Nr. 8D-74(5.50E) ŽŪDC deleguotą užduotį – Sukurti maisto produktų pramonės įmonių interaktyvų žemėlapi, sukurti ir Ministerijai pateikti įvertinti prototipo pagrindu, tobulino šį IT sprendimą bei atliko jo plėtrą pagal Ministerijos ir kt. institucijų poreikius;

➤ Pagal su Nacionaline žemės tarnyba prie Aplinkos ministerija pasirašytas Paslaugų pirkimo sutartis, vykdė žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir

įgyvendinimo darbus ir prisidėjo prie piliečiams nuosavybės teisių į žemės gražinimo procesų vykdymo Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje bei daugumoje kitų šalies rajonų savivaldybių teritorijų;

- Pagal su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija ir AB „LTG Infra“ pasirašytas viešojo pirkimo sutartis rengs ir gyvendins pagal projektą „Rail Baltica“ žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektus dėl didžiausio geležinkelio infrastruktūros projekto Baltijos šalyje įgyvendinimo;

- Pagal su Krašto apsaugos ministerija, VĮ Turto banku, UAB „LitGrid“, UAB „AmberGrid“, Ignalinos atominė elektrinė ir šalies rajono bei miesto savivaldybių pasirašytas Paslaugų teikimo sutartis, vykdė ilgalaikius ir svarbius visuomenei projektus dėl įvairių žemėtvarkos, teritorijų planavimo dokumentų rengimo bei geodezijos paslaugų atlikimo;

- Valstybės duomenų agentūros įgyvendinamame CPVA administruojamame projekte „Valstybės informacinių išteklių integravimas į duomenų ežerą“, Nr. 02-008-P-0001.

5.7. ŽŪDC darbuotojų dalyvavimas tarptautinėje veikloje

Siekdami susipažinti su kitų šalių ekspertų rekomendacijomis, padedančiomis gerinti ŽŪDC veiklą ir suteikiančiomis darbuotojams profesinių žinių, ŽŪDC specialistai dalyvavo įvairiose tarptautinių organizacijų ir institucijų organizuojamose konferencijose, seminaruose ir kt.

2025 m. gegužės 12–15 d. ŽŪDC atstovai dalyvavo žuvininkystės sektoriaus ekonomistų renginio koordinavimo grupės (*RCG ECON*) pogrupio (*ISSG Quality Assurance Framework*) kasmetiniame planiniame posėdyje Pontevedra (Ispanija).

2025 m. gegužės 22–23 d. ŽŪDC atstovas dalyvavo „*Europetnet*“ organizuotoje konferencijoje Madride (Ispanija). Konferencijoje buvo aptarti administraciniai organizacijos klausimai, patvirtintas 2026 m. biudžetas. Svarbiausios konferencijos temos buvo „*Europetnet*“ organizacijos įtvirtinimas ES ir gyvūno augintinio elektroninio paso projekto įgyvendinimas. Buvo akcentuotas svarstomas ir su ES šalimis narėmis derinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl šunų ir kačių gerovės bei atsekamumo.

2025 m. birželio 21–23 d. ŽŪDC atstovas dalyvavo „*Interbull*“ rengiamoje kasmetėje konferencijoje Luisvilyje (JAV). Sesijų metu jis išklaušė pranešimus apie selekcijos naujoves įvairiose šalyse, naujus genetinio ir genomio vertinimo metodus ir atliktus tyrimus, informaciją apie nacionalinius ir tarptautinius genetinius ir genominius vertinimus, naujų požymių genetinį vertinimą. Mokslinės sesijos medžiaga publikuojama https://interbull.org/ib/2025_bled_scientific_programme. Susitikime su Vokietijos firmos *Vereinigte Informationssysteme Tierhaltung w.V.* (VIT) atstovu aptarė „*Interbull*“ validacijos rezultatus, aptarė aktualius genetinio ir genomio vertinimo klausimus.

2025 m. birželio 23–27 d. ŽŪDC atstovas dalyvavo Europos Komisijos ŽMTEK ekspertų grupės posėdyje Briuselyje (Belgija), kurioje pateikė šalies žuvininkystės duomenų rinkimo programos planų įgyvendinimo ataskaitą.

2025 m. rugsėjo 9–11 d. ŽŪDC atstovai dalyvavo Europos Komisijos Jungtinio tyrimų centro Stebėsenos ir žemės ūkio išteklių skyriaus ICE organizuojamoje konferencijoje Reimse (Prancūzija). Konferencijoje pristatytos ir aptartos valstybių narių patirtys, bendrosios pastabos, susijusios su integruota administravimo ir kontrolės sistema (IAKS), susipažinta su naujais BŽŪP instrumentais ir galimais iššūkiais, dalyvauta diskusijoje siekiant rasti techninių sprendimų, kurie palengvintų 2023–2027 m. BŽŪP įgyvendinimą ir sumažintų ūkininkams bei valstybės narėms tenkančią naštą.

2025 m. spalio 16–17 d. atstovai dalyvavo Europos Komisijos ekspertų darbo grupės posėdyje ir Ūkio apskaitos duomenų tinklo konferencijoje Briuselyje (Belgija). Susitikimų metu apžvelgti šešis dešimtmečius trunkančius ūkių duomenų rinkimo ir analizės ES rezultatai, pristatyta, kaip ši bazė prisidės prie būsimų žemės ūkio tvarumo tikslų įgyvendinimo ir kokių vaidmenį ateityje atliks ŪTDT bendroje žemės ūkio politikoje ir kt. klausimai.

2025 m. lapkričio 18–20 d. ŽŪDC atstovai dalyvavo Europinėje ESRI programuotojų konferencijoje Frankfurte (Vokietijoje) siekiant įgyti praktinių žinių seminaruose (ekspertinių rekomendacijų dėl perėjimo iš ArcGIS 11.3 versijos į ArcGIS 12 versiją ir kt.) bei užmegzti profesinius ryšius su kitomis institucijomis ir ESRI partneriais.

5.8. Informacijos saugumas (duomenų apsauga ir kibernetinis saugumas)

Informacijos saugumą Įmonėje reglamentuoja generalinio direktoriaus patvirtinta informacijos saugumo politika. ŽŪDC informacijos saugumo reikalavimų įgyvendinimas užtikrinamas ir valdomas nuosekliai planuojant, įgyvendinant, vertinant ir tobulinant informacijos saugumo valdymo sistemą (ISVS), vadovaujantis standarto ISO/IEC 27001:2022 ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimais.

Įmonėje 2025 m. detalai buvo tirtos visos situacijos, kurios buvo traktuojamos kaip galimi asmens duomenų saugumo pažeidimai, didelį dėmesį skiriant tokių situacijų įvertinimui, prevencijai, tinkamam ir pakankamam dokumentavimui.

2025 m. ŽŪDC pradėjo naudotis išorės tiekėjo teikiama Saugumo operacijų centro (SOC) paslauga, kuri užtikrina ŽŪDC informacinių sistemų pažeidžiamumų nuolatinę (24/7) stebėseną ir kibernetinių incidentų identifikavimą ir valdymą laiku bei efektyviai. Informacija teikiama Nacionaliniam kibernetinio saugumo centrui (NKSC).

Taip pat 2025 m. ŽŪDC pasirašė sutartį ir oficialiai tapo vienu iš Lietuvoje steigiamų saugumo operacijų centrų (SOC). Tai reikšmingas žingsnis stiprinant ŽŪDC kibernetinį atsparumą ir prisidedant prie viso viešojo sektoriaus saugumo architektūros.

Tapdamas vienu iš saugumo operacijų centrų, ŽŪDC ne tik stiprina savo informacinių sistemų apsaugą, bet ir prisideda prie bendro viešojo sektoriaus atsparumo kibernetinėms grėsmėms.

SOC padės laiku aptikti, registruoti ir valdyti kibernetinius incidentus, taip pat identifikuoti ir stiprinti pažeidžiamas vietas Įmonės informacinėse sistemose.

Atsižvelgdami į kibernetinio saugumo rizikas ir Kibernetinio saugumo įstatymo reikalavimus, Įmonėje yra pereita prie saugesnės slaptažodžių tvarkymo praktikos –apribota slaptažodžių išsaugojimo funkcija naršyklėse ir kituose įrankiuose.

Siekdami užtikrinti patogią alternatyvą, visiems ŽŪDC darbuotojams yra suteiktas centralizuotas slaptažodžių valdymo įrankis „NordPass“, kuris leidžia:

- saugiai saugoti ir valdyti darbo slaptažodžius;
- naudoti stiprius, unikalius slaptažodžius skirtingoms sistemoms;
- patogiai jungtis prie kasdien naudojamų informacinių sistemų.

Įmonėje už ŽŪDC asmens duomenų saugumo reikalavimų užtikrinimą ir tinkamą asmens duomenų tvarkymo nuostatų įgyvendinimą atsakingi paskirti 2 atitikties ir duomenų apsaugos pareigūnai (toliau – DAP). Asmens duomenų tinkamo tvarkymo ir saugumo reikalavimų įgyvendinimas užtikrinamas ir valdomas nuosekliai planuojant, įgyvendinant, vertinant ir tobulinant asmens duomenų apsaugos procesą, įvertinant kylančias asmens duomenų saugumo rizikas ir nustatant šių rizikų valdymo priemones bei kontroliuojant minėtas rizikas mažinančių ar šalinančių priemonių plano įgyvendinimą.

ŽŪDC, įvertindamas asmens duomenų apsaugos srityje kylančias rizikas, 2025 m. didelį dėmesį skyrė naudotojų, turinčių prieigą prie ŽŪDC administruojamų informacinių išteklių, prieigų saugumo užtikrinimui, t. y. atitikties ir duomenų apsaugos pareigūnai aktyviai įsitraukė į ŽŪDC rengiamos vieningos kliento kortelės ir savitarnos kūrimo procesą, rengė aktuales asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančius dokumentų projektus, nuolat teikė konsultacijas dėl galimų asmens duomenų saugumo rizikų diegiant šiuos naujus procesus suvaldymo. Tokiu būdu ŽŪDC įgyvendino siekį apsaugoti duomenų subjektų teises bei teisėtus interesus.

ŽŪDC, atsižvelgdamas ne tik į duomenų saugumo reikalavimų įgyvendinimo teorinius klausimus bei problematiką, tačiau ir į efektyvios duomenų saugos bei suinteresuotų šalių ir duomenų subjektų pasitikėjimo vykdant įprastą įmonės veiklą užtikrinimą, 2025 m. didelį dėmesį skyrė asmens duomenų saugumo pažeidimų analizei ir prevencijai, papildomai reikalingų poveikio duomenų apsaugai vertinimų atlikimui, asmens duomenų saugumo rizikas mažinančių ar šalinančių priemonių plane numatytų priemonių sklandžiam, efektyviam ir operatyviam įgyvendinimui, įmonės darbuotojų sąmoningumo asmens duomenų tinkamo tvarkymo ir apsaugos srityje didinimui. Ypač pastarajai sričiai buvo koncentruotas didesnis dėmesys rengiant ŽŪDC darbuotojams mokymus asmens duomenų tinkamo tvarkymo ir apsaugos tematika siekiant, kad tokie mokymai būtų pateikiami kuo tinkamesne, laisviau prieinama ir su darbu lengvai suderinama forma.

Ypač didelis dėmesys buvo skiriamas darbuotojų švietimui informacijos saugumo srityje – mokymai visiems darbuotojams, mokymai naujai priimtiems darbuotojams, periodiniai pranešimai informacijos saugumo tema el. paštu dėl įvairių sukčiavimo atvejų, dalyvavimas nacionalinėse kibernetinio saugumo pratybose „Kibernetinis skydas 2025“, Nacionalinio kibernetinio saugumo centro (NKSC) sukurtos e. mokymų sistemos naudojimas – mokymų pravedimas visiems darbuotojams.

ŽŪDC yra įstojęs į Lietuvos duomenų apsaugos pareigūnų asociaciją ir yra šios asociacijos korporatyvinis narys. Jos veikloje 2025 m. aktyviai dalyvavo ŽŪDC DAP. Taip pat vienas DAP yra ir Tarptautinės saugumo profesionalų asociacijos (*angl. IAPP*) narys bei aktyviai stebėjo šios asociacijos veiklą ir gerąsias praktikas, taikytinas ŽŪDC.

5.9. ISO standartai

ŽŪDC veikloje laikosi aukščiausių kokybės, skaidrumo ir kibernetinio saugumo standartų, į savo procesus nuolat integruodamas pažangiausias technologijas ir gerąją praktiką (įskaitant tarptautinius ISO 9001, ISO 27001 ir ISO 14001 standartus).

ŽŪDC, siekdamas suinteresuotosioms šalims teikti tik kokybiškas paslaugas, savo veikloje yra įdiegęs integruotą vadybos sistemą (toliau – IVS), apimančią tarptautinių standartų ISO 9001 (kokybės vadybos), 14001 (aplinkos apsaugos vadybos), 27001 (informacijos saugumo vadybos) reikalavimus, kurie nėra taikomi pavieniui, suprantami ir taikomi integruotai per procesinį požiūrį ir rizikų valdymą. Įdiegti procesai įmonėje yra aprašyti ir suprantami darbuotojams. Tai, kad ŽŪDC yra taikoma integruotos vadybos sistema (IVS), rodo įmonės brandą, atsakomybę už kokybę, poveikį aplinkai ir informacijos saugumą. ŽŪDC patvirtinta visa reikiama kokybės vadybos, aplinkos apsaugos vadybos ir informacijos saugumo vadybos sistemų dokumentacija, įmonėje kasmet vykdomi vidaus ir išorės audita. Siekiant, jog įmonės veiklos sertifikavimas nenutrūktų, darbuotojams rengiami reguliariūs vidiniai mokymai minėtomis temomis, kad kiekvienas suprastų savo indėlį gerinant ir tobulinant veiklos procesus.

ŽŪDC, siekdamas užtikrinti procesinį valdymą įmonėje, teikti kokybiškas suinteresuotųjų šalių poreikius atitinkančias paslaugas, matuoti veiklos procesų rodiklius, šalinti neatitiktis, kai tokių nustatoma, savo veikloje vadovaujasi tarptautinio standarto ISO 9001:2015 (KVS) reikalavimais ir nuo 2024 m. balandžio mėn. yra sertifikuotas juridinis vienetas.

ŽŪDC, siekdamas užtikrinti informacijos ir kibernetinio saugumo valdymą bei teikti kokybiškas, saugias ir patikimas suinteresuotųjų šalių poreikius atitinkančias paslaugas, valdyti informacijos saugumo rizikas, savo veikloje įgyvendina tarptautinio standarto ISO 27001:2022 (ISVS) principus ir integruoja naujus NIS2 (ES kibernetinio saugumo) reikalavimus. Nuo 2024 m. balandžio mėn. įmonė yra sertifikuota pagal ISO 27001:2022 standartą.

IVS taikoma ŽŪDC sertifikavimo srityje:

- visuose ŽŪDC veiklos procesuose ir visiems struktūriniais padaliniais;

- visai informacijai (nepriklausomai nuo jos formos ir saugojimo būdo);
- visiems ŽŪDC informaciniams ištekliams ir technologijoms, taip pat IT infrastruktūrai, programoms, duomenims, procesams, resursams bei paslaugoms;
- vidiniams ir išoriniams naudotojams;
- visiems trečiųjų šalių paslaugų tiekėjams, turintiems prieigą prie ŽŪDC informacinių išteklių, IT sistemų ar kurie apdoroja ŽŪDC duomenis.

ISVS tikslai:

- apsaugoti visą informaciją nuo visų galimų grėsmių: išorinių, vidinių, tyčinių ar
- atsitiktinių, galinčių turėti įtakos ŽŪDC vykdomai veiklai ir įvaizdžiui;
- įgyvendinti Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir ISO 27001 reglamentuotą informacijos saugumo reikalavimų laikymąsi;
- užtikrinti reikiamų informacijos saugumo valdymo priemonių įgyvendinimą;
- išvengti incidentų, susijusių su informacijos saugumo pažeidimais, galinčiais sutrikdyti ŽŪDC veiklą, arba sumažinti tokių incidentų galimą poveikį.

Įmonės KVS atitinka tarptautinio standarto ISO 9001 reikalavimus. Tokia atitiktis teikia Įmonei privalumą, kadangi tarptautinis standartas garantuoja, kad Įmonėje KVS aspektai ir jų valdymas suprantami taip, kaip tarptautiniu mastu sutariama visų suinteresuotųjų šalių: užsakovų ir naudotojų, tiekėjų, darbuotojų ir vadovybės.

ŽŪDC yra sertifikuotas pagal ISO 14001 (AVS) standartą, todėl savo veikloje nuosekliai laikosi tvaraus valdymo principų ir siekia mažinti poveikį aplinkai keturiose prioritetinėse srityse: popieriaus naudojimo, atliekų rūšiavimo, degalų bei elektros energijos vartojimo. Įmonė siekia mažinti savo veiklos aplinkos pėdsaką, palaikydama žaliuosius pirkimus bei įgyvendindama ISO 14001 standarto reikalavimus. Tokie veiksmai sustiprina organizacijos patikimumą, rodo atsakingą požiūrį į aplinkosaugą ir prisideda prie nacionalinių bei ES tvarumo tikslų įgyvendinimo.

6. AUDITAS

✓ *Vidaus auditas*

Asociacija „Visuomenės pažangos institutas“ atliko 2025 m. ŽŪDC vadybos sistemų vidaus auditus (2025-01-16–2025-02-07 ir 2025-09-15–2025-11-12), įmonė „TUV Uolektis“ atliko ISO standartų priežiūros auditą (2025-03-12/14), kurių metu buvo vertinama, kaip organizacija savo veikloje laikosi tarptautiniuose ISO standartuose (ISO 14001, 9001, 27001) numatytų reikalavimų, kaip jie veikia kasdienėje praktikoje, ir kaip įgyvendinamos ankstesniais metais teiktos rekomendacijos.

Auditų metu buvo išskirtos svarbiausios ŽŪDC stiprybės, tokios kaip kuruojančių asmenų kompetencija ir patirtis standartų valdyme, taip pat ir nuoseklus bei kryptingas kokybės temų komunikavimas visiems darbuotojams apie ISO standartų prasmę, naudą ir taikymą. Procesų šeimininkai suprasdami kas yra kokybės valdymas, kam jis reikalingas, išsakė pasiūlymus dėl procesų tobulinimo, aktyviai dalyvavo organizuotuose susitikimuose.

Svarbus signalas tai, kad visi praėjusių vidaus auditų radiniai buvo ištaisyti – dalis jų buvo esminiai. Dėl to paskutinis vykęs vidaus auditas jau buvo orientuotas ne į sisteminius neatitikimus, o į smulkesnes, tačiau brandžiai organizacijai būdingas tobulinimo galimybes.

Vidaus auditai aiškiai parodė kryptis, į kurias verta sutelkti dėmesį artimiausiu laikotarpiu. Tarp svarbiausių – nenutrūkstamas mokymasis, ypač duomenų apsaugos, informacijos saugos ir dirbtinio intelekto naudojimo srityse, kurios vis labiau tampa kasdienės veiklos dalimi ir kartu – naujų rizikų šaltiniu.

Kita kryptis – organizacijos brandos stiprinimas. Jei pirmasis etapas buvo procesų ir tvarkų aprašymas, dabar natūraliai ateina metas juos supaprastinti, apjungti, klasifikuoti, kad turimi procesai ir patvirtinti dokumentai būtų aiškūs visiems darbuotojams.

Svarbus yra ir neatitikčių valdymas. Auditų metu akcentuota, kad kiekvieno darbuotojo įsitraukimas, pastebinti, fiksuojant ir siūlant patobulinimus, yra būtina kasdienio procesų gerinimo sąlyga. 2025 metų vidaus auditų radiniai buvo ištaisyti visi, neatitikčių nustatyta.

✓ **Europos Audito Rūmų auditas**

2025 m. lapkričio 12–14 d. Europos Audito Rūmų (EAR) vykdytas Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) už 2024 m. finansinis auditas.

Audito metu taip pat buvo audituojamas ir Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:5000 kontrolinių žemės sklypų erdvinių duomenų rinkinys KŽS_DR5LT bei jo sudarymas.

GIS skyriaus darbuotojai kartu su NMA kolegomis dalyvavo EAR atliktame audite. Audito metu buvo vykstama į patikras vietoje. Jų metu kartu su EAR auditoriais išmatavo atrinktų pareiškėjų deklaruotų laukų atitikimą Kontroliniams žemės sklypams ir įsitikino, kad šiuose sklypuose visi netinkami paramai plotai buvo išskirti teisingai.

EAR vykdytas EŽŪGF finansinis auditas baigtas be pastabų.

✓ **Europos Komisijos palaikomoji misija**

2025 m. lapkričio 25–26 d. Lietuvoje vyko Europos Komisijos palaikomoji misija, skirta integruotos administravimo ir kontrolės sistemos (IAKS) elementų kokybės vertinimui. Susitikime dalyvavo Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato bei Jungtinių tyrimų centro (JTC) ekspertai.

PPIS, kontrolinių žemės sklypų erdvinių duomenų rinkinio (KŽS_DR5LT) ir plotų stebėjimo sistemos kokybės vertinimai yra esminiai užtikrinant sklandų IAKS veikimą. Lietuvoje už PPIS ir KŽS_DR5LT kokybės vertinimą atsakingas ŽŪDC.

Misijos metu JTC atstovai teikė metodines konsultacijas dėl PPIS ir KŽS_DR5LT vertinimo. ŽŪDC GISS darbuotojai pristatė šių sistemų veikimą, kokybės vertinimo procesus, pasidalijo iššūkiais ir gerąja praktika. Taip pat buvo aptarti metodiniai klausimai, susiję su vertinimo atlikimu.

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato ir JTC atstovai informavo apie numatomus 2026 m. kokybės vertinimo pakeitimus.

Palaikomosios misijos yra itin svarbios siekiant užtikrinti tinkamą IAKS elementų kokybės kontrolę.

✓ **Nepriklausomas auditas**

ŽŪDC metinių finansinių ataskaitų už metus, pasibaigusius 2025 m. gruodžio 31 d., auditą atliko nepriklausoma audito įmonė UAB Nexia. Trišalė sutartis dėl 2025–2026 m. metinių finansinių ataskaitų audito atlikimo buvo sudaryta 2026 m. d. Nr. 8P-. Sutartis sudaryta 2025 m. ir 2026 m. metinių finansinių ataskaitų rinkinio, vadovybės ataskaitos audito ir audito rezultatų įforminimo paslaugoms atlikti. Kiekvienais metais už metinių finansinių ataskaitų auditą bus sumokama 7 562,52 Eur. Kitų papildomų paslaugų nepriklausoma audito kompanija įmonei neteikia.

✓ **IT auditas**

2025 m. ŽŪDC įsigijo informacinių išteklių IT saugos audito (pažeidžiamumų įvertinimo ir įsilaužimų testavimo) UAB „KPMG Baltics“ paslaugas. Audito metu testuotose informacinėse sistemose nebuvo nustatyta kritinių pažeidžiamumų, o aptikti vidutinio ir žemo lygio pažeidžiamumai buvo operatyviai pašalinti. Buvo vykdomas rizikos ir atitikties vertinimas, socialinės inžinerijos testavimas.

7. ŽŪDC 2025 M. FINANSINĖ INFORMACIJA

Pagrindinis ŽŪDC finansų valdymo tikslas – racionaliai panaudoti visus turimus finansavimo šaltinius veiklai vykdyti. ŽŪDC finansinių išteklių valdymo sistema apima finansinių išteklių planavimą, jų kontrolę, finansų rizikos vertinimą ir šio proceso tobulinimą.

ŽŪDC veiklą veikia šalies ir tarptautinė ekonominė aplinka. Nacionalinė biudžeto politika lemia valstybės įmonių finansinius išteklius ir investicines galimybes, dėl didelės dalies veiklos finansavimo iš valstybės lėšų.

ŽŪDC veiklą reikšmingai veikia valstybės biudžeto formavimo ir vykdymo sprendimai, nes beveik du trečdaliai įmonės finansuojami viešosiomis (valstybės ir ES) lėšomis, todėl asignavimų dydis tiesiogiai lemia finansinių išteklių prieinamumą ir investicines galimybes, kas turi lemiamą reikšmę informacinių sistemų modernizavimo bei erdvinių duomenų infrastruktūros plėtros projektų apimčiai ir įgyvendinimo tempui. Taip pat ŽŪDC veikla yra susieta su valstybės lūkesčiais dėl pelningos komercinės veiklos – tai reiškia, kad ŽŪDC turi gebėti diversifikuoti pajamas ir užtikrinti ne tik valstybės pavestų funkcijų vykdymą, bet ir tvarią komercinę plėtrą.

Makroekonominės tendencijos – BVP augimo tempai, infliacijos lygis, valstybės viešųjų ir ES fondų investicijų politika bei darbo rinkos situacija – daro reikšmingą įtaką ŽŪDC veiklos planavimui. Lietuvos banko prognozės rodo, kad infliacija turėtų sumažėti iki maždaug 3,5 proc. 2025 m. ir stabilizuotis ties 2,3 proc. 2026–2027 m., tačiau net ir nuosaičius kainų augimas išlieka iššūkiu kaštų planavimui.

Įmonei reikšmingą poveikį sudarys darbo užmokesčio pokyčiai: nuo 2026 m. prognozuojamas apie 15 proc. minimalios mėnesinės algos (MMA) augimas – iki 1 198 eurų. Tokie pokyčiai sudaro struktūrinį spaudimą darbo užmokesčio sąnaudoms, ypač sektoriuose, kur jaučiama kvalifikuotų specialistų trūkumo problema. ŽŪDC veiklos specifika reikalauja aukštos kvalifikacijos IT sistemų inžinierių ir administratorių, programuotojų, duomenų analitikų GIS (geografinių informacinių sistemų) specialistų, kibernetinio saugumo ekspertų ir projektų vadovų, taip pat kvalifikuotų geodezininkų, matininkų bei teritorijų planavimo dokumentų rengėjų. Šių kompetencijų paklausa Lietuvos darbo rinkoje yra itin didelė, todėl konkurencija dėl darbuotojų nuolat auga, o jų pritraukimas ir išlaikymas tampa iššūkiu.

Atsižvelgdama į šiuos iššūkius, Įmonė privalo planuoti personalo kaštus taip, kad galėtų užtikrinti patrauklų ir rinkoje konkurencingą darbo užmokestį, motyvuoti darbuotojus bei išlaikyti aukštos kvalifikacijos specialistus. Investicijos į organizacijos patrauklumą, darbuotojų kompetencijų ugdymą ir procesų automatizavimą yra būtinos tam, kad Įmonė galėtų įgyvendinti valstybės keliamus tikslus ir užtikrinti tvarią bei konkurencingą plėtrą dinamiškoje ekonominėje aplinkoje.

Svarbų vaidmenį ŽŪDC veikloje atlieka ES finansavimo instrumentai – struktūriniai fondai, žemės ūkio ir regioninės plėtros programos. Šie resursai sudaro sąlygas diegti pažangias technologijas, modernizuoti informacines sistemas, didinti duomenų prieinamumą ir užtikrinti integraciją į europines erdvinių duomenų infrastruktūras, taip spartinant skaitmenizaciją ir prisidedant prie šalies konkurencingumo didinimo.

7.1. ŽŪDC veiklos finansavimo šaltiniai

ŽŪDC tęstinė veikla finansuojama trimis šaltiniais: Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis (toliau – Biudžeto lėšos), ES fondų lėšomis (toliau – ES lėšos) ir įmonės komercinėmis lėšomis, kurios gaunamos vykdant įprastinę veiklą: galvijo pasų ir arklinių šeimos gyvūnų tapatybės nustatymo dokumentų išdavimas, melioruotos žemės ir melioracijos įrenginių apskaita, žemėtvarkos darbai, valstybės sienos kartografavimas, valstybinių georeferencinių erdvinių duomenų rinkinių tvarkymas, blankų pardavimai ir kt.

11 lentelė. ŽŪDC 2025 m. veiklos finansavimo struktūra pagal atskirus finansavimo šaltinius, tūkst. Eur

Finansavimo šaltiniai	2025 m.	Dalis biudžete, proc.
ŽŪDC finansavimas, iš viso:	13 865	100%
Biudžeto lėšos	6 613	47,7%
ES lėšos	702	5,1%
Įmonės lėšos	6 550	47,2%

Finansuojant ŽŪDC veiklą 2025 m. didžiausią lėšų dalį sudarė Biudžeto lėšos – 47,7 proc., Įmonės lėšos – 47,2 proc., ES lėšos – 5,1 proc.

7.2. ŽŪDC 2025–2023 m. finansiniai rezultatai

12 lentelė. 2025–2023 metų finansinės būklės ataskaita, tūkst. Eur.

Eil. Nr.	Straipsniai	2025-12-31	2024-12-31	2023-12-31
A.	ILGALAIKIS TURTAS	2 624	8 121	5 661
1.	I. NEMATERIALUSIS IR MATARIALUSIS TURTAS	2 624	8 121	5 661
B.	TRUMPALAIKIS TURTAS	8 513	8 423	7 867
1.	I. ATSARGOS	213	209	158
2.	II. PER VIENUS METUS GAUTINOS SUMOS	788	624	193
3.	III. TRUMPALAIKĖS INVESTICIJOS	4 836	4 836	0
4.	IV. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI	2 676	2 754	7 516
C.	ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ SĄNAUDOS IR SUKAUPTOS PAJAMOS	97	199	27
TURTO IŠ VISO:		11 234	16 743	13 555
D.	NUOSAVAS KAPITALAS	2 634	8 153	2 978
1.	I. ĮMONĖS SAVININKO KAPITALAS	4 878	4 878	4 878
2.	II. PERKAINOJIMO REZERVAS	0	5 354	0
3.	III. REZERVAI	0	0	145
4.	IV. NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	(2 244)	(2 079)	(2 045)
E.	DOTACIJOS	6 732	7 129	8 874
F.	ATIDĖJINIAI	0	0	515
G.	MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ĮSIPAREIGOJIMAI	1 191	725	502
1.	I. ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	0	0	0
2.	II. TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	1 191	725	502
H.	SUKAUPTOS SĄNAUDOS IR ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ PAJAMOS	677	736	686
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO:		11 234	16 743	13 555

ŽŪDC vienas iš pagrindinių tikslų yra siekti valstybei svarbių tikslų įgyvendinimo atliekant specialųjį įpareigojimą ir pelningos veiklos.

13 lentelė. 2025–2023 metų bendrųjų pajamų ataskaita, tūkst. Eur

Eil. Nr.	Straipsniai	2025-12-31	2024-12-31	2023-12-31
1.	Pardavimo pajamos	6 397	5 347	4 814
2.	Pardavimo savikaina	(5 218)	(4 879)	(3 715)
3.	BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	1 179	468	1 099
4.	Bendrosios ir administracinės sąnaudos	(1 163)	(847)	(570)
5.	VEIKLOS PELNAS	16	(379)	529

6.	KITOS VEIKLOS REZULTATAS	1	(1)	(75)
7.	FINANSINĖ IR INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAS	149	201	79
8.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	166	(179)	533
9.	Pelno mokestis	(11)	0	(50)
10.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	155	(179)	483
11.	NORMALIZUOTAS GRYNASIS PELNAS	155	(179)	757

14 lentelė. 2025–2023 metų bendrųjų pajamų ataskaitos vertikali analizė, tūkst. Eur

Eil. Nr.	Straipsniai	2025-12-31	2024-12-31	2023-12-31
1.	Pardavimo pajamos	100%	100%	100%
2.	Pardavimo savikaina	81,57%	91,25%	77,17%
3.	BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	18,43%	8,75%	22,83%
4.	Bendrosios ir administracinės sąnaudos	18,18%	15,84%	11,84%
5.	VEIKLOS PELNAS	0,25%	-7,09%	10,99%
6.	KITOS VEIKLOS REZULTATAS	0,02%	-0,02%	-1,56%
9.	FINANSINĖ IR INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAS	2,33%	3,76%	1,64%
10.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	2,60%	-3,35%	11,07%
11.	Pelno mokestis	0,17%	0,00%	1,04%
12.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	2,42%	-3,35%	10,03%

15 lentelė. 2025–2023 metų pardavimo pajamų pasiskirstymas pagal grupes, tūkst. Eur

Pardavimo pajamų struktūra	2025-12-31		2024-12-31		2023-12-31	
	Suma	% nuo visų pajamų	Suma	% nuo visų pajamų	Suma	% nuo visų pajamų
Iš viso:	6 397	100%	5 347	100%	4 814	100 %
Žemėtvarkos darbai	5 124	80,1%	4 002	74,85%	2 822	58,62%
Melioruotos žemės ir melioracijos įrenginių apskaita	232	3,63%	172	3,2%	149	3,1%
Valstybinės žemės sklypų pardavimų aukcionų organizavimas (valstybės deleguota funkcija) (nevykdoma nuo 2025-04)	0	0	24	0,45%	204	4,24%
Galvijo pasų ir arklinių šeimos gyvūnų tapatybės nustatymo dokumentų išdavimas	587	9,18%	974	18,22%	658	13,67%
Pažymų išdavimas ir duomenų teikimas iš IS	63	0,98%	37	0,7%	36	0,75%
Blankų pardavimai	391	6,11%	0	0	378	7,85%
Kitos suteiktos paslaugos	0	0	138	2,58%	131	2,72%
Valstybės sienos kartografavimas, valstybinių georeferencinių erdvinių duomenų rinkinių tvarkymas (nebevykdoma)	0	0	0	0	436	9,05%

16 lentelė. 2025–2023 metų pardavimo savikainos pasiskirstymas pagal straipsnius, tūkst. Eur

Sąnaudų straipsnis	2025-12-31		2024-12-31		2023-12-31	
	Suma	% nuo visų sąnaudų	Suma	% nuo visų sąnaudų	Suma	% nuo visų sąnaudų
Iš viso:	5 218	100%	4 879	100%	3 715,0	100%
Žaliavos, gamybos atsargos	48,7	0,93%	89,3	1,83%	245,6	6,61%
Darbo užmokestis ir Sodra	3 544,8	67,93%	3 097,6	63,49%	2 465,4	66,36%
Komandiruočių	21,2	0,41%	12,8	0,26%	34,9	0,94%
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	154,4	2,96%	101,2	2,07%	106,5	2,87%
Ryšių paslaugos	18,1	0,35%	12,0	0,25%	6,3	0,17%
Patalpų išlaikymas	130,1	2,49%	74,5	1,52%	81,0	2,18%
Transporto išlaikymas	103,1	1,98%	151,0	3,10%	114,5	3,08%
Prietaisų, įrengimų, programinės įrangos išlaikymas	47,8	0,91%	16,6	0,34%	44,7	1,20%
VĮ Registrų centro paslaugos	134,4	2,58%	112,6	2,31%	108,6	2,92%
Pašto paslaugos	106,7	2,04%	58,1	1,19%	132,4	3,56%
Skelbimai, informaciniai skelbimai	-----	-----	-----	-----	16,9	0,46%
Kvalifikacijos kursai ir pažymėjimai, mokymai, seminarai	5,1	0,10%	-----	-----	9,5	0,26%
Sveikatos patikra ir skiepai prieš erkinį encefalitą	1,0	0,02%	-----	-----	3,4	0,09%
Turto vertinimas (žemės sklypų vertinimas dėl paėmimo visuomenės poreikiams)	8,2	0,16%	-----	-----	1,0	0,03%
Darbų draudimas	-----	-----	-----	-----	2,4	0,07%
Sutarčių administravimo mokestis	-----	-----	-----	-----	3,7	0,1%
Šakų genėjimo ir šakų išvežimo paslaugos (pasienio zona)	-----	-----	-----	-----	1,9	0,05%
Perkraustymo, montavimo paslaugos	-----	-----	-----	-----	1,7	0,05%
Plano ir dokumentų parengimas	-----	-----	-----	-----	1,0	0,03%
Licencijų nuoma	9,9	0,19%	-----	-----		
Banko paslaugos	13,3	0,26%	12,5	0,25	9,3	0,25%
Subranga ir/ar jungtinė veikla	658,1	12,61%	-----	-----	81,1	2,18%
Galvijo, arklio pasų ir kiti pažymų bankai	168,0	3,22%	77,8	1,60	-----	-----
Kibernetinio saugumo stebėjimo paslaugos	11,7	0,22%	-----	-----	-----	-----
****Atidėjiniai darbuotojų premijoms už gerus 2023 m. metinius finansinius rezultatus	-----	-----	-----	-----	241,2	6,49%
Kitos sąnaudos	33,4	0,64%	1063,0	21,79	2,0	0,05%

17 lentelė. 2025 m. įsigytas ilgalaikis turtas, tūkst. Eur

Eil. Nr.	ILGALAIKIO TURTO PAVADINIMAS	2025 m.
		Suma, Eur
	Ilgalaikis turtas įsigytas iš biudžeto ir komercinių lėšų	207 759
1.	Nematerialusis turtas, licencijos (biudžeto lėšos)	43 699
2.	Materialusis turtas:	164 060
2.1.	Kompiuterinė įranga (biudžeto lėšos)	73 718
2.2.	Kompiuterinė įranga (komercinės lėšos)	7 250
2.3.	Kitas materialusis turtas (biudžeto lėšos)	8 947
2.4.	Žemės matavimo prietaisai ir kitas turtas (komercinės lėšos)	74 144

Iš viso biudžeto lėšomis per 2025 m. įsigyta ilgalaikio turto už 126 364 eurus, iš komercinių lėšų įsigyta už 81 395 eurus.

7.3. Finansinė rizika ir jos valdymas

ŽŪDC, siekdamas užtikrinti disponuojamų lėšų likvidumą bei sumažinti finansinę riziką, naudojami trijų, aukštą ilgalaikio skolinimosi kredito reitingą turinčių bankų paslaugomis: AB Luminor Bank, AB SEB banku ir AB Swedbank. Rizikos valdomos planuojant biudžetą, diversifikuojant finansavimo šaltinius ir reguliariai atliekant išlaidų analizę.

7.4. ŽŪDC ūkinės-finansinės veiklos rodikliai

Sėkmingas finansinių rodiklių pasiekimas daugiausia priklauso nuo veikloje patiriamų sąnaudų valdymo, todėl didelis dėmesys skiriamas sąnaudų efektyvinimui, racionaliam planavimui ir kontrolei.

18 lentelė. ŽŪDC ūkinės-finansinės veiklos rodikliai 2025–2023 m.

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	2025 m.	2024 m.	2023 m.
Pelningumo rodikliai				
1.	Bendrasis pelningumas ((gross margin) = Bendrasis pelnas / Pardavimo pajamos)	18,43%	8,75%	22,83%
2.	Veiklos pelningumas (operating margin) = Veiklos pelnas / Pardavimo pajamos	0,25%	-7,09%	10,99%
3.	Grynasis pelningumas (net margin) = Grynasis pelnas / Pardavimo pajamos	2,42%	-3,35%	10,03%
4.	EBIT pelningumas (EBIT margin) proc. EBIT pelningumas (EBIT margin) = Grynasis pelnas + palūkanų sąnaudos + pelno mokesčiai / Pardavimų pajamos	2,60%	-3,35%	11,07%
5.	EBITDA pelningumas (EBITDA margin) = Grynasis pelnas + palūkanų sąnaudos + pelno mokesčiai + nusidėvėjimas ir amortizacija / Pardavimų pajamos	5,0%	-1,46%	13,75%
6.	Turto grąža (Return on assets arba ROA) = Grynasis pelnas / Turtas	1,38%	-1,07%	3,56%
7.	Nuosavo kapitalo grąža proc.*	4,39%	-1,73%	11,46%
Likvidumo rodikliai				
1.	Bendrasis padengimo koeficientas (Current ratio) = Trumpalaikis turtas/trumpalaikiai įsipareigojimai	7,15%	11,62%	15,67
2.	Skubaus padengimo koeficientas (Quick ratio) = (trumpalaikis turtas-atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai	6,97%	11,33%	15,36
3.	Pinigų padengimo koeficientas (Cash ratio) = pinigai/trumpalaikiai įsipareigojimai	2,25%	3,80%	14,97
Efektyvumo rodikliai				
1.	Turto apyvartumas = Pardavimų pajamos/vidutinė turto vertė periodo metu	45,73%	35,30%	35,02%
2.	Ilgalaikio turto apyvartumas = Pardavimų pajamos/vidutinė ilgalaikio turto vertė periodo metu	119,10%	77,60%	78,10%

*Nuosavo kapitalo grąža apskaičiuojama ataskaitinių finansinių metų grynąjį pelną (nuostolius) dalijant iš nuosavo kapitalo laikotarpio pradžioje ir pabaigoje vidurkio. Skaičiuojant nuosavo kapitalo grąžą, ataskaitinių finansinių metų grynasis pelnas padidinamas (gryniesi nuostoliai sumažinami) mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise, nustatyto Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise įstatyme, suma, sumažinant apskaičiuoto pelno mokesčio, nustatyto Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme, suma. Valstybės įmonė žemės ūkio duomenų centras 2023 m. mokesčių už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise sumokėjo tik už 11 mėn. laikotarpį - 89 466 Eur. Sumą (naujai įregistruota įmonė 2023-01-03). Mokestis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise 2024 m. ir 2025 m. sudarė 97 578 Eur sumą. Pelno mokesčiai 2024 m. - 15 procentų, pelno mokesčiai 2025 m. - 16 procentų.

ŽŪDC likvidumo rodikliai yra aukšti, bet įmonė yra saugi ir neturėtų susidurti su trumpalaikio likvidumo problemomis. Patenkinamą pelningumą lemia aukšta pardavimo savikaina, o pardavimo kaina mažina didelę konkurenciją rinkoje dėl naujų konkurentų atsiradimo rinkoje.

8. RIZIKOS VEIKSNIAI IR JŲ VALDYMAS

ŽŪDC veiklai įtaką daro įvairūs vidiniai ir išoriniai veiksniai, galintys sukelti rizikas, kurios gali apsunkinti Įmonės tikslų pasiekimą. Rizikų valdymas yra neatsiejama ŽŪDC veiklos dalis, užtikrinanti organizacijos atsparumą neigiamam poveikiui ir veiklos tęstinumą. Efektyvus rizikų valdymas grindžiamas nuosekliu procesu, apimančiu rizikų nustatymą, įvertinimą, rizikos tolerancijos ribų apibrėžimą, jų valdymo priemonių planavimą ir įgyvendinimą bei nuolatinę stebėseną.

Įmonės vadovas yra patvirtinęs vidaus dokumentus reglamentuojančius rizikų nustatymą, vertinimą ir valdymą. Siekiant didinti rizikos valdymo brandą, Įmonėje įsteigtas padalinys, atsakingas už veiklos atsparumą ir rizikų valdymą.

ŽŪDC nustatyti ***rizikų valdymo tikslai***:

- Laiku identifikuoti galimus pavojus;
- Vertinti rizikos pasireiškimo tikimybę ir poveikį;
- Numatyti rizikų valdymo priemones;
- Nuolatinė stebėseną ir reagavimas į pokyčius;
- Laiku informuota valdyba ir Ministeriją.

Siekama laiku nustatyti galimus rizikos šaltinius ir veiksnius, kurie gali turėti įtakos ŽŪDC veiklai, jos tikslų įgyvendinimui. Ankstyvas rizikų identifikavimas leidžia imtis prevencinių priemonių ir išvengti veiklos sutrikimų. Siekiant nustatyti prioritetines valdymo sritis ir efektyviau paskirstyti išteklius - vertino rizikų pasireiškimo tikimybę ir galimą jų poveikį Įmonės finansiniams, veiklos, reputacijos bei teisiniams aspektams. Įvertinus rizikas, nustačius rizikos lygį nustatomi rizikų valdymo veiksmai rizikos sumažinimui, įtraukiant prevencines ir korekcines priemones. Veiklos tęstinumo užtikrinimui rizikų dinamika vertinama nuolat, rizikos rodikliai analizuojami periodiškai. Efektyvaus valdymo užtikrinimui svarbu apie rizikos rodiklių pokyčius, nustatytas grėsmes laiku informuoti valdybą ir Ministeriją, tai leidžia laiku priimti sprendimus.

Įmonė išskyrė pagrindines ***rizikos valdymo sritis***:

Veiklos (operacinė) rizika

Susijusi su kasdienės veiklos sutrikimais, kuriuos gali sukelti procesų neefektyvumas, technologiniai trikdžiai, IT sistemų klaidos ar infrastruktūros pažeidimai. Šiai sričiai priskiriama technologinės skolos, kibernetinio saugumo pažeidžiamumų bei korupcijos ir sukčiavimo rizika. Rizikos mažinamos nuolat tobulinant vidinius procesus bei užtikrinant duomenų saugumą.

Finansinė rizika

Kyla dėl išlaidų didėjimo, infliacijos, kainų svyravimų ar valstybės finansavimo pokyčių. Gali paveikti ŽŪDC galimybes vykdyti pavestas funkcijas ir užtikrinti ilgalaikį finansinį stabilumą. Rizikos valdomos planuojant biudžetą, diversifikuojant finansavimo šaltinius ir reguliariai atliekant išlaidų analizę.

Reguliacinė ir teisinė rizika

Atsiranda dėl teisės aktų pokyčių, naujų ES ar nacionalinių reikalavimų įgyvendinimo, paslaugų įkainių tvirtinimo vėlavimo ar teisinio aiškumo stokos. Rizika ypač aktuali dėl ŽŪDC priklausomybės nuo valstybės sprendimų registrų IS, kadastrų ir kitų valstybės IS valdymo srityse. Valdymui svarbu užtikrinti nuolatinį teisinės aplinkos stebėjimą, adaptacijos planavimą ir glaudų bendradarbiavimą su Ministerija.

Žmogiškųjų išteklių rizika	<p>Susijusi su kvalifikuotų specialistų trūkumu, kompetencijų neatitikimu ir darbuotojų kaitos iššūkiais. Didžiausia rizika kyla IT, informacijos saugos, duomenų analizės, geodezijos ir žemėtvarkos srityse, kur darbo rinka itin konkurencinga. Rizikos mažinamos kuriant patrauklią darbo aplinką, užtikrinant konkurencingą atlygį, karjeros galimybes ir tikslingą kompetencijų ugdymą.</p>
Rinkos ir konkurencinė rizika	<p>Atsiranda dėl konkurencijos augimo komercinių paslaugų srityje, rinkos prisotinimo ar klientų poreikių pokyčių. Rizikos mažinamos kuriant inovatyvius produktus, diversifikuojant paslaugas, stiprinant ryšius su klientais ir didinant paslaugų kokybę bei vertę.</p>
Kibernetinio saugumo rizika	<p>Susijusi su didėjančiu kibernetinių atakų pavojumi, duomenų praradimo ar paslaugų sutrikimų grėsme. Rizikos šaltiniai – priešišku valstybių organizuotos atakos ir naujų technologijų (pvz., dirbtinio intelekto) panaudojimas rengiant kibernetines atakas. ŽŪDC įgyvendina informacijos saugumo vadybos sistemą pagal ISO 27001 standartą, vykdo darbuotojų mokymus pagal NKSC gaires ir nuolat stiprina IT saugumo infrastruktūrą.</p>
Technologinių pokyčių ir inovacijų rizika Tikimybė: Vidutinė	<p>Kyla dėl spartaus technologijų senėjimo ar naujų sprendimų integravimo sudėtingumo. Rizika ypač aktuali ŽŪDC, kuri administruoja valstybės IS. Siekiant išvengti technologinės atskirties, būtina planuoti IT atnaujinimus, stebėti rinkos tendencijas ir užtikrinti inovacijų tvarų įgyvendinimą.</p>

Kiekvienai šių sričių rizikai yra numatyti konkretūs valdymo veiksmai ir prevencinės priemonės.

Rizikų valdymas organizuojamas vadovaujantis patvirtinta Rizikų valdymo metodika ir generalinio direktoriaus įsakymu sudarytos Rizikų valdymo darbo grupės veikla. Šie vidiniai dokumentai nustato rizikų valdymo tvarką, atsakomybes ir koordinavimo principus, taip užtikrindami sistemingą ir nuoseklų rizikos valdymo procesą. Rizikos valdymo procesas apima šiuos **pagrindinius žingsnius**:

Rizikos identifikavimas	<p>Periodiškai atliekama ŽŪDC veiklos, procesų ir aplinkos analizė siekiant nustatyti rizikos veiksnius, galinčius turėti įtakos strateginių ir operacinių tikslų įgyvendinimui. Rizikos identifikuojamos remiantis vidaus auditu, incidentų analizės, veiklos rezultatų ir išorinių veiksnių vertinimais. Nustatytos rizikos registruojamos ŽŪDC rizikų registre.</p>
Rizikų vertinimas ir prioritetų nustatymas	<p>Identifikuotos rizikos vertinamos pagal jų pasireiškimo tikimybę ir galimą poveikį veiklai, finansams, reputacijai ir informacijos saugumui. Vertinimo metu nustatomas rizikos lygis, atliekama jų klasifikacija pagal reikšmingumą ir nustatomi valdymo prioritetai. Rizikų sąrašas periodiškai peržiūrimas ir atnaujinamas, o reikšmingų pokyčių atveju – teikiamas valdybai ir Ministerijai.</p>

Rizikos valdymo priemonių planavimas ir įgyvendinimas

Atsižvelgiant į nustatytą rizikos lygį parengiami veiksmo planai, numatantys konkrečias priemones rizikos mažinimui, išvengimui, perleidimui ar poveikio sušvelninimui. Rizikos valdymo priemonės derinamos su valdyba ir Ministerija, integruojamos į veiklos planus bei susiejamos su atsakingais padaliniais ir numatytais ištekliais. Kiekvienai reikšmingai rizikai numatomi prevenciniai ir reagavimo veiksmai.

Rizikos stebėseną, analizę ir ataskaitas

Rizikų būklė ir pagrindiniai rizikos rodikliai (PRR / KRI) stebimi nuolat. Atliekama periodinė analizė, leidžianti laiku pastebėti rizikos padidėjimą ar mažėjimą, vertinamos tendencijos ir jų poveikis organizacijos tikslams. Apie reikšmingus rizikos pokyčius ar išaugusias grėsmes nedelsiant informuojama ŽŪDC vadovybė, valdyba ir Žemės ūkio ministerija. Rizikos valdymo rezultatai apibendrinami metinėse veiklos ir tvarumo ataskaitose, o priemonės atnaujinamos atsižvelgiant į atliktos analizės išvadas.

Šis rizikos valdymo modelis užtikrino nepertraukiamą rizikos stebėseną ir prevencinius veiksmus, kurie padėjo ŽŪDC išlikti atspariai pokyčiams ir užtikrinti veiklą.

9. ADMINISTRACINĖ IR TECHNOLOGINĖ ŽŪDC KONTROLĖS IR STEBĖJIMO SISTEMA

ŽŪDC veikla vykdoma keliuose teritoriniuose padaliniuose Lietuvoje - Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus, Utenos, Skuodo ir Anykščių miestus.

Juose įdiegtos fizinės saugos priemonės, atitinkančios nustatytus saugumo reikalavimus ir rizikos vertinimo rezultatus:

- patekimas į patalpas ribojamas naudojant elektroninę įeigos kontrolės sistemą (lustinės kortelės);
- įrengtos apsaugos ir gaisro aptikimo sistemos;
- Vilniaus padalinyje (Vincu Kudirkos g. 18-1) dėl asmenų ir turto apsaugos yra vykdomas nuolatinis teritorijos perimetro vaizdo stebėjimas, veikia 10 realiuoju laiku filmuojančių kamerų.

Įdiegtos priemonės sudaro sąlygas užtikrinti infrastruktūros patikimumą, operatyvų incidentų nustatymą ir savalaikį reagavimą į galimus sutrikimus.

10. DARBUOTOJAI

10.1. ŽŪDC darbuotojų valdymo politika ir priemonės

Užtikrinant aukštos kokybės paslaugų ŽŪDC teikimą, itin svarbus veiksnys yra žmogiškųjų išteklių valdymas. ŽŪDC darbuotojų kompetencija, nuolatinis profesinis tobulėjimas ir efektyvus komandinis darbas leido ne tik patenkinti klientų poreikius, bet ir kurti inovatyvius sprendimus, kurie didino ŽŪDC konkurencingumą rinkoje.

2025 m. ŽŪDC stiprino žmogiškųjų išteklių valdymą orientuodamasi į darbuotojų kompetencijų ugdymą, motyvacijos didinimą, rizikų valdymą, darbo sąlygų gerinimą, organizacinės kultūros diegimą.

Siekiant užtikrinti įmonės veiklos tęstinumą, rizikų valdymą ir efektyvų įmonės funkcionavimą 2025 m. nustatytos kritinės pareigybės ir parengtas jų pakaitumo užtikrinimo planas. Įkurtos naujos pareigybės – tvarumo specialisto bei darbuotojų saugos, sveikatos ir aplinkosaugos specialisto – stiprinant organizacijos atsparumą ir atitiktį tvarumo bei saugos reikalavimams. Nuolat atliekama darbuotojų kaitos stebėseną, vykdomi darbo santykius

nutraukusių darbuotojų išėjimo (ang. *exit*) pokalbiai, tai leidžia suprasti darbuotojų judėjimo tendencijas, identifikuoti problemas ir priimti pagrįstus sprendimus dėl žmogiškųjų išteklių valdymo.

Laikotarpiu nuo 2025 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d. į darbą priimta 60 darbuotojų, atleisti 67 darbuotojai, iš jų 46 darbo santykius nutraukė savo noru. Vidutinis darbuotojų skaičius 2025 m. siekė 333. Bendra darbuotojų kaita sudarė 20 proc., savanoriška darbuotojų kaita – 13,8 proc., todėl darbuotojų išlaikymo ir kompetencijų tęstinumo klausimai išlieka svarbia žmogiškųjų išteklių valdymo sritimi.

Siekiant standartizuoti žmogiškųjų išteklių valdymo procesus, sumažinti administracinę naštą bei užtikrinti sklandesnį personalo valdymą 2025 m. automatizuotas atostogų prašymų procesas, parengtas komandiruočių tvarkos aprašas, parengtas darbuotojų adaptacijos proceso projektas. Siekiant užtikrinti saugią darbo aplinką įmonėje 2025 m. patvirtinta smurto ir priekabiavimo darbe prevencijos politika, nušalinimo nuo darbo dėl neblaivumo (girtumo) ar apsvaigimo nuo psichiką veikiančių medžiagų tvarka, parengti kiti darbuotojų saugą ir sveikatą reglamentuojantys vidaus teisės aktai.

Skatinant darbuotojų kompetencijų ugdymą 2025 m. parengtas metinis darbuotojų mokymų (išorinių ir vidinių) planas, atsižvelgiant į struktūrinių padalinių poreikius bei įmonės finansines galimybes, organizuoti įvairūs mokymai darbuotojų kompetencijų ugdymui: kelta darbuotojų kvalifikacija ISO ir kibernetinio saugumo temomis, aplinkosaugos valdymo, informacinių sistemų valdymo, dokumentų valdymo temomis, taip pat smurto prevencijos ir kitomis temomis. Taip pat siekiant tobulinti darbuotojų profesinius įgūdžius ir žinias, sudarytos galimybės vidiniams mokymams ir patirties dalijimuisi tarp darbuotojų per vidinę įmonės žinių dalijimosi platformą.

2025 m. baigti efektyvaus vadovavimo mokymai vadovams. Daugiau kaip pusę įmonės darbuotojų dalyvavo įvairiuose mokymuose (171 darbuotojas dalyvavo mokymuose, vidutinis darbuotojų skaičius 2025 m. - 333).

✓ **ŽŪDC pareigybių vertinimas**

Siekiant įvertinti įmonės pareigybių vertę, nustatyti teisingą atlygį ir užtikrinti skaidrų personalo valdymą 2025 m. atliktas ŽŪDC pareigybių vertinimas taikant tarptautinę *Hay* metodologiją, nustatyti pareigybių lygiai, pareigybių lygiams nustatyti atlygio rėžiai remiantis aktualiais rinkos atlygio duomenimis. Atliktas metinis darbuotojų veiklos vertinimas nustatant darbuotojams kintamąją darbo užmokesčio dalį už darbuotojams nustatytą individualių rodiklių pasiekimą

✓ **Darbuotojų įsitraukimas ir gerovė**

Siekiant užtikrinti optimalų fizinių darbo vietų poreikį, suteikti lanksčias darbo sąlygas darbuotojams, dalis įmonės darbuotojų 2025 m. dirbo nuotoliniu arba mišriuoju būdu. Taip pat siekiant užtikrinti lankstumą ir darbo bei asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, darbuotojams sudarytos galimybės dirbti nuotoliniu būdu tiek Lietuvoje, tiek užsienyje.

ŽŪDC buvo diegiamos ir kitos darbuotojų motyvavimo, skatinimo ir kompetencijų tobulinimo priemonės, siekiant didinti įsitraukimą, pasitenkinimą darbu ir nuolatinį profesinį augimą. Darbuotojų motyvavimas ir įsitraukimas nuolat stebimi per vidinius tyrimus.

2025 m. ŽŪDC nuosekliai stiprino vidinę komunikaciją ir organizacinę kultūrą, plėtodamas intranetą, savaitinį naujienlaiškį „ŽŪDC savaitės pulsas“ ir „*Microsoft Teams*“ aplinkoje veikiančią žinių dalijimosi platformą. Intranete vidutiniškai per mėnesį skelbta apie 20 įrašų, o vieną naujieną vidutiniškai perskaitydavo apie 100 darbuotojų. Žinių dalijimosi platformoje kas mėnesį organizuoti vidiniai pranešimai ir teminiai susitikimai, suburdavę daugiau kaip 100 darbuotojų. Ataskaitiniu laikotarpiu taip pat organizuotos darbuotojų įsitraukimą ir bendruomeniškumą stiprinančios iniciatyvos, tarp jų – dalyvavimas „*Walk15*“ Ėjimo iššūkyje, į kurį įsitraukė 87 darbuotojai, Pyragų diena ir kiti vidiniai renginiai. Metų

pabaigoje pradėta įgyvendinti ir „Naujoko dienos“ iniciatyva. Tai prisidėjo prie geresnio informacijos prieinamumo, bendradarbiavimo ir organizacinės kultūros stiprinimo.

Siekiant darbuotojus motyvuoti bei paskatinti, 2025 m. suteiktos papildomas naudos darbuotojams: suteikta galimybė pasinaudoti MELP skaitmenine nuolaidų platforma leidžiančia darbuotojams pasinaudoti nuolaidomis įvairiose paslaugų ir prekių teikimo vietose. Taip pat darbuotojai turėjo galimybę pasinaudoti viena papildomai apmokama diena, t. y. sveikatinimo diena. Šia galimybe pasinaudojo 84 proc. įmonės darbuotojų (279 darbuotojai iš 333). Siekiant skatinti didesnę darbo stažą įmonėje turinčius darbuotojus 2025 m. buvo mokamos lojalumo išmokos darbuotojams už atitinkamai išdirbtus metus įmonėje (atitinkamai 5, 10, 15, 20, 25 darbo metus įmonėje ir t.t.). Lojalumo išmokas 2025 m. gavo 33 įmonės darbuotojai. Taip pat numatyta vienkartinė finansinė parama bei papildomos atostogų dienos darbuotojo ar jo šeimos nario mirties atveju.

ŽŪDC darbuotojai buvo apdrausti nuo nelaimingų atsitikimų. 2025 m. buvo fiksuota 17 nelaimingų įvykių, darbuotojams išmokėta išmokų suma sudarė apie 4 150 Eur.

Užtikrinant socialinį dialogą tarp darbuotojų ir darbdavio įmonėje veikia darbo taryba, kuri atstovauja darbuotojų interesams svarstant darbo sąlygų, darbo užmokesčio bei kitus su darbo aplinka susijusius klausimus. Bendradarbiavimas su darbo taryba padeda efektyviau spręsti kylančius klausimus, stiprina abipusį pasitikėjimą ir prisideda prie tvarios, darbuotojus įtraukiančios organizacijos kūrimo.

Skatinant atvirą komunikaciją, socialinį dialogą ir pasitikėjimu grįstą bendradarbiavimą, stiprinama organizacinė kultūra, orientuota į darbuotojų gerovę, profesinį augimą ir tvarų veiklos tobulėjimą. Tokiu būdu ŽŪDC kuria modernią, įtraukią ir vertybėmis grįstą darbo aplinką, kuri užtikrina tiek darbuotojų pasitenkinimą, tiek efektyvų viešojo sektoriaus tikslų įgyvendinimą.

10.2. Darbo užmokestis

ŽŪDC personalo valdymo proceso organizavimą reglamentuoja ŽŪDC personalo valdymą reglamentuojantys dokumentai.

19 lentelė. ŽŪDC darbo užmokesčio fondas 2025–2023 m., tūkst. Eur

Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis (Eurais)			
Darbuotojai	2025 m.	2024 m.	2023 m.
Bendras (visi darbuotojai)	2 534	2 304	2 003
Departamentų direktoriai	7 209	6 433	4 222
Skyrių vadovai	4 725	4 323	3 324
Kiti darbuotojai	2 449	2 217	1 898
Pagalbinis personalas	1 418	1 095	983

ŽŪDC generalinio direktoriaus, kaip valstybės valdomų įmonių vadovų, darbo užmokestis nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarimu Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“. Pareiginės algos koeficiento dydį ir kintamosios dalies už veiklos rodiklių įgyvendinimą dydį, nustato įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija.

11. TVARUMAS IR ATSAKINGA VEIKLA

ŽŪDC veiklą, susijusią su valstybės informacinių sistemų ir duomenų valdymu, žemės tvarkymo, geodezijos, melioracijos ir kitų su teritorijų bei žemės ūkio informacija

susijusių duomenų administravimu, grindžia darnaus vystymosi principais, siekdamas suderinti ekonominius, socialinius ir aplinkosauginius tikslus bei kurti ilgalaikę vertę visuomenei. Tvarumas Įmonėje suprantamas kaip atsakingas išteklių naudojimas, skaidri valdysena, darbuotojų gerovės užtikrinimas, saugi darbo aplinka ir nuoseklus aplinkos poveikio mažinimas.

Šie principai integruojami į kasdienę veiklą, strateginį planavimą ir sprendimų priėmimą. Įmonės veiklos strategijoje numatyti pagrindiniai prioritetai apima informacinių sistemų valdymo stiprinimą, skaitmenizacijos plėtrą, veiklos efektyvumo didinimą, atsparumo stiprinimą bei atsakingą išteklių naudojimą. Tvarumo principų integravimas į strateginį planavimą sudaro pagrindą nuosekliam ir atsakingam organizacijos vystymui ateityje.

✓ **Dvejopo reikšmingumo vertinimas**

2025 metais Įmonė pradėjo dvejopo reikšmingumo vertinimo procesą, kurio metu identifikuojamos svarbiausios aplinkosaugos, socialinės atsakomybės ir valdysenos (ESG) temos, turinčios reikšmingiausią poveikį organizacijos veiklai ir suinteresuotosioms šalims.

Dvejopo reikšmingumo vertinimo rezultatai susistemunami į reikšmingumo matricą, kuri leidžia vizualiai įvertinti tvarumo temų svarbą tiek organizacijos veiklai, tiek jų poveikį aplinkai ir visuomenei.

Vertinimo rezultatai rodo, kad Įmonėje jau ryškėja aiškios prioritetinės kryptys. Didžiausią reikšmingumą organizacijai turi valdysenos ir veiklos patikimumo sritys – skaidri valdysena, duomenų ir informacinių sistemų valdymas, rizikų valdymas bei korupcijos prevencija. Šios sritys yra tiesiogiai susijusios su organizacijos funkcijomis, reputacija ir visuomenės pasitikėjimu.

Taip pat aukštą reikšmingumą turi socialinės sritys – darbuotojų gerovė ir saugi darbo aplinka, kurios daro tiesioginę įtaką organizacijos veiklos kokybei, efektyvumui ir ilgalaikiam stabilumui.

Aplinkosaugos sritys, tokios kaip energijos vartojimo efektyvumo didinimas ir atsakingas išteklių valdymas, vertinamos kaip reikšmingos, tačiau jų poveikis organizacijos veiklai yra labiau netiesioginis ir susijęs su veiklos efektyvumu bei sąnaudų optimizavimu.

Šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų mažinimas šiuo etapu vertinamas kaip mažesnio reikšmingumo kryptis, atsižvelgiant į Įmonės veiklos pobūdį, tačiau išlieka svarbus ilgalaikės tvarumo strategijos kontekste.

Apibendrinant, galima teigti, kad Įmonėje formuojasi aiški tvarumo prioritetų struktūra, kurioje didžiausias dėmesys skiriamas valdysenai, veiklos patikimumui ir darbuotojų gerovei, o aplinkosaugos sritys integruojamos kaip svarbi, tačiau pagal veiklos pobūdį mažesnės tiesioginės įtakos kryptis.

Tolimesniu etapu planuojama parengti tvarumo strategiją ir veiksmų planą, kuriame bus nustatyti konkretūs tikslai, pažangos vertinimo rodikliai ir priemonės.

✓ **Geroji valdysena**

ŽŪDC siekia užtikrinti aukščiausius gerosios valdysenos standartus, vadovaudamasi Valdymo koordinavimo centro (VKC) rekomendacijomis, orientuodamasi į aukščiausią – A lygio – valdysenos vertinimą bei taikydama Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) principus. Šie principai laikomi tarptautiniu standartu ir padeda užtikrinti skaidrų, efektyvų ir atsakingą organizacijos valdymą.

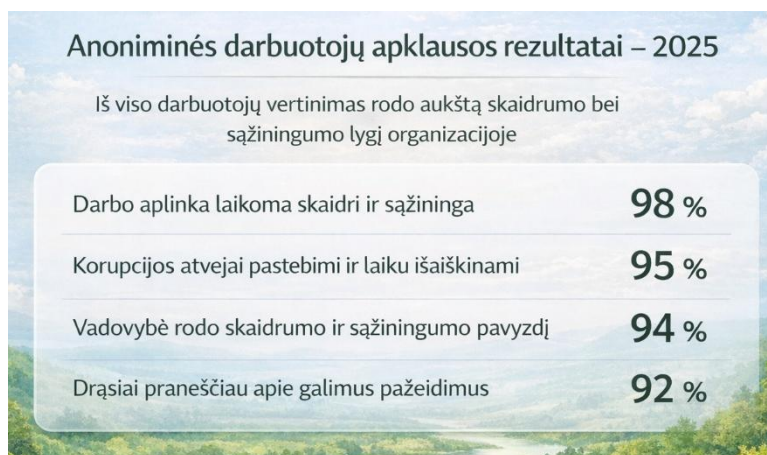
Geroji valdysena organizacijoje suprantama kaip nuosekli ir aiškiai apibrėžta procesų, atsakomybių ir sprendimų priėmimo sistema, kuri užtikrina skaidrumą, atskaitomybę ir ilgalaikės vertės kūrimą. Praktikoje ji įgyvendinama per vidaus teisės aktų sistemą, veiklos procesų kontrolę ir skaidrų sprendimų priėmimą. Tokia sistema leidžia aiškiai apibrėžti atsakomybes, užtikrinti veiklos nuoseklumą ir efektyviai valdyti organizacijos veiklą.

Įmonės finansinį patikimumą ir veiklos stabilumą papildomai patvirtina suteiktas įvertinimas „Stipriausi Lietuvoje“. Šis įvertinimas rodo aukštą organizacijos finansinę drausmę, atsakingą veiklos vykdymą ir patikimą įsipareigojimų vykdymą, taip stiprinant pasitikėjimą organizacija tiek tarp partnerių, tiek visuomenėje.

Nuosekliai stiprindama valdysenos praktiką, Įmonė siekia didinti veiklos efektyvumą, stiprinti institucinį atsparumą ir užtikrinti, kad jos veikla būtų vykdoma laikantis aukščiausių skaidrumo, atsakomybės ir profesionalumo standartų.

✓ **Skaidrumas, rizikų valdymas ir korupcijos prevencija**

Įmonės veikla grindžiama skaidrumo, atsakomybės ir sąžiningumo principais. Visa teisės aktuose numatyta informacija skelbiama viešai, užtikrinant jos prieinamumą visuomenei.

Viešieji pirkimai vykdomi laikantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo, užtikrinant sąžiningą konkurenciją ir racionalų lėšų naudojimą.

Organizacijoje veikia rizikų identifikavimo ir valdymo darbo grupė, kuri sistemingai analizuoja veiklos procesus, vertina finansines, veiklos ir reputacines rizikas bei teikia rekomendacijas jų mažinimui.

26 pav. 2025 m. Anoniminės darbuotojų apklausos rezultatai

2025 metais Įmonės atsparumo **korupcijai lygis (AKL) siekė 0,9**, kas rodo aukštą organizacijos atsparumą korupcijos rizikoms. Taip pat 2025 m. identifikuotos pagrindinės korupcijos rizikos sritys, atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės (KPT) vertinimas, kurio metu analizuojami organizacijos procesai, vertinamos galimos rizikos ir nustatomos prevencinės priemonės.

✓ **Socialinė atsakomybė ir darbuotojų gerovė**

Įmonė siekia kurti saugią, motyvuojančią ir profesinį tobulėjimą skatinančią darbo aplinką. Socialinė atsakomybė grindžiama darbuotojų gerovės, sveikatos, lygių galimybių ir saugios darbo aplinkos principais.

Sveikata ir sauga

Įmonė sistemingai užtikrina darbuotojų saugą ir sveikatą, įgyvendindama kompleksines prevencines priemones, skirtas darbuotojų darbingumui, sveikatai ir gyvybei apsaugoti darbo aplinkoje. Šios priemonės apima darbuotojų saugos mokymus, nuolatinį darbo vietų rizikų vertinimą, prevencinių saugos priemonių taikymą bei darbuotojų draudimą nuo nelaimingų atsitikimų. Tokia praktika atitinka bendrą principą, kad darbuotojų sauga ir sveikata yra visuma prevencinių veiksmų, skirtų profesinei rizikai mažinti ir saugioms darbo sąlygoms užtikrinti.

Be to, Įmonėje didelis dėmesys skiriamas darbuotojų sveikatos stiprinimui ir prevencijai. Darbuotojams sudaromos galimybės dalyvauti periodinėse sveikatos patikrose, skiepavimo iniciatyvose bei įvairiose psichologinės gerovės stiprinimo veiklose. Tokiu būdu siekiama ne tik užtikrinti saugią darbo aplinką, bet ir prisidėti prie darbuotojų fizinės bei emocinės gerovės, kuri yra svarbi ilgalaikio organizacijos veiklos efektyvumo sąlyga.

Lygių galimybių užtikrinimas

Įmonė siekia užtikrinti pagarbą kiekvienam darbuotojui ir kurti įtraukią, saugią darbo aplinką, kurioje būtų užtikrinamos lygios galimybės visiems darbuotojams. Organizacijoje taikomos lygių galimybių politikos, skirtos užtikrinti nediskriminavimą ir sąžiningą darbuotojų vertinimą nepriklausomai nuo asmens savybių.

Taip pat įgyvendinamos smurto ir priekabiavimo prevencijos priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią netinkamam elgesiui darbo aplinkoje ir stiprinti pagarbios organizacinės kultūros principus. Darbuotojams sudarytos sąlygos naudotis saugiais ir konfidencialiais pranešimo mechanizmais, leidžiančiais atsakingai ir be baimės informuoti apie galimus pažeidimus.

Šios priemonės padeda kurti pasitikėjimu grįstą organizacinę aplinką, stiprina darbuotojų saugumo jausmą ir prisideda prie tvarios organizacijos kultūros formavimo.

27 pav. 2025 m. Įmonės rodikliai

Darbuotojų įsitraukimas ir vidinė kultūra

Siekiant stiprinti darbuotojų įsitraukimą, organizacijoje skatinamas atviras dialogas, reguliariai atliekamos darbuotojų apklausos ir organizuojamos diskusijos.

2025 metais pradėtas kurti vidinis intraneto sprendimas, skirtas tvarumo ir socialinės atsakomybės iniciatyvų koordinavimui. Ši platforma skirta darbuotojų idėjų generavimui, savanorystės veiklų registravimui, vidinei komunikacijai ir diskusijoms, organizacijos kultūros stiprinimui.

Tokie sprendimai laikomi viena iš modernių organizacijų praktikos krypčių, nes intraneto portalai padeda centralizuoti informaciją, stiprina darbuotojų įsitraukimą ir gerina vidinę komunikaciją.

Aplinkosauga: nuo duomenų surinkimo prie valdomo poveikio mažinimo

Aplinkosaugos srityje 2025 metais svarbiausias uždavinys buvo pradėti sistemingai vertinti faktinį Įmonės poveikį aplinkai. Įmonė siekia didinti energijos vartojimo efektyvumą, racionaliau naudoti išteklius ir planuoti priemones, kurios mažintų poveikį aplinkai ilgesniu laikotarpiu. Šiam tikslui pasiekti numatytos tokios priemonės kaip energijos

vartojimo auditai, trumpalaikių ir ilgalaikių energijos efektyvumo didinimo planų rengimas, infrastruktūros eksploatavimo optimizavimas ir technologinių sprendimų paieška. 2025 metais svarbiausia buvo ne tiek jau pasiektas energijos sumažėjimas, kiek tai, kad pradėtas

kurti pagrindas duomenimis grįstiems sprendimams, kurie leis ateityje nustatyti tikruosius mažinimo tikslus ir matuoti pažangą.

2025 metais taip pat pirmą kartą buvo įvertintas Įmonės šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų mastas. Bendras organizacijos **2025 metų anglies pėdsakas sudarė 272,09 t CO₂e**. Iš jų 52,6 proc. sudarė transporto veikla, o 47,4 proc. – pastatų energijos vartojimas, įskaitant elektros energiją, centralizuotą šildymą ir vandens tiekimą. Šie duomenys svarbūs tuo, kad jie sukuria pradinę bazę ateities palyginimams ir leidžia aiškiai identifikuoti didžiausio poveikio sritis.

28 pav. 2025 m. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijos

Vertinant šiuos rodiklius platesniame kontekste, matyti, kad transportas yra vienas pagrindinių emisijų šaltinių ne tik Įmonėje, bet ir Lietuvoje

apskritai. Europos aplinkos agentūros duomenimis, transporto sektorius yra didžiausias Lietuvos ŠESD šaltinis ir sudaro apie 34 proc. šalies emisijų. Tai reiškia, kad Įmonės atveju transporto dalis bendrame emisijų krepšelyje yra dar didesnė nei nacionalinėje struktūroje, todėl būtent ši sritis turėtų būti laikoma viena iš svarbiausių tolesnių mažinimo priemonių kryptių. Kartu reikia pabrėžti, kad transporto naudojimas Įmonėje tiesiogiai susijęs su pagrindine veikla – darbinėmis kelionėmis, techninių užduočių atlikimu ir klientų aptarnavimu įvairiuose Lietuvos regionuose, todėl pagrindinis uždavinys yra ne mechaninis judėjimo mažinimas, o efektyvesnis maršrutų planavimas, transporto parko atnaujinimas ir mažiau taršių transporto priemonių prioritetas pasirinkimas.

✓ Tvarumo vystymo kryptys ir tikslai

2025 metai Įmonei buvo pereinamasis laikotarpis, kurio metu buvo suformuoti pagrindai sistemingam tvarumo valdymui. Šiuo laikotarpiu pradėta kryptingai integruoti tvarumo principus į organizacijos veiklą, identifikuotos prioritetingos sritys ir inicijuoti pirmieji duomenų rinkimo bei analizės procesai.

Atsižvelgiant į vykdomą dvejojo reikšmingumo vertinimą, organizacijoje jau formuojasi aiški tvarumo vystymo kryptis, kuri leidžia pereiti nuo fragmentinių iniciatyvų prie nuoseklaus, strateginiu lygmeniu valdomo tvarumo modelio. Tvarumo strategija organizacijose paprastai apima aiškių tikslų nustatymą, jų matavimą ir veiksmų plano įgyvendinimą, siekiant valdyti poveikį aplinkai, visuomenei ir užtikrinti skaidrią valdyseną.

Artimiausiu laikotarpiu Įmonė numato įgyvendinti pagrindinius tvarumo valdymo sistemos stiprinimo žingsnius. Visų pirma, bus užbaigtas dvejojo reikšmingumo vertinimas, kuris leis galutinai identifikuoti prioritetingas tvarumo temas ir jų reikšmingumą organizacijai. Remiantis šio vertinimo rezultatais, planuojama parengti tvarumo strategiją, kurioje bus apibrėžtos pagrindinės veiklos kryptys, ilgalaikiai tikslai ir jų įgyvendinimo principai.

Svarbus etapas – tvarumo rodiklių nustatymas, leidžiantis objektyviai vertinti pažangą ir užtikrinti nuoseklių rezultatų stebėjimą. Nustatyti rodikliai sudarys pagrindą reguliariam tvarumo veiklos vertinimui ir atskaitomybei. Tolesniame etape bus rengiamas ir įgyvendinamas veiksmų planas, kuriame numatytos konkrečios priemonės, atsakomybės ir terminai.

Apibendrinant, Įmonė pereina į kitą tvarumo brandos etapą – nuo pasirengimo ir vertinimo prie sistemingo tikslų įgyvendinimo. Šis nuoseklus procesas sudarys prielaidas stiprinti Įmonės atsparumą, didinti veiklos efektyvumą ir kurti ilgalaikę vertę visuomenei.

12. INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ II–III SKYRIŲ NUOSTATŲ LAIKYMAŠI

12.1. Informacijos atskleidimas

Vadovaudamasis Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašu, 2025 m. ŽŪDC nustatytais terminais interneto svetainėje www.zudc.lt skelbė ŽŪDC metinę veiklos ataskaitą, finansinių ataskaitų rinkinius. ŽŪDC interneto svetainėje taip pat skelbiama informacija apie vykdomą veiklą, informacija apie teikiamas paslaugas; ŽŪDC kokybės politika, informacijos saugumo politika; aplinkos apsaugos politika, darnumo politika, strateginiai veiklos planai; veiklos ataskaitos; informacija registruotiems naudotojams; statistinė informacija ir leidiniai; informacija apie finansiniais metais įvykdytus, vykdomus ir planuojamus vykdyti pirkimus ir investicijas, ir kiti privalomi dokumentai bei informacija.

12.2. ŽŪDC veiklos ataskaitos turinys

Ataskaita parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo reikalavimais ir Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašu.

12.3. ŽŪDC apskaitos tvarkymas ir finansinių ataskaitų rinkiniai

2025 m. ŽŪDC finansinės ataskaitos parengto pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti ES ir jų aiškinimais. ŽŪDC apskaitos tvarkymas ir finansinės atskaitomybės rengimo principai aprašyti ŽŪDC finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte.

Administravimo departamento direktorė,
atliekanti generalinio direktoriaus funkcijas

Lina Zinkevičienė

**2025–2028 M. STRATEGINIAME VEIKLOS PLANE NUMATYTŲ
2025 M. SIEKTINOS IR FAKTINĖS REIKŠMĖS BEI JŲ PAAIŠKINIMAI**

Strateginė kryptis	Strateginis tikslas/uždaviniai	Specializuotas veiklos matavimo rodiklis	2025 m siektina rodiklio vertė	Faktiškai pasiekta 2025 m. rodiklio vertė	Komentarai, paaiškinimai	Siektina vertė patvirtinta
UŽTIKRINTI KOKYBIŠKĄ SPECIALIŲJŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMĄ	Tikslas: Registru ir IS prieinamumo užtikrinimas	LR teisės aktais nustatytų reikalavimų registru ir IS prieinamumui vykdymas (%)	100	100		Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2025 m. sausio 21 d. įsakymu Nr. 3D-26 „Dėl Valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro 2025–2028 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“
	Atstatymo plano (DR) atnaujinimas	Atnaujintas atstatymo planas (DR) (vnt.)	1	1		
	Atstatymo plano (DR) bandymai	Atstatymo plano (DR) bandymai (kartai per metus)	1	1		
	Tikslas: Kokybiškas projektų įgyvendinimas	Tinkamai pagal projektų valdymo procesą įgyvendintų projektų dalis nuo bendro reikiamų įgyvendinti projektų skaičiaus (%)	70	70		
	Parengtas ir įdiegtas projektų valdymo procesas	Parengtas projektų valdymo procesas (vnt.)	1	1		

	Tikslas: Atitikties užtikrinimas LR teisės aktams, reglamentuojantiems informacijos saugumą, TIS2 direktyvai ir ISO 27001 standarto reikalavimams	Neatitikčių skaičius (vnt.)	0	0	0 (nefiksuota neatitikčių)	
	Saugus ŽŪDC paslaugų teikimas	ISO 27001 standarto atitikties sertifikatas (vnt.)	1	1		
	Tikslas: Vystyti technologijas	Atliktos visos užduotys	Įdiegta	Įdiegta		
	IT infrastruktūros atsparumo stiprinimas	Atlikta užduotis	Įdiegta	Įdiegta		
	Geopolitinės situacijos rizikų mažinimas	Atlikta užduotis	Įdiegta (įgyvendinimas numatytas 2026 m.)		Generalinio direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė (2026-02-23 Nr. 1V-18), numatyta, kad rizikos valdymo metodika bus parengta iki 2026-10-01.	
	Technologinė duomenų bazių pertvarka	Atlikta užduotis	Įdiegta (įgyvendinimas numatytas 2027 m.)	Įdiegta		
TAPTI TVARIA ORGANIZACIJA	Tikslas: Efektyvus finansų valdymas	Budžeto valdymo tikslumas (%)	70	100		
	Įdiegti įmonės finansų planavimo, valdymo ir kontrolės procesą	Įmonės biudžeto įgyvendinimo rodiklis (%)	80	100	Visi procesai yra aprašyti ir matuojami	

	Sukurti finansų prognozavimo funkciją komercinei ir nekomercinei veiklai	Prognozės tikslumas (%)	70	70		
	Tikslas: Sukurti vieningą organizacinę kultūrą	Darbuotojų įsitraukimo indeksas (%)	59	57	Darbuotojų įsitraukimas 2025 m. nebuvo atliekamas. 2024 m. pab. nustatytas darbuotojų įsitraukimas - 57 proc.	
	Įmonės misijos, vizijos ir vertybių išgryninimas bei nuoseklus taikymas	Misijos ir vertybių suvokimas (%)	50	50		
	Sukurti nuoseklią ir motyvuojančią vidinę komunikaciją apie įmonės strategiją, planus, rezultatus, vertybes, misiją ir viziją	Vidinės komunikacijos įsitraukimas (%)	70	70		
	Tikslas: Sutvarkyti procesų valdymą	Procesų taikymo rodiklis (%)	60	100	Visi procesai yra aprašyti ir matuojami	
	Sutvarkyti prioritetinius procesus	Prioritetinių procesų tobulinimo rodiklis (%)	60	100	Įmonėje visi procesai yra aprašyti ir matuojami	
	Sutvarkyti likusius esminius procesus	Visų procesų tobulinimo rodiklis (%)	30	100	Įmonėje visi procesai yra aprašyti ir matuojami	
	Tikslas: Tobulinti rizikų valdymą	Rizikos suvaldymo plano parengimo trukmė (dienos)	45	45	Generalinio direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė (2026-02-23 Nr. 1V-18), numatyta, kad	

					rizikos valdymo metodika bus parengta iki 2026-10-01.	
	Rizikų nustatymas ir vertinimas	Rizikų vertinimo užbaigimo rodiklis (%)	60	60	Generalinio direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė (2026-02-23 Nr. 1V-18), numatyta, kad rizikos valdymo metodika bus parengta iki 2026-10-01.	
	Rizikų mažinimas ir valdymo priemonių diegimas	Rizikos kontrolės efektyvumas (%)	50	50	Generalinio direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė (2026-02-23 Nr. 1V-18), numatyta, kad rizikos valdymo metodika bus parengta iki 2026-10-01.	
STPRINTI KONKURENCINGUMĄ	Tikslas: Būti specialistų geidžiamu darbdaviu	Savaroniška darbuotojų kaita (%)	7	13,8	Savaroniška darbuotojų kaita siejama su įmonėje 2025 m. vykusiais vadovybės pokyčiais (atšaukta ŽŪDC valdyba, ŽŪDC generalinis direktorius), kurie lėmė padidėjusį neapibrėžtumą.	
	Atnaujinti atlygių ir motyvacinę sistemą ir sukurti papildomas naudas darbuotojams	Darbuotojų pasitenkinimas naudomis (%)	60	-	Rodiklis savarankiškai nebuvo vertinamas. Pasitenkinimas naudomis vertinamas	

					integruotai - atliekant darbuotojų įsitraukimo tyrimą.	
	Sukurti modernią karjerų skatinimo sistemą įmonės darbuotojams	Darbuotojų pasitenkinimas karjeros galimybėmis (%)	30	-	Rodiklis savarankiškai nebuvo vertinamas. Pasitenkinimas karjeros galimybėmis vertinamas integruotai - atliekant darbuotojų įsitraukimo tyrimą.	
	Išorinis įmonės įvaizdžio stiprinimas	Žiniasklaidos paminėjimai ir kampanijos (vnt./mėn.)	6	8	išorinėje žiniasklaidoje buvo minimas vidutiniškai apie 8 kartus per mėnesį. Iš viso per metus – apie 96 paminėjimai. Paminėjimų skaičius pagal mėnesius: Sausis – 4, vasaris – 2, kovas – 2, balandis – 4, gegužė – 2, birželis – 4, liepa – 15, rugpjūtis – 18, rugsėjis – 11, spalio – 13, lapkritis – 9, gruodis – 12. Didžiausia paminėjimų dalis teko: • rinkos analitikos ir kainų tendencijų temoms – apie 32 proc.; • deklaratavimo, paramos, atitikties ir	

					<p>mokymų aktualijoms – apie 30 proc.;</p> <ul style="list-style-type: none"> •žemės, melioracijos ir erdviųjų duomenų klausimams – apie 18 proc. <p>Likusi paminėjimų dalis teko strateginių projektų, partnerystės, tvarumo, registrų ir skaitmeninių sprendimų temoms.</p> <p>Reikšminga šių publikacijų dalis buvo generuota ŽŪDC iniciatyva – nuosekliai siūlant žiniasklaidai aktualias, duomenimis grįstas temas, komentarus, analitines išvalgas ir praktinę informaciją sektoriaus dalyviams.</p>	
	<p>Tikslas: Išskirtinis kompetencijų centras</p>	<p>Darbuotojų įgūdžių tobulinimo indeksas (%)</p>	20	0	<p>Darbuotojų įgūdžio tobulinimo indeksas ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo skaičiuojamas. Tačiau įmonėje yra sistemingai stebimi ir vertinami atskiri šio indekso komponentai, tokie kaip darbuotojų mokymai, dalyvavimas</p>	

					mokymuose, mokymo efektyvumas, sertifikatai ir pan.	
	Sukurti įrankius ir procesus, per kuriuos darbuotojai gali dalintis išskirtinėmis kompetencijomis įmonės viduje	Žinių dalijimosi renginių skaičius (vnt.)	35	35	Penktadienio sesijos - 9 vnt.; Naujokų diena 1 vnt. -; Avilio mokymai – 8 vnt.; ISO+kibersauga - 4 vnt, ADAP mokymų įrašai - 3 vnt.; žinutės intranete - 10 vnt.	
	Tikslas: Efektyvi specialiųjų įpareigojimų veikla	Subrodiklių įgyvendinimo vykdymas (%)	90	90		
	Efektvinti administracines funkcijas	Administracinių sąnaudų dalis bendrose įmonės sąnaudose (%)	10	3		
	Valstybei teikiamų paslaugų kainodaros modelio susiderinimas	Kainodaros atnaujinimų dažnis (kas n mėn.)	24	-	Paslaugų kainodaros modelį planuojama atnaujinti 2026 m	
AUGINTI IR PLĖTOTI VEIKLĄ	Tikslas: Didinti komercinių klientų portfelį	Pajamų iš naujų klientų ir paslaugų augimas (%)	10	14		
	Išskirti pagrindinius klientų segmentus, kurie gali gauti didžiausią vertę	Atlikta užduotis	Atlikta	Atlikta		
	Pritraukti naujų komercinių klientų	Pajamų iš naujų klientų ir paslaugų rodiklis (%)	10	15		

	Tikslas: Plėtoti komercinių ir nekomercinių paslaugų portfelį	Pajamų iš naujų klientų ir paslaugų augimas (%)	10	14		
	Sukurti produktų vystymo procesą	Atlikta užduotis	Įdiegta	Įdiegta		
	Didinti komercinių ir nekomercinių paslaugų portfelį	Naujų paslaugų skaičius (vnt.)	3	3		
	Tikslas: Didinti komercinių pardavimų pajamas	Pajamos iš komercinių pardavimų (tEUR)	4 954	6 397		
	Didinti žemės tvarkymo, geodezijos ir melioracijos paslaugų pajamas	Veiklos pajamos iš komercinių pardavimų (tEUR)	3737	5124		
	Didinti komercinių IT paslaugų pajamas	Veiklos pajamos iš komercinių pardavimų (tEUR)	1049	1041		
	Didinti melioracijos paslaugų pajamas	Veiklos pajamos iš komercinių pardavimų (tEUR)	168	232		